

B/17351

A legfőbb ügyész

országgyűlési beszámolója

az ügyészség 2016. évi tevékenységéről

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az ügyészi szervezet	4
2. A büntetőjogi ügyészi tevékenység	5
2.1. A nyomozás felügyelet, a vádelőkészítés és az ügyészségi nyomozás	5
2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok	5
2.1.2. Az ügyészségi nyomozás	11
2.1.3. A nyomozás feletti felügyelet	13
2.2. A büntetőbíróság előtti ügyészi tevékenység	23
2.3. Gyermekek- és fiatalok büntető ügyeiben kifejtett ügyészi tevékenység	28
2.4. Az egységes jogalkalmazást segítő állásfoglalások a büntető szakágban	31
3. A közjogi ügyészi tevékenység	31
3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység	31
3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete	36
4. Az ügyészség részvétele a jogalkotásban	40
5. A legfőbb ügyész tevékenysége	42
5.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység	42
5.2. A legfőbb ügyészt megillető egyes jogosítványok gyakorlása	42
5.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége	44
6. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége	46
6.1. Nemzetközi kapcsolatok	46
6.2. Jogsegély ügyek	48
6.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége	50
7. Az ügyészség személyügyi helyzete	54
7.1. A személyügyi helyzet	54
7.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése	56
8. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége	57
9. Az ügyészségi informatika	58
10. Az ügyészség működésének gazdasági feltételei	61
11. Az ügyészek tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet	65
11.1. Az ügyészek tudományos tevékenysége	65
11.2. Az Országos Kriminológiai Intézet	65

1. melléklet: Az ügyészségi szervezetrendszer	68
2. melléklet: A Legfőbb Ügyészség szervezete	69
3. melléklet: A legfőbb ügyészhez intézett kérdések	70
Függelék: Statisztikai táblák és ábrák	75

Tisztelt Országgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye 29. cikkének (5) bekezdésében, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (Házszabály) 84. §-ában foglaltak szerint az ügyészség 2016. évi működéséről a 2017. február 16-i (a szervezet alaptevékenységét illetően a Legfőbb Ügyészség Informatikai Főosztálya által szolgáltatott és hitelesített) statisztikai adatok alapulvételével a következő beszámolót nyújtom be:

1. Az ügyészi szervezet

Az ügyészség működésének kereteit elsősorban az Alaptörvény, továbbá az ügyészségre vonatkozó sarkalatos törvények, nevezetesen az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (Ütv.), valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) tartalmazza.

Az Ütv. meghatározza az ügyészi szervezet szintjeit, és kimondja, hogy az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló főügyészség, illetve járási szintű ügyészség létesíthető; a teljes szervezet megállapítását azonban a legfőbb ügyészre bízva, mivel a teljesítendő feladatoknak megfelelő és a bírósági szervezethez igazodó ügyészi szervezet így alakítható a leghatékonyabban.

Az ügyészi szervezet négy szintű. A Legfőbb Ügyészség irányítása alá 5 fellebbviteli főügyészség és 21 (19 megyei, a fővárosi és a központi nyomozó) főügyészség tartozik. A Központi Nyomozó Főügyészség kivételével a főügyészségek szervezete alapvetően a büntetőjogi, valamint a közérdekvédelmi és a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti tevékenység alapján tagozódik.

A fővárosi és a megyei főügyészségek irányítása alá tartozó járási és járási szintű ügyészségek azokban az ügyekben járnak el, amelyeket jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás nem utal más ügyészi szerv hatáskörébe. A járási és járási szintű ügyészségek száma nem változott a 2016. évben, 118 maradt.

Az ügyészi szervezethez tartozik a Magyar Ügyészképző Központ, amely elsősorban az ügyészségi fogalmazók képzését és a jogi szakvizsgára való felkészítését végzi, valamint – nem ügyészi szervként – az ügyészség tudományos és kutató intézménye, az Országos Kriminológiai Intézet.

Egyes kiemelt bűncselekmények, mint a korrupció, a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a pénzmosás elleni hatékonyabb szakmai fellépés a Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztálya szétválasztását igényelte. 2016. január 1-jével megalakult a Kiemelt, Korrupciós és Szervezett Bűnözés Elleni

Ügyek Főosztálya, valamint a Terrorizmus, Pénzmosás és Katonai Ügyek Főosztálya. A feladatok megosztásáról a legfőbb ügyészi utasításokat módosító 16/2015. (XII. 17.) LÜ utasítás rendelkezett.

A főosztály szétválásán kívül az elmúlt évben nem történt a szervezetre lényegesen ható átalakítás. A változások az előbb említett utasításon kívül az ügyészségek illetékességi területéről szóló 21/2011. (XII. 20.) LÜ utasítás, valamint az ügyészség szervezetéről és működéséről szóló 12/2012. (VI. 8.) LÜ utasítás módosításáról szóló 14/2016. (XII. 16.) LÜ utasításban kerültek közzétételre.

Az ügyészség és a Legfőbb Ügyészség szervezeti felépítését az 1. és 2. melléklet mutatja.

2. A büntetőjogi ügyészi tevékenység

Az ügyészi tevékenység jelentősebb részét az ügyészség büntető igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó feladatai teszik ki. Az Alaptörvény 29. cikke meghatározza az ügyészség működésének alkotmányos alapjait. Kimondja, hogy az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként, mint közvádoló az állam büntetőjogi igényének kizárólagos érvényesítője.

2.1. A nyomozás felügyelet, a vádelőkészítés és az ügyészségi nyomozás

2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok

A 2016. évben iktatott és elintézésre váró ügyek száma 715.662 volt (2015: 760.272, 2014: 818.050).

A 2016. évben 290.779 bűncselekményt regisztráltak. Ez az előző évhez képest 3,8%-os növekedést jelent (2015: 280.113, 2014: 329.303). Az elmúlt évben a regisztrált elkövetők száma 100.933 volt, mely a megelőző évekhez képest (2015: 101.494, 2014: 108.389) csökkenő tendenciát mutat.

Az egyes bűncselekményekre, illetőleg a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) egyes fejezeteihez tartozó bűncselekmény-csoportokra vonatkozóan (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény szerint minősített bűncselekményeket a Btk.-nak megfelelően) a következő főbb adatok adnak tájékoztatást:

A 2016. évben összesen 101 szándékos befejezett emberölést regisztráltak (2015: 99, 2014: 129), emberölés kísérlete 98 volt (2015: 86, 2014: 105).

Az össz-bűnözésen belül jelentős arányt képviselnek a vagyon elleni bűncselekmények, ezek közül a leggyakoribb a lopás. A regisztrált lopások száma a 2016. évben 92.149 volt. A lopások száma a megelőző évekhez

képest csökkent (2015: 111.446, 2014: 141.469). A regisztrált csalások száma azonban növekedett, 2016-ban 43.383 ilyen bűncselekményt követtek el (2015: 31.976, 2014: 33.370).

A szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése a tavalyi évhez képest csekély mértékben emelkedett, 1073 ilyen bűncselekményt regisztráltak, így továbbra is lényegesen alatta maradt a 2014-ben mért esetszámnak (2015: 1060, 2014: 5785).

A 2016. évben a közlekedési bűncselekmények száma nőtt: 19.830 közlekedési bűncselekményt regisztráltak (2015: 17.695, 2014: 17.639).

A közlekedési bűncselekmények jelentős hányadát kitevő, a közúton, ittas állapotban elkövetett járművezetések száma is növekedett, 2016-ban 14.638 ilyen cselekményt regisztráltak (2015: 12.730, 2014: 12.494).

A közúti baleset gondatlan okozása is növekvő tendenciát mutat, a 2016. évben 3072 ilyen bűncselekményt regisztráltak (2015: 2792, 2014: 2689).

A regisztrált embercsempészések száma az előző évihez képest közel a felére csökkent, 351 ilyen bűncselekményt rögzítettek, ami a 2014-ben mért esetszámhoz közelített (2015: 662, 2014: 363).

A hivatalos személy, közfeladatot ellátó személy és a hivatalos személy támogatója elleni erőszak bűncselekményéből 948-at regisztráltak, mely az előző évihez képest alig változott (2015: 969, 2014: 1086).

2016-ban 3148 volt a regisztrált igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények száma (2015: 3087, 2014: 3982).

A köznyugalom elleni bűncselekmények körében a garázdaság száma a 2016. évben is csökkent, 11.509 ilyen bűncselekményt regisztráltak (2015: 12.689, 2014: 13.628).

A közbizalom elleni bűncselekmények csoportjában az okirattal kapcsolatos bűncselekmények száma 2016-ban is jelentősen csökkent: 19.848 okirattal kapcsolatban elkövetett bűncselekményt regisztráltak. E bűncselekmény-csoport magába foglalja a köz- és magánokirat-hamisítást, illetőleg az okirattal visszaélést is (2015: 26.043, 2014: 31.005). A jelentős csökkenés oka változatlanul a 2013. február 1-jétől hatályos büntetőjogi szabályozásban keresendő, amely szerint az egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével megvalósuló lopás törvényi egységet alkot.

A kábítószerrel visszaélések előfordulása közel azonos volt a megelőző esztendővel, a 2016. évben 6032 ilyen típusú bűncselekményt regisztráltak (2015: 6059, 2014: 6159).

A közélet tisztaságát sértő regisztrált korrupciós cselekmények száma 984 volt, amely a megelőző évben regisztrált 761 esethez képest növekedést mutat, a 2014. évi 3268-hoz képest viszont még mindig töredék érték. Ezek az adatok önmagukban nem értelmezhetőek, következtetés levonására nem alkalmasak. A 2014-es kiugró értéket az ún. nyelvvizsga ügy okozta, a 2015-ös adathoz képest pedig jelentősen megváltozott a korrupciós bűncselekményeken belül a gazdasági és a hivatali korrupciós bűncselekmények aránya, melynek okai a vesztegetési bűncselekmények látenciájának mértékében, az egyedi ügyekben kiugróan magas felderítések statisztikát torzító hatásában keresendők.

A bűncselekmény-csoporton belül regisztrált hivatali vesztegetések száma 835 volt, amely viszont az azt megelőző évi 333 cselekményhez képest jelentős növekedést mutat. Annak ellenére, hogy ez a szám a 2014. évben még csak 141 volt, nem lehet arra következtetni, hogy az elmúlt három évben a korrupciós helyzet jelentősen romlott volna. A korrupciós bűncselekmények látenciája ellenében a felderítésükre létrehozott szolgálatok tevékenysége (pl. a megbízhatósági vizsgálatok) eredményesnek tekinthető, ezért akár egy-egy kiterjedt, sokszereplős ügy felderítése és nyomozásának befejezése is képes a regisztrált bűncselekmények számát akár többszörösére emelni.

Ezt támasztja alá a büntetőeljárások számának alakulása, amely nem mutat a bűncselekmények számának alakulásához hasonlóan nagy változékonyságot: 2016-ban 82, 2015-ben 119, 2014-ben 87 nyomozás fejeződött be hivatali korrupciós bűncselekmény miatt. Az adatok területi megoszlásából kitűnik, hogy 2016-ban a hivatali vesztegetések számának növekedését az okozta, hogy négy megyében – Baranya, Csongrád, Tolna és Veszprém – is lezárult 1-3 olyan nyomozás, amelyben a bűncselekmények száma 30 és 464 között változott. Egyedül Csongrád megyében 2016-ban egy büntetőeljárásról több bűncselekmény került regisztrálásra, mint 2014-ben vagy 2015-ben összesen az egész ország területén.

Az említett Csongrád megyei nyomozás befejezését követően a Csongrád Megyei Főügyészség 2016 decemberében emelt vádat hét vádlott ellen, akik közül hatan a röszei növény-egészségügyi határkirendeltségen dolgoztak növényvédelmi felügyelőként. A Nemzeti Védelmi Szolgálat által folytatott titkos információgyűjtés alapján indult nyomozás során megállapított tényállás szerint a vádlottak összesen 463 esetben fogadtak el készpénzt és ajándékokat a növény-egészségügyi vizsgálatra jelentkező tehérgépkecs-vezetőktől.

Az állami szervek szabályszerű működésébe vetett közbizalom rombolása miatt említendő a Szekszárdi Járási és Nyomozó Ügyészség által 2016 februárjában emelt vád, amely a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal egy kormánytisztviselője és két társa felelősségre vonására irányul. A kormánytisztviselő készpénz – személyenként 100 ezer forint – ellenében

egyszerűsített honosítási eljárásban különböző külföldi állampolgárok – a magyar állampolgárság megszerzéséhez szükséges kellő szintű – magyar nyelvismeretét valótlánul igazolta.

Gazdasági vesztegetés bűncselekményt a 2016. évben 78-at regisztráltak. Ez a számadat a 2015-ben regisztrált 351 bűncselekménnyel és a 2014-ben mért 1684 bűncselekménnyel összehasonlítva lényeges csökkenést mutat. A hivatali vesztegetéshez hasonlóan azonban ez az adatsor sem alkalmas a korrupciós helyzet vagy a felderítés hatékonyságának elemzésére. A gazdasági vesztegetések számának csökkenését a korábbi évek beszámolóiban jelzett ún. nyelvvizsga ügy kifutása okozta, emellett viszont a gazdasági vesztegetés bűncselekmények miatt indult büntetőeljárások számának csökkenése nem annyira drasztikus: 2016-ban 28 büntetőeljárás indult a 2015-ös 36 büntetőeljáráshoz és a 2014-es 55 büntetőeljáráshoz képest. Figyelembe véve a büntetőeljárások abszolút számának alacsonyosságát, akár néhány ügy felderítése is jelentősen befolyásolja éves viszonylatban az arányokat.

2016-ban 31.121 gazdasági bűncselekményt regisztráltak, amely ugrásszerű növekedést mutat a 2015-ben mért 7710 és a 2014. évi 5970 esetszámhoz képest.

A gazdasági bűncselekmények ma már a Btk. több önálló fejezetébe rendezett – így már csak kriminológiai értelemben vett – csoportjában vettük számba a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni, a költségvetést károsító, a gazdálkodás rendjét sértő, a fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekményeket, továbbá a pénzmosást is. Az elmúlt évvel szemben ezúttal nem szerepeltettük az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásokat, figyelemmel arra, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény szerint ennek megfeleltethető bűncselekményt 2016-ban már nem regisztráltak.

A pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények társadalomra veszélyessége kiemelkedő, amely elkövetői oldalról a szervezettségben és a magas fokú technikai felkészültséget igénylő eszközök használatában nyilvánul meg.

A készpénzforgalom biztonságát sértő bűncselekmények közül a pénzhamisítások számának évek óta tartó csökkenése tovább folytatódott, 2016-ban 501 ilyen bűncselekményt regisztráltak a 2015. évi 593 és a 2014. évben regisztrált 695 esetszámmal szemben. Pénzhamisítás elősegítése a 2015. évhez hasonlóan 2016-ban sem fordult elő, míg a bélyeghamisítások száma 207 volt.

A készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel kapcsolatos bűncselekmények, így a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés és a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése a 2016-ban regisztrált adatok

szerint 23.492 ízben fordult elő. Ebbe a körbe esik az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás második alapesete is. Az említett bűncselekményt az követi el, aki hamis, hamisított vagy jogosulatlanul megszerzett elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz felhasználásával vagy az ilyen eszközzel történő fizetés elfogadásával okoz kárt. Az utóbb említett bűncselekményből 1502-t regisztráltak, így a bűncselekményi kategória összesen 24.994 esetszáma a 2015-ben regisztrált 2156 és a 2014-ben számba vett 1384 bűncselekményhez képest nagyságrendi növekedést jelent. Az esetszám kiugró növekedése egyetlen bűnügyben előforduló bűncselekmények szokatlanul magas, 22.659-es számára vezethető vissza. Ebben az ügyben az elkövetők készpénz-helyettesítő fizetési eszközök adatainak jogosulatlan megszerzését követően hamis bankkártyákat állítottak elő, majd azokkal hajtottak végre pénzügyi tranzakciókat.

A gazdasági bűncselekmények között továbbra is meghatározó szerepet játszó költségvetési csalásból 2016-ban 2444 bűncselekményt regisztráltak, amely a 2015. évi 2154, illetve a 2014-ben mért 2324 esethez képest növekedést mutat. Itt azonban hangsúlyosan kell utalni arra, hogy a bűncselekmények jelentős része igen bonyolult ténybeli és jogi megítélésű. Közülük külön kiemelésre érdemesek az általános forgalmi adót érintő költségvetési csalások, amelyek elkövetéséhez jelentős részben ún. fantomcégekből álló láncolatokat hoznak létre, és ezek a gazdasági események és pénzmozgások nyomon követését rendkívüli módon megnehezítik. Az ügyintézési tapasztalatok szerint a közösségen belüli termékértékesítés szabályainak kijátszásával történő elkövetés egyre gyakrabban fordul elő, amely a nemzetközi bűnügyi együttműködés szükségessége folytán hátrányosan érinti az ügyek feldolgozásának időszerűségét is.

A költségvetési csalások közül a következő példa említése indokolt: Több személy költségvetési csalás szervezett elkövetése céljából alapított különböző funkciókat betöltő, de tényleges gazdasági tevékenységet nem végző cégekből álló láncolatot. A nyomozás során több mint 450 olyan gazdasági társaságot azonosítottak, amelyek a ténylegesen általuk foglalkoztatott és fizetett munkavállalókat az említett láncolathoz tartozó cégekhez jelentették be, ahol a munkabéreket terhelő adókat és járulékokat jellemzően nem vallották be, de ha ez irányú kötelezettségeiknek eleget is tettek, a közterhek tényleges megfizetését – eredeti szándékuk szerint – elmulasztották. A láncolattal kapcsolatban álló érintett cégek alvállalkozói és munkaerő-kölcsönzési tevékenységről kiállított valótlan tartalmú számlák befogadásával általános forgalmi adóra és más adónemekre fennálló adókötelezettségük összegét is jogellenesen csökkentették, amellyel a 2009-től 2013. szeptember 3-ig terjedő időszakban havonta százmilliós nagyságrendben okoztak vagyoni hátrányt a költségvetésnek. Az ügyben már több céget érintő vádemelés is történt, azonban a gazdasági társaságok nagy száma miatt az ügyrészek elkülönítése vált szükségessé, amelyekben a nyomozás még folyamatban van.

A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közül a regisztrált csődbűncselekmények száma 259 volt, ami a 2015-ben mért 293, és a 2014-ben regisztrált 270 esethez képest nem jelent lényeges elmozdulást.

Az elmúlt évben is jelentős figyelmet fordítottunk a pénzmosás bűncselekményével kapcsolatos eljárásokra, amelyeknek különös aktualitást adott az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus Finanszírozása Elleni Szakértői Bizottsága (Moneyval) ún. 5. körös országvizsgálatának eredménye.

A 2016-ban regisztrált pénzmosások száma 67-et tett ki, amely jelentős növekedésként értékelhető (2015: 27, 2014: 21). Összesen 1 ízben fordult elő a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása. A 67-es esetszám ugyanakkor nem tükrözi a bűncselekmény miatt elrendelt és folyamatban lévő nyomozások számát, amely az előző évekhez képest már nagyságrendi növekedést mutat, de a jellemzően nagy tárgyi súlyú, gyakran bonyolult ténybeli és jogi megítélésű bűncselekmények miatt indított nyomozások befejezése, így a bűncselekmények számának pontos statisztikai kimutatása várhatóan az elkövetkező időszakban történhet meg.

Ügyműködési tapasztalataink szerint az előcselekmények kapcsán egy világszerte elterjedt elkövetési módszer jelent meg, amelyet a kriminalisztikai terminológia „kisiklatásként” ismer. Ennek lényege, hogy a sértett által üzemeltetett információs rendszerbe jogosulatlanul behatolva szereznek meg gazdasági és pénzügyi kapcsolatokkal összefüggő adatokat, majd megtévesztő tartalmú e-mail üzenetet küldve eléri, hogy a gazdasági partnerek felé fennálló szállítói és egyéb tartozások összegét az elkövetők ellenőrzése alatt álló, kifejezetten erre a célra nyitott bankszámlára utalják át. Ezt követően a célszámlán szereplő összeget rendszerint továbbutalják, vagy készpénzben felveszik, és különböző pénzügyi szolgáltatók igénybevételével külföldre továbbítják. Az ilyen bűncselekmények felderítésének döntő többsége nemzetközi együttműködést igényel, mert az előcselekményt többnyire külföldön követik el, majd az abból származó pénzösszegek tisztára mosását Magyarországon végzik el, illetve kísérik meg. Az ilyen bűncselekmények kapcsán gyakran alakul ki olyan helyzet, hogy a sértett állampolgársága szerinti ország és a magyar hatóságok egyaránt eljárnak a pénzmosással gyanúsítható magyar állampolgárokkal szemben. Ebben az esetkörben az Európai Unió tagállamai közötti bűnügyi együttműködés egyik speciális formáját, a konzultációs eljárást alkalmazzuk a pozitív joghatósági összeütközés feloldása érdekében.

Nőtt az információs rendszer vagy adat megsértésének száma, mert a 2015-ben regisztrált 455 esethez képest 2016-ban már 702 ilyen bűncselekményt vettek számba. Az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása bűncselekményéből 44-et regisztráltak, ami a 2015-ben mért 15 esethez képest markáns emelkedést mutat.

2016-ban összesen 37 környezetkárosítást regisztráltak, ami a 2015-ben mért 48 és a 2014-ben mért 38 esetszámhoz képest enyhe csökkenést mutat.

A természetkárosítások száma 87-et tett ki, ami a 2015-ben mért 91 és a 2014-ben regisztrált 125 esethez képest ugyancsak enyhén csökkenő tendenciára utal.

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértését a tárgyévben 287 esetben regisztrálták, ami az azt megelőző évi 307 esethez képest szintén csökkenést jelent.

2.1.2. Az ügyészségi nyomozás

A büntetőeljárás rendszerint nyomozással kezdődik, amelynek feladata a tényállás oly mértékű felderítése, hogy a vádló dönthessen arról, vádat emel-e. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) az ügyészt bármely ügy nyomozására feljogosítja, meghatározott bűncselekmények nyomozását pedig az ügyész kizárólagos hatáskörébe utalja. Az ügyész – kivételesen – a nyomozó hatóságtól magához vont eljárások esetében is teljesíthet nyomozást.

A kizárólagos hatáskörbe utalt nyomozásokat az ügyészség erre kijelölt központi egysége (Központi Nyomozó Főügyészség), illetőleg területi szervezeti egységei (Budapesti Nyomozó Ügyészség, Pestvidéki Nyomozó Ügyészség, továbbá járási és nyomozó ügyészségek) végzik.

Az ügyészségi nyomozó szervekhez a 2016. évben 9705 feljelentés érkezett (2015: 9678, 2014: 12.858). Az elrendelt nyomozások száma 4530 (2015: 4038, 2014: 4474), a befejezetteké 5758 volt (2015: 6308, 2014: 7260). Az utóbbi szám a tárgyidőszakban befejezett – a korábbi évről áthúzódó nyomozásokra és a nyomozás elrendelése után átvett – ügyekre is vonatkozik.

A hivatali bűncselekmények és a korrupció elleni eredményesebb fellépés érdekében létrehozott Központi Nyomozó Főügyészség illetékessége az ország egész területére kiterjed, hatáskörét pedig a Be. ügyészségi nyomozásra irányadó rendelkezéseinek keretei között a legfőbb ügyész utasítása szabályozza.

A Központi Nyomozó Főügyészségen a tárgyidőszakban – feljelentés alapján és hivatalból – 1669 nyomozást rendeltek el (2015: 1630, 2014: 1898), továbbá a nyomozó főügyészség 201 nyomozást vett át más ügyészségtől vagy nyomozó hatóságtól (2015: 398, 2014: 920). A nyomozó főügyészséghez 3713 feljelentés érkezett (2015: 3733, 2014: 5353). A feljelentések és a feljelentéskiegészítések alapján 1432 esetben rendeltek el nyomozást (2015: 1397, 2014: 1608), 1540 volt a feljelentéselutasítások

száma. A fennmaradó esetekben egyéb (pl. feljelentés megküldése illetékes hatóságnak), illetve tárgydőszakon túli elintézés történt.

2016-ban a Központi Nyomozó Főügyészségen a befejezett nyomozások alapján 2033 ügyészi intézkedést tettek (2015: 2167, 2014: 1384): 432 ügyben vádemelésre (2015: 457, 2014: 532), 1470 ügyben a nyomozás megszüntetésére (2015: 1565, 2014: 1853), 87 esetben a nyomozás felfüggesztésére (2015: 109, 2014: 115), 8 esetben a vádemelés elhalasztására (2015: 5, 2014: 6), 12 esetben pedig közvetítői eljárásra utalásra (2015: 15, 2014: 7) került sor.

A Központi Nyomozó Főügyészség tevékenysége a szervezetén belül két eltérő jellegű területre bontható: a központi szervezeti egységnél a büntetőeljárások túlnyomórészt hivatali, illetve korrupciós jellegű, vagyon elleni és közlekedési bűncselekmények, valamint hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt voltak folyamatban, a budapesti, debreceni, győri, kaposvári és szegedi székhellyel működő regionális osztályok jellemzően – de nem kizárólag – a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmények miatt jártak el.

A Központi Nyomozó Főügyészség központi szervezeti egységének működése kapcsán keletkezett adatok 2016-ban a következők szerint alakultak:

Feljelentés alapján és hivatalból 90 nyomozást rendeltek el, továbbá a központi szervezeti egység 43 nyomozást vett át más ügyészi szervtől vagy nyomozó hatóságtól. A központi szervhez 452 feljelentés érkezett. A feljelentések és feljelentéskiegészítések alapján 60 esetben rendeltek el nyomozást, 199 volt a feljelentéselutasítások száma (a fennmaradó esetekben egyéb elintézés történt). 2016-ban a Központi Nyomozó Főügyészség központi szervénél a nyomozó ügyészek 86 ügyben hoztak döntést befejezett nyomozás iratai alapján: 34 ügyben vádat emeltek, 43 ügyben a nyomozást megszüntették, 9 ügyben pedig a nyomozást felfüggesztették.

A Központi Nyomozó Főügyészség öt regionális osztályán a 2016. évben feljelentés alapján és hivatalból 1579 nyomozást rendeltek el, továbbá a regionális osztályok 158 nyomozást vettek át más ügyészi szervtől vagy nyomozó hatóságtól. A regionális osztályokhoz 3261 feljelentés érkezett. A feljelentések és feljelentéskiegészítések alapján 1372 esetben rendeltek el nyomozást, 1341 volt a feljelentéselutasítások száma (a fennmaradó esetekben egyéb elintézés történt). 2016-ban a regionális osztályoknál a nyomozó ügyészek 1947 ügyben hoztak döntést befejezett nyomozás iratai alapján: 398 ügyben vádat emeltek, 1427 ügyben a nyomozást megszüntették, 78 ügyben a nyomozást felfüggesztették, 8 esetben a vádemelés elhalasztására, 12 esetben közvetítői eljárásra utalásra került sor.

E körben említést igényel, hogy a 2016. évben a Központi Nyomozó Főügyészség hatáskörébe tartozó regisztrált 575 katonai bűncselekmény az előző években regisztrált katonai bűncselekmények számához képest csökkent (2015: 611, 2014: 622).

A Központi Nyomozó Főügyészség több szervezeti egysége is kiemelten foglalkozik a korrupció elleni küzdelemmel. A Korrupció Elleni Ügyek Osztálya a Központi Nyomozó Főügyészség hatáskörébe tartozó korrupciós, illetve esetenként hivatali vagy hivatalos személyek által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények gyanúját keltő, rendszerint bonyolult ténybeli és jogi megítélésű ügyekben jár el.

A korrupciós bűncselekmények felderítésének speciális jellegére figyelemmel a Központi Nyomozó Főügyészség különböző nyomozó hatóságokkal, illetve titkosszolgálatokkal való hatékony együttműködése elengedhetetlen. A főügyészség munkatársainak helyszíni nyomozati cselekmények elvégzéséhez jelentős támogatást nyújtanak a Terrorelhárítási Központ műveleti egységei, illetve a különböző rendőri egységek, elsősorban a Készenléti Rendőrség. A feljelentés megtétele előtti titkos nyomozásokat folytató Nemzeti Védelmi Szolgálat tevékenységének eredménye számos ügyben alapozta meg a Központi Nyomozó Főügyészség sikeres eljárását.

A Központi Nyomozó Főügyészség korrupcióellenes tevékenységét jól jellemzi az az ügy, amelyben a főügyészség 2016 szeptemberében emelt vádat egy korábbi büntetőeljárás hatálya alatt álló üzletember, továbbá az őt megtévesztő személyek ellen, akik között befolyásosként ismert színész és ügyvéd is található. Az ellene az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette miatt folytatott eljárás következményei alól minden eszközzel mentesülni kívánó üzletembert a többi vádlott azzal hitegette, hogy kapcsolataik révén az ellene kibocsátott elfogatóparancs visszavonását és az eljárás következményei alóli mentesülését éri el, természetesen anyagi ellenszolgáltatásért cserében. A vádlottak nem csak azt ígérték, hogy megkeresik és megvesztegetik az eljáró bírót, hanem azt is, hogy érdekében befolyásolják a másodfokú bíróság tanácselnökét, az Országos Bírósági Hivatal elnökét, a korábbi Legfelsőbb Bíróság elnökét és a Kúria tanácselnök bíróját. A cselekménysorozat keretében különböző állítólagos vesztegetésekre és szükségessként megjelölt eljárási cselekmények végzése érdekében az üzletember összesen több mint 67 millió forintot és 10 ezer eurót fizetett megtévesztőinek. A Központi Nyomozó Főügyészség az üzletemberrel szemben folytatólagosan elkövetett hivatali helyzettel visszaélésre irányuló hivatali vesztegetés büntette és befolyás vásárlásának büntette, a „kijáró személyekkel” szemben vesztegetést állítva elkövetett befolyással üzérkedés büntette miatt emelt vádat.

2.1.3. A nyomozás feletti felügyelet

Az Alaptörvény 29. cikkének (1) bekezdése és a Be. 28. §-ának (1) bekezdése szerint az ügyész a közvádló. Az ügyész rendelkezik a

nyomozásról: felügyeli a nyomozó hatóság önálló nyomozását, illetve a Be.-ben meghatározott esetekben a nyomozást maga végzi. A nyomozás feletti felügyelet keretében az ügyész a törvényben meghatározott jogkörei felhasználásával biztosítja, hogy a nyomozó hatóság az önálló nyomozását törvényesen, a vádemelés kérdésében történő döntésre alkalmas módon teljesítse; gondoskodik arról, hogy az eljárásban résztvevő személyek jogaitak érvényesíthessék.

A befejezett nyomozást követően az ügyész vádat emel, vagy a Be.-ben meghatározott más módon dönt a büntetőeljárás befejezéséről.

A büntetőeljárás rendszerint feljelentésre indul meg. A feljelentés alapján vagy nyomozás indul, vagy elutasítják a feljelentést. Ha a feljelentés alapján a nyomozás elrendeléséről, illetőleg a feljelentés elutasításáról nem lehet megnyugtatóan állást foglalni, a feljelentés kiegészítésének van helye. Nyomozás akkor indítható, ha a feljelentésben közölt adatok bűncselekmény gyanúját keltik, és a nyomozás megindításának nincs törvényes akadálya.

A feljelentés elutasítására elsősorban az ügyész jogosult. A törvényben meghatározott esetekben – amelyek megítélése nem jelent nehézséget – a nyomozó hatóság is elutasíthatja a feljelentést. A feljelentést elutasító határozatot a nyomozó hatóság az ügyésznek haladéktalanul megküldi.

A 2016. évben a nyomozó hatóságoktól 29.235 feljelentést elutasító határozat érkezett az ügyészséghez (2015: 30.305, 2014: 29.170).

A nyomozó hatóság rendeli el a nyomozást, amennyiben a hatáskörébe tartozó ügyben a feljelentést nála teszik meg, vagy maga észleli a bűncselekmény gyanúját. A 2016. évben a nyomozó hatóság 181.700 általa elrendelt nyomozásról értesítette az ügyészt (2015: 192.545, 2014: 218.079).

2016-ban 65.677 nyomozást felfüggesztő határozat érkezett az ügyészséghez (2015: 69.827, 2014: 90.169).

A 2016. évben a nyomozó hatóság 93.283 nyomozást megszüntető határozatot hozott (2015: 111.259, 2014: 112.296).

A megelőző évről áthúzódott ügyekkel együtt az ügyész az elmúlt év folyamán összesen 375.606 – az előzőekben részletezett – határozatot vizsgált meg. Ez összesen 8,3%-kal kevesebb, mint 2015-ben (2015: 409.580, 2014: 455.495). A nyomozó hatósági határozatok 95,8%-át – 359.657 határozatot – az ügyész tudomásul vette, 6239 határozat esetében az annak alapjául szolgáló iratokat bekérte, de nem intézkedett. Az iratok megvizsgálása alapján 3999 esetben (1,1%) a határozatot megváltoztatta, 5711 esetben (1,5%) pedig a határozat megváltoztatása nélkül egyéb intézkedést tett.

A vádelőkészítéssel, a nyomozás törvényessége feletti felügyelettel és a vádemeléssel kapcsolatos ügyészi feladatokról szóló 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ

utasítás meghatározza azt az ügykört, amely fölött az ügyész fokozott felügyeletet gyakorol. Ilyenek, ha az ügy ténybeli vagy jogi megítélése bonyolult, a nyomozás során lényeges törvénysértést, mulasztást vagy a nyomozás eredményességét veszélyeztető körülményt észlelt, a terhelt személyi szabadságát elvonó kényszerintézkedés elrendelése vagy a terhelt kihallgatása óta hosszabb idő eltelt, a nyomozás súlyos (tíz évet meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett) bűncselekmény miatt folyik, végül, ha az ügyet kiemelt üggyé nyilvánították.

A fokozott ügyészi felügyelet gyakorlása esetén az ügyész a nyomozás iratait havonta teljes terjedelmében köteles megvizsgálni, és a nyomozás teljessége, valamint törvényességének biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni. A nyomozó hatóság az ügyész utasításait akkor is köteles végrehajtani, ha az ügy bármely részletét érintően jogi álláspontja az ügyészi utasításban foglaltaktól eltér.

A fokozott ügyészi felügyelet alá került ügyek száma az előző évben a 2015. évhez képest 3,7%-kal csökkent. 2016-ban az ügyészség 5140 ügyben gyakorolt fokozott ügyészi felügyeletet (2015: 5336, 2014: 5639). Az iratvizsgálat alapján tett érdemi intézkedések száma a megelőző évhez képest csekély mértékben változott: 14.655 érdemi intézkedést tett az ügyész a fokozott ügyészi felügyelet keretében (2015: 14.876, 2014: 14.774).

A panasz elintézésének szabályai szerint a panasz elbírálására, ha a határozatot a nyomozó hatóság hozta, az ügyész, ha az ügyész hozta, a felettes ügyész jogosult. A panasz egyfokú jogorvoslat, további jogorvoslatra általában nincs lehetőség. A törvényben meghatározott körben (pl. házkutatás, motozás, lefoglalás egyes esetei) azonban a panaszt elutasító határozat felülbírálati indítvánnyal támadható, amelynek ügyében a nyomozási bíró dönt.

A nyomozó hatóság határozata elleni, elintézésre váró panaszok száma az elmúlt évben 7,7%-kal csökkent, 38.278 panaszt kellett elbírálni az ügyésznek (2015: 41.465, 2014: 42.578). Ebből 21.733 panaszt a gyanúsítás ellen (az összes elintézésre váró panasz 56,8%-a), 3561 panaszt a feljelentést elutasító, 783 panaszt a nyomozást felfüggesztő, 6044 panaszt a nyomozást megszüntető határozat ellen jelentettek be. 1379 panasz sérelmezte az őrizetbe vételt, 1013 panasz érkezett a házkutatás, 1433 panasz a lefoglalás miatt, 2332 pedig egyéb okból került bejelentésre. A panaszok 8,5%-ának (3260 panasz) helyt adtak (2015: 3585, 2014: 3892), 79,3%-át (30.369 panasz) elutasították (2015: 33.250, 2014: 34.044), a többi kapcsán egyéb intézkedésre került sor.

A panaszok ügyészi elbírálását – intézkedések szerint részletezve – a következő adatok jellemzik:

A gyanúsítás ellen 21.733 panaszt (2015: 23.906, 2014: 24.629) jelentettek be. A bejelentett panaszok 2,1%-ának (465 panasz) adott helyt az ügyész.

A feljelentést elutasító határozat elleni 3561 panaszból (2015: 3451, 2014: 3766) az ügyész 856-ot talált alaposnak (24%).

A nyomozó hatóság nyomozást felfüggesztő határozatát 783 panasz sérelmezte (2015: 977, 2014: 1042), amelyből az ügyész 196 panasznak adott helyt (25%).

A panasszal támadott nyomozást megszüntető határozatok száma a 2016. évben 6044 volt (2015: 6525, 2014: 6903). Az ügyész 1232 panasznak (20,4%) helyt adott.

Az elmúlt évben 1379 bűnügyi őrizet ellen jelentettek be panaszt (2015: 1464, 2014: 1374), amelyből az ügyész 72-nek (5,2%) helyt adott. Az alaposnak talált panaszok aránya gyakorlatilag nem változott az előző évhez képest.

A házkutatás ellen bejelentett panaszok száma az előző évinél valamivel több, 1013 volt (2015: 963, 2014: 1047), amelyből az ügyész 23 panaszt (2,3%) talált alaposnak.

A lefoglalás ellen 1433 panaszt jelentettek be (2015: 1565, 2014: 1441), amelyből az ügyészi elbírálás során 100 (7%) volt eredményes.

A nyomozó hatóság egyéb intézkedése (vagy annak elmulasztása) miatt bejelentett, összesen 2332 egyéb panaszból (2015: 2614, 2014: 2376) 316-ot (13,6%) talált az ügyész alaposnak.

Az ügyésznek a vádemelés előtti eljárása során hozott határozatai, intézkedései, illetőleg intézkedéseinek elmulasztása ellen is panasznak van helye. A 2016. évben saját ügyészi határozatok ellen 5465 panaszt jelentettek be (2015: 6125, 2014: 6644), a helyt adások aránya 4,5% (247 panasz) volt, a panaszok 90,7%-át felterjesztették a felettes ügyészhez (4958 panasz), 219 esetben pedig egyéb intézkedést tettek.

Ügyészi határozat elleni felülbírálati indítványok száma 45 volt, a bíróság 1 indítványnak adott helyt.

Az ügyész a nála tett feljelentést maga köteles elbírálni, kivéve, ha a feljelentés kiegészítését a nyomozó hatóságra bízta. Akkor is az ügyész bírálja el a feljelentést, ha a nyomozás az ügyész kizárólagos hatáskörébe tartozik, vagy az ügyész egyébként így rendelkezik.

A 2016. évben – a tárgydőszak első napján elintézetlen 116 ügygel együtt – összesen 21.163 feljelentést kellett elbírálni, az év utolsó napján

209 feljelentés maradt elintézetlen. Az ügyészségen tett összes feljelentés számának csökkenő tendenciája folytatódott (2015: 22.890, 2014: 26.334).

Feljelentés alapján az ügyész 9099 nyomozást rendelt el (43,4%), 3563 feljelentést elutasított (17%), 3482 feljelentés kiegészítéséről (16,6%) döntött. Feljelentéskiegészítés alapján az ügyész további 689 nyomozást rendelt el, így összesen 9788 nyomozás elrendelésére került sor. 1506 feljelentéskiegészítés vezetett a feljelentés elutasításához, amely száma így 5069 volt.

A feljelentések alapján az ügyész 4810 (23%) egyéb intézkedést tett.

A biztosíték letétbe helyezése arra szolgál, hogy lehetővé tegye az eljárást (tárgyalást) a külföldön élő terhelt távollétében, és emellett biztosítsa a pénzbüntetés, a vagyonekhozás és a bünygyi költség fedezetét. Kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetése esetén erre – a terhelt, illetve a védő kezdeményezésére – akkor van lehetőség, ha a terhelt a várható vagyoni jellegű szankciót fedező biztosítékot letétbe helyezi. Nem engedélyezhető biztosíték letétbe helyezése, ha a bűncselekmény halált okozott. A biztosíték letétbe helyezéséről a vádemelés előtt az ügyész, azt követően a bíróság dönt.

A 2016. évben előterjesztett 95 kérelemből az ügyész 78 esetben engedélyezte a biztosíték letétbe helyezését, 14 kérelmet elutasított. A kérelmek száma az előző évhez képest 32,1%-kal csökkent (2015: 140, 2014: 95).

Az előzetes letartóztatás a büntetőeljárás során elrendelhető legsúlyosabb kényszerintézkedés, amely a terhelt személyi szabadságának teljes elvonását jelenti a bűnösség kérdésében hozott jogerős döntés nélkül [Be. 129. § (1) bekezdés]. Az előzetes letartóztatás célja az, hogy a terhelt jelenléte biztosított legyen, szabadlábbon hagyása a bizonyítást ne veszélyeztesse, újabb bűncselekmény elkövetésével az eljárást ne akadályozza. A kényszerintézkedés alkalmazásának az is feltétele, hogy az eljárás célja más, ennél enyhébb korlátozással járó cselekménnyel egyébként nem biztosítható.

Az előzetes letartóztatás elrendeléséről mindig a bíróság dönt, a vádemelés benyújtásáig azonban a bíróság is csak az ügyész indítványára rendelheti el a kényszerintézkedést. Meghosszabbítására – az eljárás nyomozási és vádemelési szakaszában az ügyész indítványára – ugyancsak a bíróság jogosult. A törvényben meghatározott esetekben és feltételek mellett az előzetes letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

Az előzetes letartóztatás ügyészi indítványozására rendszerint a nyomozó hatóság tesz előterjesztést.

A 2016. évben 5936 előterjesztés érkezett az ügyészségre a gyanúsított előzetes letartóztatásának elrendelése céljából (2015: 6205, 2014: 6579).

Ebből az ügyész 4686 terhelttel (78,9%) szemben indítványozta a kényszerintézkedés elrendelését. 160 terhelttel szemben nyomozó hatósági előterjesztés nélkül tett indítványt, így összesen 4846 terhelt előzetes letartóztatását indítványozta a nyomozási bírónál.

A bíróság 4199 terhelttel (86,6%) szemben elrendelte az előzetes letartóztatást, míg e helyett 168 terhelt lakhelyelhagyási tilalom alá helyezéséről és további 198 terhelt házi őrizetéről döntött.

Az ügyész törvényi kötelezettsége annak biztosítása is, hogy az előzetes letartóztatás az elkerülhetetlenül szükséges időre korlátozódjék. Az előzetes letartóztatás határidejének meghosszabbítása előtt az ügyész megvizsgálja, hogy a kényszerintézkedés célja lakhelyelhagyási tilalom vagy házi őrizet elrendelésével elérhető-e.

Az előzetes letartóztatásokból 952 legfeljebb egy hónapig, 948 egy és három hónap közötti ideig, 1543 három és hat hónap közötti ideig tartott, 201-nek (4,3%) az időtartama több mint egy év volt.

A 2016. év során 2753 terhelttel szemben került sor előzetes letartóztatás melletti vádemelésre, 830 letartóztatottal szemben az ügyész, 225 letartóztatottal szemben a bíróság szüntette meg a kényszerintézkedést.

A személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedések közül legnagyobb számban az őrizetbe vétel elrendelésére került sor.

A nyomozás elvégzését követően a nyomozó hatóság az iratokat megküldi az ügyésznek. Ekkor az ügyész elsősorban azt ellenőrzi, hogy az ügy vádemelésre alkalmas-e. Az ennek keretében végzett vizsgálat alapján a következő intézkedéseket teheti meg: további nyomozási cselekményt végezhet, vagy annak elvégzéséről rendelkezhet, a nyomozást felfüggesztheti, megszüntetheti, az ügyet közvetítői eljárásra utalhatja, a vádemelés elhalasztásáról határozhat, vádat emelhet, vagy a vádemelést részben mellőzheti.

A nyomozást követő legjelentősebb intézkedés a vádemelés, amelyről közzvádlóként az ügyész dönt. A váddal szemben támasztott általános követelmény, hogy az törvényes és megalapozott legyen.

A Be. 2. §-ának (2) bekezdése meghatározza a törvényes vád fogalmát: „Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.” Megalapozott a vád, ha olyan bizonyítékokon alapul, amelyek törvényesen beszerzett bizonyítási eszközökből származnak.

A 2016. évben a nyomozó hatóságtól vádemelési javaslattal érkezett és vádemelésre váró, befejezett nyomozások együttes száma 107.048 volt

(2015: 110.847, 2014: 114.538). Az előző évről átkerült 5876 elintézetlen ügygel együtt 112.924 ügyet (2015: 116.439, 2014: 120.440) kellett a vádemelésre alkalmasság szempontjából megvizsgálni.

A 112.924 ügyből 60.264 ügyben (53,4%) az ügyész vádat emelt, 12.705 ügyben (11,3%) a nyomozást megszüntette, 8875 ügyben (7,9%) a vádemelést elhalasztotta, 4089 ügyben (3,6%) az ügyet közvetítői eljárásra utalta, 95 ügyben (0,1%) a nyomozást felfüggesztette. Az ügyek 23,7%-ában egyéb intézkedésre (pl. áttételre, további nyomozási cselekmények elrendelésére) került sor.

A vádemelés típusai a következők szerint alakultak: 28.395 ügyben az ügyész vádiratot nyújtott be, 15.421 ügyben a terheltet bíróság elé állította, tárgyalás mellőzésére 18.239 ügyben tett indítványt.

Az eljárás egyszerűsítését, jelentős gyorsítását és a munkateher csökkenését szolgálja, amikor a bíróság – az ügyész indítványára vagy hivatalból – tárgyalás, illetve a vádlott meghallgatása és bizonyítás lefolytatása nélkül állapít meg büntetést, illetőleg alkalmaz intézkedést. A 2016. évben az ügyész az összes vádemelés 29,4%-ában (2015: az ügyek 30,5%-a, 18.592 ügy, 2014: az ügyek 26,3%-a, 16.857 ügy) tett indítványt tárgyalás mellőzésére. Az indítványok számában ez a megelőző évhez képest 1,9%-os csökkenést jelent.

Az arra alkalmas ügyek gyors lezárását szolgálja a bíróság elé állítás intézménye is, amely egyszerű megítélésű, bizonyítási nehézségektől mentes ügyekben alkalmazható a terhelt beismerése vagy tettenérés esetén. Bíróság elé állításra a 2016. évben az összes vádemelés 24,8%-ában került sor. Ez 34,9%-kal több ügyet jelent, mint a megelőző évben (2015: összes vádemelés 18,7%-a, 11.430 ügy, 2014: 14.695 ügy).

A nyomozás megszüntetésére irányuló javaslattal érkezett, elintézésre váró ügyek száma 2016-ban 5299 volt. Az ügyész ebből 4279 esetben (80,8%) a nyomozást megszüntette, 66 ügyben vádat emelt, 52 ügyben a vádemelést elhalasztotta, 5 ügyet pedig közvetítői eljárásra utalt. A nyomozást 45 ügyben függesztette fel.

Az ügyésznek az ismertetett érdemi döntések meghozatalára 30, kivételes esetben 60 nap áll rendelkezésére. Nagy terjedelmű ügyben a felettes ügyész legfeljebb 90 napos határidőt engedélyezhet.

A vádemelési javaslatok folytán szükséges intézkedésekre 90.571 ügyben (84,2%) 30 napon belül, 8764 ügyben (8,1%) 31 és 60 nap között, 8271 ügyben (7,7%) 60 napon túl került sor. A 90 napos ügyintézési határidő túllépését a tavalyi évben 5 ügyben regisztrálták. Ez utóbbiak oka jellemzően a téves ügyviteli adatrögzítés vagy az adatrögzítés elmulasztása, illetve az olyan rendkívüli terjedelmű ügyek feldolgozása volt, amelyekre a

törvény által megállapított 90 napos ügyintézési határidő nem lehetett elegendő.

A nyomozás megszüntetésére irányuló javaslattal érkezett ügyek elintézési határideje is hasonlóan alakult: az elintézésre váró ügyek 90,2%-ában 30 napon belül, 4,1%-ában 31 és 60 nap között, 5,7%-ában pedig 60 napon túl került sor az ügyészi intézkedésre. A 90 napos ügyintézési határidő túllépése az ügyeknek ebben a körében nem fordult elő.

Az összes elintézésre váró 118.223 ügyből (vádemelési és megszüntetési javaslat) a múlt év utolsó napján 5496 ügy maradt elintézetlen, amely a folyamatos ügyintézés természetszerű következménye.

A közvetítői eljárás kisebb súlyú ügyekben a bűncselekmény következményeinek kiváltására alkalmas konfliktuskezelő eljárás. Célja, hogy a terhelt és a sértett között a konfliktus rendezésének megoldását jelentő, jövôtételt tartalmazó megállapodás jöjjön létre, amelynek megkötése a terhelt jövőbeni jogkövető magatartását is elősegíti. Közvetítői eljárásra utalásra általában a nyomozás befejezését követően – az ügyész mérlegelése alapján – kerül sor, bár annak a vádemelés után, az elsőfokú bírósági eljárásban is helye van.

Az ügyet a bűncselekmények törvényben meghatározott eseteiben az ügyész akkor utalhatja közvetítői eljárásra, ha a büntetőeljárás tartama alatt ahhoz a gyanúsított és a sértett előzetesen önként hozzájárul.

A 2016. évben az ügyész 4480 terhelt ügyét utalta közvetítői eljárásra (2015: 4633, 2014: 4464), míg 3248 közvetítői eljárásra irányuló kérelmet elutasított (2015: 3844, 2014: 3625). Az eljárás eredményességére tekintettel 3198 terhelttel szemben az ügyész az eljárást megszüntette. A közvetítői eljárás után 355 terhelttel szemben a vádemelést elhalasztotta, 793 terhelttel szemben pedig vádat emelt.

A bírósági út elkerülésének további lehetőségei: a nyomozás megrovás alkalmazásával történő megszüntetése, a vádemelés részbeni mellőzése és elhalasztása.

Az ügyész a vádemelés helyett a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel büntetendő bűncselekmény miatt – a bűncselekmény súlyára és a rendkívüli enyhítő körülményekre tekintettel – a vádemelést elhalaszthatja, ha ennek a gyanúsított jövőbeni magatartásában mutatkozó kedvező hatása feltételezhető.

Ha a vádemelés elhalasztásának tartama – amely egy évtől két évig terjedhet – eredményesen telt el, az ügyész az eljárást megszünteti, ellenkező esetben vádat emel.

A 2016. évben az ügyész 11.012 személlyel szemben halasztotta el a vádemelést (2015: 10.858, 2014: 11.218). A jogintézmény alkalmazásának eredményességét a következő statisztikai adatok tükrözik: 7909 személlyel szemben az eljárást megszüntették a határidő eredményes eltelte folytán, 860 személlyel szemben pedig az eljárás megszüntetését az tette lehetővé, hogy a terhelt a feltételeket teljesítette. Mindössze 1331 terhelttel szemben vált szükségessé vádemelés.

A vádemelés elhalasztásának alakulásában a 2016. évben csekély mértékű emelkedés (1,4%) mutatkozott, azon terhelték számában pedig, akiknek az ügyét közvetítői eljárásra utalták, 3,3%-os csökkenés volt tapasztalható.

A statisztikákban kézzelfoghatóan megmutatkozó munka mellett jelentős az a tevékenység is, amit a Legfőbb Ügyészség a joggyakorlat megismerése és alakítása céljából folytatott.

A 2014. évtől kezdődően a Nemzeti Védelmi Szolgálat feljelentései alapján számos olyan cselekmény vált ismertté, amikor kormányhivatalokban dolgozó kormánytisztviselők abban működtek közre, hogy ismeretlen külföldi állampolgárok jogosulatlanul juthassanak magyar hatóságok által kiállított (úti) okmányokhoz. Az okmányokat eredetileg jogszerűen, egyszerűsített honosítási eljárás keretében magyar állampolgársághoz jutott személyek részére állították ki, majd az elkövetők azokat az ismeretlen, az útlevel igénylésére egyébként nem jogosult, külföldi állampolgárságú személyek fényképének felhasználásával hamisították meg. A hamis okmányok készítői, illetőleg felhasználói közvetítőkön keresztül kerültek kapcsolatba a kormánytisztviselőkkel, az úti okmányokért jogtalan előnyt juttattak közvetlenül a közvetítőknek, közvetve pedig a kormánytisztviselőknek. A bűncselekményekre általában a szervezett bűnelkövetés valamely formája is jellemző volt. A 2016. évben lefolytatott vizsgálat során a Legfőbb Ügyészség 19 büntetőeljárást vizsgált meg, melynek eredményeként a gyakorlat egységesítését iránymutatás kiadásával segítette.

Gyakorlati tapasztalatok vezettek arra is, hogy a Legfőbb Ügyészség vizsgálja az ún. megbízhatósági vizsgálat alapján korrupciós bűncselekmények miatt indult eljárásokban a bizonyítás törvényességét, konkrétan a hatósági felbujtással, a „provokációval” kapcsolatos joggyakorlat alakulását, az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában kialakított, a bizonyítás törvényességének értékeléséhez szükséges tesztek érvényesülését. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseiben kifejtett anyagi és eljárásjogi tesztek nem csak a megbízhatósági vizsgálatok alapján indult ügyekben alkalmazhatók, hanem szélesebb körben, a fedett nyomozók igénybevételeivel folytatott eljárásokban is. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletei is kifejtik, hogy különösen a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben egyre inkább szükség van titkos eszközökre, fedett nyomozókra, és a különleges nyomozati eljárások alkalmazása

önmagában nem tiltott, nem jelentik a tisztességes eljárás sérelmét, feltéve hogy nem sértik az emberi jogokat. A titkos eszközök elfogadhatók, amennyiben egyértelmű korlátok és biztosítékok szabnak határt alkalmazásuknak. E határok megismertetéséhez, a korrupciós bűncselekmények felderítéséhez és bizonyításához szükséges különleges eszközök törvényes alkalmazásával kapcsolatos eljárásrend széleskörű terjesztéséhez nyújt alapot a lefolytatott célvizsgálat.

A napi ügyek tapasztalataiból kialakuló, a korrupció mai magyarországi arculatát tükröző öszkép azt mutatja, hogy a korrupció érzékelése nagy valószínűséggel eltér a valós helyzettől, az állampolgárok korrupciót sejtnek ott is, ahol a döntések mögött nem áll valós vesztegetés vagy más jogellenes befolyás. A vélelmezett befolyásolt döntésekről kialakult általános kép atavisztikus reakciókat vált ki az állampolgárokból, és saját ügyeikben is nagy eséllyel keresnek kerülő utakat, befolyásosnak gondolt „kijáró embereket”, mert hagyományosan nem bíznak a fennálló rendszerben, és oda fordulnak, ahol külön „szolgáltatási díj” ellenében valós intézkedést várnak. A fentebb említett megbízhatósági vizsgálatok közismertté válása azonban abban is megmutatkozik, hogy a valóságban egyre kevésbé lehet a hivatalos személyeket valódi, a büntető anyagi jog szabályai szerint is hivatali vesztegetés büntetendő minősülő cselekménnyel befolyásolni, a befolyásukkal üzérkedő személyeknek a legtöbbször nincs valós ráhatásuk az ügyekre és ügyintézőkre, az ügyek nagy valószínűséggel közreműködésük nélkül is elintézésre nyernének. Így a korrupció jellemzően nem valós vesztegetés, hanem vesztegetést állítva elkövetett befolyással üzérkedés.

Ezzel összefüggésben a Legfőbb Ügyészség tisztázta, hogy miként minősül a cselekmény, ha valaki mástól nem létező ügy vagy nem létező hivatalos személy befolyásolására hivatkozva kér előnyt. Mivel korábban felmerült, hogy az előny adója megtévesztés áldozata, aki így akár csalás sértettje is lehet, egyértelműen kifejtésre került, hogy a közélet tisztaságába vetett bizalmat sértő magatartások nem élvezhetnek büntetőjogi védelmet, az ilyen jellegű cselekmények nem csalásnak, hanem korrupciós cselekményeknek minősülnek.

Azt, hogy a jelenség milyen mértékben áthatja az állampolgárok gondolkodását, és ez milyen irracionális tettekre ösztönöz egyeseket, jól mutatja az alábbi ügy:

Magyarország egyik legnagyobb ipari termelő vállalatának vezető beosztású dolgozóját kereste meg két korábbi munkatársa, akik azt feltételezték a vezetőről, hogy bűncselekményeket követett el. Az egyiküket hivatalos személynek beállítva a vezetőt több beszélgetés során arról győzték meg, hogy új munkahelyén szerzett információk szerint a vezető személyével és a vállalatcsoporttal kapcsolatban egy „kormányközi bizottság” folytat vizsgálatot, melynek eredményeként „letartóztatási parancsot” fognak kiadni ellene és a vállalatcsoport több vezetője ellen. A „kormányközi bizottságnak”

állítólag az összes párt képviselője, továbbá a belügyminiszter és a legfőbb ügyész is tagja, ezért a megkeresett vezetőnek nincs esélye segítségért fordulni egyetlen politikai erőhöz sem, csak ők tudnak rajta segíteni. A vezető 250 millió forint és 500 ezer dollár készpénzt adott a két személynek azért, hogy a pénzt a döntéshozóknak továbbítva mentesüljön az eljárás következményei alól, további 300 ezer eurót pedig azért fizetett, hogy az eljárás rá vonatkozó iratait megsemmisítsék. Az ügyben a Fővárosi Főügyészség valamennyi személlyel szemben vádat emelt hivatalos személyi jelleg színlelésével elkövetett befolyással üzérkedés bűntette, befolyás vásárlásának bűntette, hivatali kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés bűntette és más bűncselekmények miatt.

A Legfőbb Ügyészség az elmúlt évben elemezte a házi őrizet nyomozó hatósági és ügyészségi gyakorlatát. A vizsgálat az ügyészségi jogalkalmazásra vonatkozóan csak elvétve tárt fel téves jogértelmezést, amelynek orvoslására a vizsgálat tapasztalatai alapján lehetőség nyílt. Ugyancsak 2016-ban elemezte a Legfőbb Ügyészség a feljelentést elutasító ügyészi határozatok törvényességét is. A vizsgálat során feltárt jogalkalmazási hibák csekély hányadában fordultak elő az ügy érdemére is kiható tévedések, amelyek orvoslására megfelelő intézkedés történt. Felmértük tavaly a nyomozások elhúzódásának okait is, e probléma kezelésének ügyészi eszközei azonban korlátozottak.

Az anyagi jogi szabályok helyes értelmezését, az eljárási szabályok megtartásának, valamint az időszerűségi követelmények érvényesülésének az ellenőrzését célozta a szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége miatt indult büntetőeljárások tárgyában tartott vizsgálat is, mely egyes, kisebb súlyú hiányosságok megállapítása mellett pozitív képet mutatott.

2.2. A büntetőbíróság előtti ügyészi tevékenység

Az ügyészi szervezet vádképviselési tevékenységet ellátó ügyészei az állam büntetőjogi igényét érvényesítik a bíróság előtt, és közreműködnek abban, hogy a bíróság határozatai valamennyi, jogszabályban írt követelménynek megfeleljenek. Az ügyész a tárgyaláson képviseli a vádat, azzal rendelkezik. A bíróság döntése előtt az ügy valamennyi kérdésében indítványt, észrevételt tehet, és a büntetőeljárás törvényben biztosított jogorvoslati jogokat gyakorolja.

2016-ban lényegében változatlan jogszabályi környezetben és a regisztrált bűncselekmények előző évihez hasonló száma mellett végeztük vádképviselési tevékenységünket. A legfontosabb céljaink a büntetőeljárások időszerűségének javítása, a hatályos büntetési rendszer teljesebb kihasználásával az egyéniesített büntetések kiszabásának elérése, és ezek érdekében az ügyészség büntetőbíróság előtti tevékenységének egységesítése voltak.

A 2015. évi csökkenést követően 2016-ban gyakorlatilag nem változott a bíróság által jogerősen elbírált ügyek (2016: 61.847, 2015: 61.589, 2014: 67.718) és az ezekkel érintett vádlottak száma (2016: 80.274, 2015: 79.957, 2014: 88.550).

Tekintettel a Be. 241. §-a (1) bekezdésének azon előírására, mely szerint az ügyész részvétele a büntetőbíróság tárgyalásán kötelező, a büntetőbíróság előtti ügyészi tevékenység egyik legjelentősebb területe tavaly is a tárgyalásokon való kötelező részvétel volt. Ebben a körben a 2015. évhez képest alig észrevehetően, de növekedett az elsőfokú, egy vagy több napon tárgyalta ügyek száma (2016: 48.620, 2015: 48.068, 2014: 54.969).

Annak ellenére, hogy a 2014. évi igen jelentős emelkedést követően 2015-ben és 2016-ban, ha igen kis mértékben is, de folyamatosan csökkent a másodfokú eljárásban befejezett ügyek száma (2016: 12.711, 2015: 12.868, 2014: 12.904), a tárgyéven 7,4%-kal emelkedett az ügyészi részvétellel tartott másodfokú tárgyalások száma (2016: 960, 2015: 894, 2014: 892). 2016-ban a másodfokú bíróság 10.280 ügyben nyilvános ülésen döntött, amelyen az ügyész részvétele nem kötelező. A jelentős súlyú, lényeges elvi vagy gyakorlati problémával járó, illetve közérdeklődésre számot tartó ügyekben fontosnak tartjuk, hogy az ügyész ebben az eljárási formában is személyesen fejtse ki az álláspontját a bíróság előtt. Ennek megfelelően az ügyész 2016-ban is az ügyek több mint egyötödében vett részt nyilvános ülésen (2016: 2167 – 21,1%, 2015: 2257 – 21,6%, 2014: 2512 – 24,4%).

A harmadfokú eljárások száma továbbra is elenyésző volt. A 2015. évi visszaesést követően a tárgyéven folytatódott a 2010 óta regisztrált lassú ütemű növekedés, ami a 2014. évi szint eléréséhez volt elegendő. A 2016. évben 163 ügyben (2015: 134, 2014: 164) 222 terheltet érintően (2015: 166, 2014: 208) harmadfokon emelkedett jogerőre a bíróság érdemi döntése. A kötelező ügyészi részvétellel tartható harmadfokú nyilvános ülésre 2016-ban 150 ügyben (2015: 120, 2014: 149) került sor. Továbbra is magas volt a másodfellebbezések körében az ügyészi jogorvoslatok aránya. 2016-ban 126 vádlott (2015: 97, 2014: 159) – a vádlottak 56,8%-a – esetében ügyészi másodfellebbezés nyomán került sor a harmadfokú eljárásra.

Összefoglalóan tehát megállapítható, hogy az ügyészség tárgyalási terhe az elsőfokú bíróságokon 2015-ben tapasztalt csökkenést követően 2016-ban alig változott.

A büntetőeljárás gyorsítását szolgáló egyik leghatékonyabb eszköz a bíróság elé állítás. A 2015-ben észlelt csökkenést követően 2016-ban jelentősen emelkedett az ebben a formában jogerősen elítéltek száma (2016: 14.698, 2015: 10.761, 2014: 14.527), ami meghaladta az eddig legkiemelkedőbb 2014. évi szintet is. A bíróság elé állításos eljárások markáns emelkedése mellett nőtt az ez irányú ügyészi indítványok eredményessége is. A tárgyéven indítványaink 95,3%-át (2015: 95,1%, 2014: 95%) találta alaposnak a bíróság.

A büntetőbírósi eljárás gyorsítását szolgáló másik igen hatékony eszköz a tárgyalás mellőzéses eljárás. 2016-ban mérsékelten csökkent az ebben az eljárásban elítéltek száma. A tárgyéven a bíróság az ügyész indítványára 16.647 személy (2015: 17.162, 2014: 16.260) esetében járt el tárgyalás mellőzésével. A tárgyalás mellőzésével érintett vádlottak 88,3%-a – 14.693 személy (2015: 15.125, 2014: 14.550) – esetében a tárgyalás mellőzésével hozott végzés jogerőre emelkedett.

2016-ban úgy emelkedett jelentősen a bíróság elé állításos eljárásban felelősségre vontak száma, hogy alig csökkent a tárgyalás mellőzéses eljárással érintett vádlottak száma. Ennek köszönhetően a tárgyéven jogerősen elítéltek 39,04%-át (2015: 34,9%, 2014: 34,8%) vonták felelősségre ezekben a gyors és hatékony eljárásokban. Az előző évhez képest több mint 4%-os emelkedés azt mutatja, hogy az arra alkalmas ügyekben – az ügyészség indítványainak megfelelően – ezek az eljárási formák egyre általánosabbá válnak.

A bírósági eljárás gyorsítását szolgáló egyéb eljárási formák alig érvényesültek. Lényegesen nem változott a távollévő vádlottakkal szembeni vádemelések száma (2016: 406, 2015: 405, 2014: 451). Tovább csökkent azon vádlottak száma, akikkel szemben tárgyalásról lemondást követően született elsőfokú bírósági határozat (2016: 101, 2015: 132, 2014: 148). Ebben a körben a tárgyéven regisztrált szám az utóbbi öt évben mért legalacsonyabb érték volt.

A jogerősen elbírált ügyekben érintett vádlottak körében a 2016. évben a megelőző évhez képest némileg növekedett a büntetéssel sújtott vagy intézkedéssel érintett vádlottak száma (2016: 77.109, 2015: 76.462, 2014: 83.861). A büntetőjogi szankciók körében tovább emelkedett a büntetések aránya (2016: 82,4%, 2015: 80,8%, 2014: 78,7%).

A bíróság 2016-ban 34 (2015: 39, 2014: 27) vádlottat sújtott életfogytig tartó szabadságvesztéssel. Az ügyészség a 2016. évben is példás büntetés kiszabására törekedett a kimagasló tárgyi súlyú és a jogbiztonságot alapjaiban veszélyeztető bűncselekmények elkövetőivel szemben. Nem hagyható figyelmen kívül azonban, hogy a büntető jogszabályok – meghatározott feltételek fennállása esetén – az erőszakos többszörös visszaesőkre továbbra is kötelező erővel rendelik az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés alkalmazását.

A bíróság leggyakrabban továbbra is a határozott tartamú szabadságvesztés büntetést szabta ki. A tárgyéven is mérséklődött azonban ezen büntetéssel sújtott vádlottak száma (2016: 25.363, 2015: 26.439, 2014: 29.300). A végrehajtandó és a felfüggesztett szabadságvesztések aránya lényegében a korábbi éveknek megfelelően 1/3 – 2/3 maradt.

A tárgyévben a kiszabott büntetések között a közérdekű munka büntetések száma az előző évhez képest alig változott (2016: 12.526, 2015: 12.940, 2014: 15.034). A pénzbüntetések száma (2016: 22.824, 2015: 21.286, 2014: 21.558) számottevően, 7,2%-kal nőtt.

A Btk. hatálybalépésével meghatározott körben kötelezővé vált a járművezetéstől eltiltás kiszabása, ugyanakkor csökkent a kiszabható büntetés időtartamának alsó határa. Ezek eredményeként 2016-ban ismét jelentősen, a korábbi évhez képest 16%-kal emelkedett azon vádlottak száma, akikkel szemben a bíróság alkalmazta ezt a büntetést (2016: 15.142, 2015: 13.055, 2014: 12.320).

A tömeges illegális bevándorlás okozta helyzettel függ össze, hogy 2016-ban ismét több mint a duplájára emelkedett a kiutasítás büntetések száma (2016: 2669, 2015: 1233, 2014: 582).

Az elzárás büntetések száma 2016-ban is jelentősen, csaknem 60%-kal növekedett (2016: 1500, 2015: 938, 2014: 455). Ez azt mutatja, hogy az ügyészség indítványai nyomán a bíróság egyre gyakrabban alkalmazta ezt a viszonylag új, a Btk. által bevezetett, rövid (maximum 3 hónap) tartamú, végrehajtandó szabadság elvonással járó büntetést, ami így a büntetési rendszer szerves részévé vált.

Növekedett, de még mindig elenyésző a másik viszonylag új büntetés, a sportrendezvények látogatásától való eltiltások száma (2016: 46, 2015: 28, 2014: 15).

A Btk. által megreformált büntetési rendszer folytán 2016-ban ismét csökkent a próbára bocsátások száma (2016: 12.025, 2015: 13.086, 2014: 16.175), de az intézkedések közül továbbra is ezt alkalmazta legtöbbször a bíróság.

A 2013. július 1-jével bevezetett intézkedések közül 43,7%-kal (2016: 263, 2015: 183, 2014: 116) emelkedett a jövátételi munkát alkalmazó bírósági döntések száma, és 2 esetben sor került az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének elrendelésére is, amit 2015-ben és 2014-ben egyetlen alkalommal sem szabtak ki.

A tárgyévben az elsőfokú bíróság 65.455 vádlott (2015: 64.660, 2014: 73.819) esetében tartott elsőfokú tárgyalást. Az elsőfokú ügydöntő határozatok ellen bejelentett fellebbezések száma mérsékelten növekedett (2016: 17.356, 2015: 17.264, 2014: 17.308). Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata 48.099 vádlott – a vádlottak 73,5%-a – esetében jogerőre emelkedett (2015: 47.396 – 73,3%, 2014: 56.511 – 76,6%).

Alig változott a bíróság elsőfokú ügydöntő határozata elleni ügyészi fellebbezéssel érintett vádlottak száma (2016: 8067, 2015: 8068, 2014: 7798). Az ügyészi fellebbezések eredményessége 51,06% volt. 2016-

ban sem csökkent tehát az ügyészség fellebbezési tevékenysége, amivel alapvetően járult hozzá ahhoz, hogy a bíróság döntései törvényesek legyenek. Az ügyészi fellebbezések leggyakrabban, 6712 esetben, az ügyészi fellebbezések 83,2%-ában (2015: 82,4%, 2014: 82,3%) a kiszabott büntetés súlyosítására irányultak. Ezek eredményessége 26,7% volt (2015: 26,2%, 2014: 27,8%). Nőtt a megalapozatlanság miatt fenntartott ügyészi fellebbezések száma (2016: 446, 2015: 391, 2014: 412), amelyek eredményessége a tárgyévben 53,1% volt.

2016-ban 14 esetben (2015: 16, 2014: 18) a vádlott felmentéséért, 26 esetben (2015: 44, 2014: 30) a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítéséért jelentettünk be fellebbezést.

A váderedményesség változatlanul kedvező (2016: 97,5%, 2015: 97,3%, 2014: 96,6%) volt. 65.457 terhelt, a terhelték 81,54%-a esetében (2015: 80,33%, 2014: 79,37%) a bíróság a váddal mindenben megegyezően mondta ki a vádlottak bűnösségét.

2016-ban megtört a korábbi években tapasztalt tendencia, és csaknem 20%-kal csökkent a másodfokon hatályon kívül helyezett elsőfokú ügydöntő határozatok száma (2016: 1379, 2015: 1716, 2014: 1592). Így 2016-ban csökkent a másodfokon elbírált ügyek azon vádlottainak az aránya, akiket ilyen határozat érintett (2016: 7,8%, 2015: 9,5%, 2014: 9%). A csökkenés egyrészt az elsőfokú bíróság döntéseinek javuló megalapozottságára utal. Rámutat azonban arra is, hogy a másodfokú bíróság gyakrabban élt a felülbírált határozat megváltoztatásának lehetőségével, mint a korábbi években. Ez, az ügyészség által erre vonatkozó indítványokkal is támogatott tendencia, alapvetően járulhat hozzá a büntetőeljárás időszerűségének javulásához.

A bíróság által harmadfokon elbírált ügyek számának már említett emelkedéséhez hozzájárult, hogy az ügyészség is lényegesen több esetben jelentett be másodfellebbezést 2016-ban, mint azt megelőzően (2016: 174, 2015: 97, 2014: 159). Növekvő ügyszám mellett jelentősen csökkent a harmadfokon hatályon kívül helyezett döntések száma (2016: 13, 2015: 37, 2014: 33).

A rendkívüli jogorvoslatok közül továbbra is a perújítás fordult elő a leggyakrabban. A tárgyévben 1355 perújítási kérelem, illetve indítvány (2015: 1309, 2014: 1334) érkezett az ügyészségre, amiből 961 (2015: 941, 2014: 945) került a bírósághoz. Hivatalból 170 perújítási eljárást (2015: 154, 2014: 155) kezdeményeztünk, amelynek 86%-a, 147 indítvány (2015: 118 – 79,7%, 2014: 117 – 75,5%) bizonyult eredményesnek.

A bűncselekmények elkövetésével szerzett vagyon elvonásának, illetve a vagyon visszaszerzésének fontos eszköze a vagyonelkobzás. Különösen fontos a korrupcióellenes küzdelem során, hogy az így megszerzett vagyon ne maradhasson az elkövetőnél. A tárgyévben folytatott vizsgálataink közül ezért

az egyik legfontosabb a vagyonekobbzás gyakorlatának elemzése volt. A vizsgálat tapasztalatait hasznosítva intézkedtünk a vagyonekobbzás ténybeli alapjainak pontosabb tisztázása és az ügyészi indítványok szakszerűbbé tétele érdekében. Ezek alapján a jövőben hatékonyabban kerülhet sor ennek az intézkedésnek az indítványozására és a bíróság általi alkalmazására.

A Legfőbb Ügyészségen külön egység segíti a büntetőbíróság előtti eljárásban felmerülő büntető anyagi és eljárásjogi problémák megoldását. Működésével 2016-ban is biztosította a vádképviseleti munka színvonalának és eredményességének emelését. Ennek érdekében figyelemmel kísérte a kiemelt, a kiemelt jelentőségű és közérdeklődésre számot tartó, büntetőbíróság előtt folyamatban lévő ügyeket, és szükség esetén konzultációs lehetőséget biztosítva segítséget adott a vádképviselet során felmerült anyagi vagy eljárásjogi problémák gyors megoldásában úgy, hogy az még a folyamatban lévő tárgyalási szakban hasznosítható legyen.

Folyamatosan vizsgáltuk és elemeztük a kiemelt, a kiemelt jelentőségű és a közérdeklődésre számot tartó ügyek közül azokat, amelyek jogerősen felmentéssel fejeződtek be. A vizsgálat ebben a körben tételes volt, de szűrőpróbaszerűen kiterjedt egyéb ügyekre is. Elemeztük a főügyészségek által a felmentéssel vagy az eljárás megszüntetéssel jogerősen befejezett ügyek értékeléséről készített éves jelentéseket is. A vizsgálatok eredménye alapján egyedi vagy általános jellegű intézkedéseket tettünk, és tapasztalatainkat az ügyészi képzés keretében a büntető szakágban szolgálatot teljesítő ügyészekkel ismertettük. Ez is hozzájárult a kedvező váderedményesség fenntartásához.

2.3. Gyermek- és fiatalkorúak büntető ügyeiben kifejtett ügyészi tevékenység

A fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának célja, hogy fokozottan védje alapvető jogait, elsősorban nevelő jellegű intézkedésekkel hatékony bűnmegelőzést biztosítson.

A 2016. évben 7672 fiatalkorú elkövetőt regisztráltak (2015: 7872, 2014: 8797), ami a regisztrált elkövetők 7,6%-át jelenti (2015: 7,8%, 2014: 8,1%).

A tárgyidőszakban a gyermek- és fiatalkorúak szakterületéhez 9223 vádemelési javaslattal és 385 megszüntetési javaslattal befejezett ügy érkezett a nyomozó hatóságoktól. A fiatalkorúak ügyészei 9608 nyomozással befejezett ügyet intéztek el érdemben, amely a teljes büntető szakág ügyintézésének a 8,56%-a. Az ügyészek a nyomozó hatóságok által döntésre megküldött ügyek közül a vádemelési javaslattal érkezetteket 90,4%-ban (2015: 87,8%, 2014: 87,7%), a megszüntetési javaslattal érkezetteket 99,2%-ban (2015: 98,5%, 2014: 96,5%) 30 napon belül feldolgozták, 60 napon belül pedig az előző évekkal azonosan lényegileg az ügyek 100%-a elintézésre került.

A büntethetőségi korhatár szektorális leszállításával összefüggésben – a Legfőbb Ügyészség által a 2015. évben közzétett, elvi iránymutatást megfogalmazó jelentés alapján – a beszámolási időszakban is folytatódott a tizennegyedik életévet be nem töltött fiatalok ellen indult büntetőügyekben a nyomozó hatóságok eljárásának és az alsóbb fokú ügyészségek nyomozás felügyeleti és büntetőbírói eljárási tevékenységének a szoros nyomon követése. Ennek körében továbbra is kiemelten hangsúlyos feladat volt annak figyelemmel kísérése, hogy az egyes ügyekben a különös elkövetői kört érintő speciális szabályok a törvényben előírtak szerint hiánytalanul érvényre jutottak-e. A kérdéses ügykörrel illetően nem volt mellőzhető a bíróság ítélezési gyakorlatának az elemzése sem, amelynek nyomán a 2016. évben a tizennegyedik életévet be nem töltött fiatalokkal szemben a törvényben meg nem engedett joghátrány kiszabása miatt benyújtott ügyészi felülvizsgálati indítványt a Kúria alaposnak találta, és a jogerős ügydöntő határozat hibáját a törvényes nemű és mértékű joghátrány megállapításával kiküszöbölte.

A szakterületi ügyészek tevékenységének meghatározó kritériuma az egyénre szabott, de a helyreállító igazságszolgáltatás és az általános bűnmegelőzés célját is jól szolgáló jogkövetkezmény megválasztása. Ez jelenheti egyrészt – ha a törvényi feltételek fennállnak – a bírósági útról elterelés jogintézményei (vádemelési elhalasztás, közvetítői eljárás), illetőleg az eljárás gyorsítását szolgáló törvényes lehetőségek (tárgyalás mellőzése, bíróság elé állítás) kihasználását, másrészt a nevelő jellegű vagy közösségi alternatív joghátrányok (próbára bocsátás, jóvátételi munkavégzés, közérdekű munka) indítványozását.

Az előbbieket tekintve a 2016. évben fiatalok terhelt ügyében bíróság elé állításra 220 esetben (2015: 175, 2014: 286) került sor, tárgyalás mellőzésére 889 ügyben (2015: 891, 2014: 1098) tettek indítványt, a vádemelés elhalasztásáról 1408 fiatalok tekintetében (2015: 1411, 2014: 1502) született döntés, a közvetítői eljárásra utalások száma pedig 442 volt (2015: 440, 2014: 512).

A tárgydöntésekben 3446 ügyben 6162 fiatalokkal szemben került sor vádemelésre (2015: 3655 ügy 6813 fiatalok, 2014: 4376 ügy 8232 fiatalok). A bíróság 3560 ügyben 4690 fiatalok vádlott cselekményét (2015: 3948 ügy 5275 vádlott, 2014: 4604 ügy 6133 vádlott) bírálta el jogerősen, akik közül a vádemeléskor 261 vádlott állt személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés – ebből 216 vádlott előzetes letartóztatás – hatálya alatt.

A jogerős határozattal elbírált ügyekben a bíróság 2135 vádlottal szemben szabott ki büntetést (2015: 2572, 2014: 2796), és 3453 vádlottal szemben alkalmazott intézkedést (2015: 3793, 2014: 4547). Szabadságvesztésre 1052 fiatalok vádlottat (2015: 1396, 2014: 1618) ítélték, amelyből a végrehajtandó szabadságvesztések száma 254 volt

(2015: 331, 2014: 361). Az önállóan, büntetés helyett alkalmazható intézkedések közül a leggyakrabban – 2017 esetben (2015: 2196, 2014: 2800) – próbára bocsátás elrendelésére került sor, javítóintézeti nevelésre 267 vádlottat (2015: 248, 2014: 232) ítélték.

A 2016. évben az elsőfokú bírói döntés ellen az ügyészség 288 vádlott vonatkozásában nyújtott be fellebbezést. Harmadfokú eljárásra 3 ügyben 4 vádlott esetében került sor.

A szakterületi ügyekben a váderedményesség 98,78% volt, amely megfelel az előző években mért átlagnak (2015: 98,45%, 2014: 98,4%).

A statisztikai mutatók arra engednek következtetni, hogy a tárgyidőszakban – alapvetően a regisztrált bűncselekmények és a regisztrált bűnelkövetők számában a 2015. évben bekövetkezett csökkenés következményeként – csökkent az érdemi ügyészi intézkedéssel, jogerős bírósági döntéssel érintett ügyek és fiatalkorú terheltek száma, ugyanakkor az ügydöntő intézkedések struktúrája és gyakorisága, valamint az ügyészi ügyfeldolgozás időszerűsége lényegileg nem változott. A 2016. évben a regisztrált bűncselekmények száma az előző évhez képest mintegy 3,8%-os növekedést (2015: 15%-os csökkenés) mutat, a regisztrált bűnelkövetők száma – és azon belül a fiatalkorú elkövetők százalékos aránya – jelentéktelen eltérés mellett megfelel a 2015. évi adatoknak.

A fiatalkorúak igazságszolgáltatásának alaptétele, hogy a büntetéskiszabás során a fiatalkorú személyes szabadságát – az egyéniesítés, a fokozatosság és a nevelési célok érvényesítése fokozott figyelembevételével is – csak körültekintő mérlegelés alapján lehet elvonni, és a szabadságvesztésnek a szükséges legrövidebb tartamra kell korlátozódnia. Ezzel együtt bizonyos kiemelkedő tárgyi súlyú, adott esetben jóvátehetetlen következményekkel járó bűncselekmények miatt folytatott büntetőügyekben a fiatalkorúval szemben a büntetési cél eléréséhez – a társadalom védelme érdekében – a törvény teljes szigorának alkalmazása lehet indokolt.

Az előbbiekre szolgál például az az emberölés büntettének kísérlete miatt folyamatban volt konkrét ügy, amelyben a sikeres ügyészi fellebbezés folytán megismételt eljárásban a 2016. évben meghozott jogerős ügydöntő határozat szerint az előzőleg kábítószer fogyasztott fiatalkorú terhelt és felnőtt korú társa szilveszter éjjel ittas állapotban – banális nézeteltérést követően, kizárólag erőfitogtatásból – a szórakozóhely mellékhelyiségében késsel megtámadták a sértetteket. A fiatalkorú az egyik sértettet 6 helyen arcon és mellkason, felnőtt korú társa a másik sértettet egyszer hasba szúrta. A sértettek életét az azonnali (életmentő) beavatkozás mentette meg. A támadás után a terhelti társaság tömegverekedést robbantott ki, amelyet nagyszámú rendőr helyszínre vonulásával sikerült megfékezni. A közvélemény figyelmét is felkeltő ügyben a bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az indulatvezérelt, agresszív személyiségű, személyében fokozott társadalomra veszélyességet hordozó fiatalkorúval

szemben az újabb bűncselekmény elkövetésétől való visszatartáshoz hosszabb tartamú – öt év – végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása szükséges.

2.4. Az egységes jogalkalmazást segítő állásfoglalások a büntető szakágban

Az egységes büntető szakági tevékenység érdekében az elmúlt esztendőben 116 állásfoglalást adott ki a Legfőbb Ügyészség, segítve ezzel a nyomozás felügyeleti, a büntetőbíróság előtti, valamint a fiatalkorúak büntetőügyeivel kapcsolatos ügyészi feladatok végrehajtását.

Az anyagi jogi állásfoglalások közül kiemelendő a hamis bankjegy elkobzása, a gyermekpornográfia, a hivatalos személy sérelmére elkövetett rágalmozás, a közérdekű adattal visszaélés, a választás rendje elleni büntett, az uzsora-bűncselekmény ügyében elrendelendő vagyonelkobzás, a befolyással üzérkedés, a pénzmosás, a kiskorú veszélyeztetése, a kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása, a tartási kötelezettség elmulasztása értelmezését elősegítő iránymutatás kialakítása.

Az eljárásjogi állásfoglalások közül a különleges bánásmódot igénylő sértett kihallgatása, a 14. életévét be nem töltött fiatalkorú terhelt előzetes letartóztatása, a speciális bizonyítási eszközök a fiatalkorú elleni eljárásban, az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos ügyészségi teendők, a házi őrizet, a nyomozás során bejelenthető jogorvoslat, valamint a perújítási indítvány tárgyában kiadott iránymutatások érdemelnek említést.

3. A közjogi ügyészi tevékenység

3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység

Az Alaptörvény szerint az ügyészségnek a klasszikus vádképviselési funkcióján túlmenően további hatáskörei is vannak. Az ügyész közérdekvédelmi feladatait az Ütv. sarkalatos rendelkezései és egyéb törvények határozzák meg.

A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység jellemző vonása, hogy ügydöntő jogosultság nem kapcsolódik hozzá. A közérdekvédelmi ügyészt, mint az igazságszolgáltatás közreműködőjét a bírósághoz fordulás joga illeti meg. Az ügyész bíróság előtti fellépését a törvénysértés önkéntes orvoslása érdekében – amennyiben az saját hatáskörben kiküszöbölhető – a jogszabálysértés elkövetőjéhez címzett perelhárító intézkedés, illetve felhívás előzi meg.

A közérdekvédelmi ügyészi tevékenységet érintő jogszabályi változások közül említést igényel a 2016. július 1-jétől hatályos, a közigazgatási bürokráciacsökkentés keretében egyes adminisztratív kötelezettségek megszüntetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2016. évi XXXII.

törvény. Ez a jogszabály az ügyész közérdekvédelmi tevékenységében kiemelt szerepet játszó törvényeket – többek között a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól, az ingatlan-nyilvántartásról, a termőföld védelméről, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről, az adózás rendjéről és a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvényeket – is módosította.

A közérdekvédelmi ügyforgalom statisztikai mutatói és tendenciája

A 2016. évben a közérdekvédelmi szakterületen 219.599 ügyet iktattak, amely az előző évi ügyforgalomhoz képest (2015: 267.064, 2014: 280.603) mintegy 18%-os csökkenést jelent. Ez részben a bíróságtól érkező ügyek számának jelentős csökkenésével magyarázható (2016: 13.216, 2015: 20.067, 2014: 26.824), részben pedig a szabálysértésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység mutatóinak változásával, ezen belül az ügyészségre megküldött szabálysértési megszüntető határozatok közel 12%-os és az elővezetések számának 17,6%-os csökkenésével függ össze.

Az ügyészi intézkedésre irányuló kérelmek száma a 2016. évben jelentős mértékben nem tért el az előző évitől (2016: 4115, 2015: 4144, 2014: 4801). A kérelmek tárgy szerinti megoszlását tekintve viszont több mint 20%-os volt az emelkedés a közlekedési szabálysértéseket érintő beadványok számában (2016: 558, 2015: 441, 2014: 479).

A fiatalok gyermekvédelmi ügyeiben a törvényességi ellenőrzéssel kapcsolatos kiemelt ügyészi intézkedések a 2016. évben meghaladták az elmúlt évek számadatait (2016: 1483, 2015: 1242, 2014: 1310). A fiatalok ügyeiben emelkedett a közérdekvédelmi szakterület által kezdeményezett felelősségre vonási eljárások száma is (2016: 541, 2015: 390, 2014: 379).

A törvényességi ellenőrzési eljárások tapasztalatai

A 2016. évben a közigazgatási hatósági eljárások és döntések törvényességi ellenőrzésére az eljárásban érintett ügyfelek ügyészi intézkedésre irányuló kérelmei alapján került sor, összesen 996 ügyben. A közigazgatási tárgyú kérelmeken belül a 2015. évi adatokhoz viszonyítva jelentős emelkedés a közlekedési igazgatási tárgyú kérelmek (2016: 163, 2015: 75, 2014: 110) tekintetében, míg csökkenés az ingatlan-nyilvántartási ügyekben (2016: 78, 2015: 193, 2014: 88) mutatható ki. A kérelmek alapján folytatott ügyészi eljárások döntő többsége nem állapított meg fellépésre okot adó jogszabálysértést.

A törvénysértő hatósági döntések orvoslására kiadott ügyészi felhívások a beszámolási időszakban jellemzően jogszabálysértő ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket érintően, továbbá gyámhatósági, szociális igazgatási, közlekedési igazgatási ügyek tárgyában kerültek benyújtásra. A különböző közigazgatási hatósági ügytípusok tekintetében a feltárt

törvénysértések esetiek voltak. A közigazgatási ügytárgyban a 2016. évben benyújtott felhívásokat 1 ügy kivételével a címzettek elfogadták, ezért az ügyészi álláspont peresítésére a beszámolási időszakban mindössze 1 ügyet érintően került sor.

Az ügyész kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelmi hatósági eljárásokra. A környezetvédelmi ügyekben eljáró közigazgatási szervek döntéseivel szemben 13 felhívást nyújtott be az ügyész a kérelmek elbírálása során tapasztalt eljárási és anyagi jogi jogszabálysértések, megalapozatlanság vagy mulasztás miatt. A kisebb súlyú jogsértések 14 jelzést indokoltak. A felhívások túlnyomó többségét a környezetvédelmi hatóságok elfogadták, ezért mindössze 2 esetben fordult az ügyész keresettel a bírósághoz a felhívásban foglalt álláspontjának érvényesítése érdekében.

A közigazgatási hatóságok egyes kényszerintézkedéseinek foganatosításához – a törvényességi kontroll biztosítása érdekében – ügyészi jóváhagyás szükséges. A közigazgatási hatóságoktól az elmúlt évben a személyi szabadságot korlátozó elővezetés jóváhagyása iránt 502 megkeresés (2015: 785, 2014: 1019) érkezett az ügyészi szervekhez. A jóváhagyás megtagadására 60 esetben (2015: 57, 2014: 74) került sor. A megtagadást elsősorban az elővezetendő személy eljárásbeli pozíciójának, illetve az ebből eredő jogkövetkezményeknek a helytelen megállapítása, valamint az elővezetést megelőző idézések szabálytalansága indokolta.

A szabálysértési jogterületen meghatározó ügyészi feladat a szabálysértési hatóságok és az előkészítő eljárást folytató rendőri szervek eljárást megszüntető határozatainak ellenőrzése, amely a 2016. évben 87.395 határozatot (2015: 99.321, 2014: 118.012) érintett.

Az ügyész által ellenőrzött megszüntető határozatok alapján 853 esetben (2015: 840, 2014: 1064) felhívást, 1384 ügyben (2015: 1517, 2014: 2021) kisebb jelentőségű jogszabálysértés miatt jelzést nyújtott be az ügyész, illetve 341 esetben (2015: 392, 2014: 592) más – leginkább büntető felelősségre vonás iránti – eljárást kezdeményezett. Így összesen 2578 szabálysértési megszüntető határozatot érintő intézkedést tett az ügyész. Ha az ügyész észlelte, hogy a szabálysértésként elbírált cselekmény a helyes jogi megítélés szerint bűncselekmény, akkor minden esetben kezdeményezte az eljárás alá vont személy büntetőjogi felelősségre vonását.

Az elzárás végrehajtása érdekében hozott elővezetést elrendelő határozatok törvényességét is vizsgálja az ügyész. A szabálysértési törvény rendelkezésének megfelelően a rendőri szabálysértési hatóságok elővezetést elrendelő határozatának és az azzal kapcsolatos eljárás iratainak tanulmányozása elektronikusan történik, de az általános szabálysértési hatóságok – a járási hivatalok – által előterjesztett elővezetések és azok iratai változatlanul papíron érkeznek, így azonos ügykörben továbbra is kétféle ügymenet alkalmazása szükséges.

Az elővezetést elrendelő határozatok ellenőrzésének eredményeként 65.575 határozatot (2015: 80.403, 2014: 83.703) vett tudomásul az ügyész, míg az alapeljárásban vagy a végrehajtás során előforduló törvénysértésre tekintettel a 2016. évben 5858 esetben (2015: 6345, 2014: 6489) került sor elővezetést elrendelő határozat ügyész általi hatályon kívül helyezésre. A határozat hatályon kívül helyezése mellett, a törvényi feltételek fennállása esetén, a járásbíróóság előtti perújítás érdekében is eljárást kezdeményezett az ügyész.

A bíróság szabálysértési ügyben meghozott végzései ellen az ügyész 1410 esetben (2015: 1208, 2014: 1021) nyújtott be perújítási kérelmet, ez a megelőző évhez képest közel 7%-os növekedést jelent. A perújítások zöme a végrehajtási szakban lévő ügyekben azért szükséges, mert a pénzbírság, illetve a közérdekű munka elzárásra átváltoztatásakor a bíróság előtt nem ismertek azok a személyi körülmények (egészségi állapot, családi körülmények), amelyek megállapíthatósága esetén a törvény rendelkezése szerint kizárt a személyi szabadság elvonásával foganatosítandó büntetés-végrehajtás. Az ügyészi perújítási kérelem benyújtásának további jellemző oka, hogy általában utóbb ismertté vált okok miatt az eljárás alá vont személy szabálysértésnek minősített cselekménye valójában bűncselekmény megállapítására alkalmas.

A 2016. évben a szabálysértési ügyben benyújtott panaszok száma kisebb mértékben növekedett, összesen 1465 panaszt (2015: 1415, 2014: 1556) nyújtottak be az ügyészhez. A panaszok egyharmada megalapozottnak bizonyult, az ügyész 418 esetben (2015: 453, 2014: 295) helyezte hatályon kívül a szabálysértési hatóság megpanaszolt intézkedését, illetve állapította meg a jogsértést.

A megbízhatósági vizsgálat során a vizsgálatot végző szerv a védett állomány tagját a valóságban is előforduló mesterségesen létrehozott élethelyzetben arra teszteli, hogy a vizsgált személy követ-e el hivatali működésével összefüggő bűncselekményt. A megbízhatósági vizsgálat lefolytatására ügyészi jóváhagyást követően kerülhet sor, majd a vizsgálat befejezése után az ügyész a végrehajtás törvényességét is ellenőrzi.

A feladat ellátására kijelölt főügyészségek a 2016. évben a Nemzeti Védelmi Szolgálat kezdeményezése alapján 743 megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatot (2015: 1199, 2014: 947) hagytak jóvá. Az elvégzett ellenőrzések alapján a rendőrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a büntetés-végrehajtás, a kormányhivatal, a katasztrófavédelem, valamint a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal állományába tartozó személyek ellen indult büntetőeljárás.

Az ügyész részvétele a bírósági eljárásokban

A 2016. évben az ügyész – törvényben biztosított keresetindítási jogával élve – 5144 keresetet (2015: 5638, 2014: 1959) nyújtott be a

bírósághoz. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan a 2016. évben is a civil szervezetekkel kapcsolatban került sor a legnagyobb számban – 5006 ügyben – perindításra (2015: 5509, 2014: 1653).

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény 13. §-ának (5) bekezdése általános, feltétel nélküli fellépési jogot biztosít az ügyész számára a megelőző távoltartási eljárásban. A hozzátartozók közötti távoltartás elrendelése érdekében az ügyész a 2016. évben 1274 esetben (2015: 1320, 2014: 1418) lépett fel a bíróság előtti eljárásban.

A környezet- és természetvédelmi törvények alapján az ügyész is jogosult keresetet benyújtani a környezeti elemeket sértő, veszélyeztető, továbbá az állatvédelmi szabályokat megszegő magatartástól eltiltás és az okozott kár megtérítése iránt. Az ügyész e jogszabályi felhatalmazással élve a 2016. évben 30 keresetet (2015: 16, 2014: 17) nyújtott be, amelyek többsége állatvédelmi tárgyú volt és nagyobb részt az állattartástól, illetve a jogellenes tevékenységtől való eltiltásra irányult. A keresetindításra okot adó jogellenes magatartás jellemzően az állatok egészségkárosodását vagy pusztulását előidéző tartási körülményekben, az állatok életét kioltó és kínzást okozó tevékenységben, továbbá az állatkínzással járó tiltott halászati, vadászati eszköz alkalmazásában nyilvánult meg. Az Ütv. 26. §-ának (3) bekezdése alapján a környezetkárosítókkal szemben 2016-ban 5 esetben élt az ügyész – pert megelőző – önkéntes teljesítésre való felhívásokkal, amelyek eredményesek voltak. Ilyen felhívás nyomán például állattartó telepek tulajdonosai kötelezték magukat a víz- és talajszennyezés, a búz okozta környezeti veszélyeztetés megszüntetését eredményező beruházásokra.

A cégeljárásban való közreműködés körében a 2016. évben az előző évit meghaladó számban, 1142 esetben (2015: 969, 2014: 635) kezdeményezte az ügyész a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárását. A 2016. évben az ügyész 27 esetben (2015: 43, 2014: 84) nyújtott be keresetlevelet cégbejegyző (változásbejegyző) végzések hatályon kívül helyezése érdekében. Cégügyben a jogszabálysértés kiküszöbölésére 13 esetben került sor perelhárító ügyészi felhívás benyújtására.

Az ügyész az általános szerződési feltételek tisztességtelen volta miatti perindítási felhatalmazásával többnyire pénzügyi szolgáltatókkal, biztosítókkal, valamint ingatlanforgalmazással foglalkozó gazdálkodó szervezetekkel szemben élt. Az ügyész a 2016. évben 15 keresetlevelet (2015: 11, 2014: 10) nyújtott be, és 16 esetben alkalmazott perelhárító intézkedést.

A gyermek- és ifjúságvédelmi közérdekvédelmi tevékenység

Az Ütv. 29. §-ának (7) bekezdése szerinti jogkörben az ügyész ellenőrizheti a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytató intézmények működésének törvényességét. Törvényi rendelkezések a

speciális gyermekotthonokban gondozott gyermekek fokozott védelmét írják elő, továbbá lehetővé teszik ezen speciális szakellátást nyújtó intézményekben a személyes szabadságot korlátozó intézkedések alkalmazását, melyek évenkénti ügyészi törvényességi ellenőrzést indokolnak. A 2016. évben lefolytatott törvényességi ellenőrzés keretében az ügyész a gyermeki jogok érvényesülését, a működésre, az ellátásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések megtartását, a személyes szabadságot korlátozó intézkedések alkalmazásának jogszerűségét vizsgálta.

Az intézményeknél észlelt jogszabálysértések kiküszöbölése érdekében az ügyész 56 intézkedést tett. Ezek oka az volt, hogy a biztonsági elkülönítő a jogszabályi előírásoknak nem felelt meg, az engedély nélküli eltávozásról az illetékes rendőri szerv értesítése késedelmesen történt, a szakmai létszám nem érte el a jogszabályban megállapított minimumot, két speciális gyermekotthonban az információs ártalommal szembeni védelem semmilyen formában nem valósult meg, a gyermekek veszélyeztető tartalmú honlapokhoz korlátozás nélkül hozzáférhettek.

Az ügyész a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. §-ának (1) bekezdése szerinti gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként kiemelt figyelmet fordít jelzési kötelezettsége teljesítésére.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartás iránti ügyekben az elmúlt évben országosan 628 esetben élt az ügyész jelzéssel a családvédelmi koordinációért felelős szervként kijelölt gyámhivatalokhoz. Gyermekek védelembe vétele iránti hatósági eljáráskezdeményezésre 144 esetben került sor.

A 2016. évben a fiatalkorúak ügyeiben az ügyész kiemelt intézkedésként 257 felhívást (2015: 226, 2014: 254), 686 jelzést (2015: 626, 2014: 677) nyújtott be a gyámhivatalok és a szabálysértési hatóságok döntéseiben észlelt jogszabálysértések kiküszöbölésére, továbbá jelentős számú esetben (2016: 541, 2015: 390, 2014: 379) felelősségre vonást kezdeményezett, jellemzően a fiatalkorú érdekében a tartási kötelezettség elmulasztása bűncselekmény miatt.

3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete

Az ügyész alapfeladatai közé tartozik, hogy törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot elvonó és azt korlátozó eljárási kényszerintézkedések, valamint az utógondozás végrehajtására, illetőleg a bűnügyi, a szabálysértési, a körözési nyilvántartás és a központi elektronikus hozzáférhetetlenné tételi határozatok adatbázisára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megtartása felett, valamint közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró (bv. bíró) eljárásában.

A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi (bv. felügyeleti) szakterületen a 2015. évhez képest bekövetkezett feladatnövekedést jól érzékelteti az ügyészekhez érkezett panaszok, kérelmek és bejelentések számának alakulása. 2016-ban 6427 ilyen érkezés (2015: 5235, 2014: 4351) volt, ami 22,7%-os növekedést jelent a megelőző évhez viszonyítva. E körben helyt adó döntés meghozatalára az esetek 13,7%-ában (2015: 14%, 2014: 12,8%) került sor.

A főügyészségek büntetés-végrehajtási tárgyú panaszt, kérelmet, illetőleg bejelentést elutasító állásfoglalásai ellen az elmúlt évben 270 felülvizsgálati kérelem (2015: 262, 2014: 207) érkezett a Legfőbb Ügyészségre. A felülvizsgálati kérelmek számának évek óta tartó folyamatos emelkedése a főügyészségek felett gyakorolt szakmai kontroll fokozatos erősödését eredményezte. A Legfőbb Ügyészség 2016-ban az ügyek 14,4%-ában (2015: 15,3%, 2014: 12,5%) adott helyt a bejelentett jogorvoslati kérelmeknek.

2016-ban a bv. bírák eljárásaiban 22.027 ügy (2015: 21.005, 2014: 21.108) fejeződött be jogerősen. A bv. felügyeleti ügyészek 12.437 esetben (2015: 11.823, 2014: 12.325) jelen voltak a bv. bírói meghallgatáson, illetőleg tárgyaláson, és közreműködésükkel elősegítették a törvényes határozat meghozatalát, valamint az eljárás gyors lefolytatását.

A szabadságvesztés végrehajtásához kapcsolódó bv. bírói határozatokra vonatkozó szám adatok közül az elítéltek jogi helyzetét leginkább befolyásoló feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos bv. bírói döntések statisztikai adatainak kiemelése indokolt. 2016-ban a bv. bírák 4740 elítéltet (2015: 5075, 2014: 4558) bocsátottak feltételes szabadságra, 1260 személy (2015: 1189, 2014: 1227) esetében pedig mellőzték azt. Az elmúlt év folyamán 930 elítéltet (2015: 1218, 2014: 1359) helyeztek enyhébb fokozatba, ugyanezen időszakban szigorúbb fokozatba helyezésre csak 42 esetben (2015: 37, 2014: 46) került sor. Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását elrendelő bírósági döntés 300 (2015: 228, 2014: 302), e szabályok alkalmazását megszüntető bv. bírói határozat pedig 13 elítéltet (2015: 9, 2014: 12) érintett.

A tárgyévben a közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatos érkezések száma 29.177 (2015: 23.418, 2014: 18.535) volt. E körben kiemelésre érdemes, hogy közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatása érdekében 2016-ban 33,3%-kal több ügyészi indítvány (3720) került benyújtásra, mint a megelőző évben (2015: 2790, 2014: 2799).

A személyes szabadsággal összefüggő törvénysértések megszüntetése egy jogállamban azonnali intézkedést igényel. Ezt biztosítja a bv. felügyeleti ügyészek vizsgálati és intézkedési jogköre, amivel az elmúlt évben is következetesen éltek. A 2016. évben a bv. felügyeleti ügyészek 10.401 vizsgálatot (2015: 9271, 2014: 8285) végeztek. A 2015. évhez képest az elvégzett vizsgálatok számában tapasztalható 12,2%-os növekedés a

bv. felügyeleti ügyészek aktivitásának további fokozódását jelzi. A vizsgálatok eredményére figyelemmel a szakterületi ügyészek büntetőeljárást 26 esetben (2015: 7, 2014: 35), szabálysértési eljárást 1 alkalommal (2015: 2, 2014: 6), fegyelmi eljárást 4 ízben (2015: 3, 2014: 3) kezdeményeztek. A szakterület ügyészei ellenőrzéseik segítségével az elmúlt évben is feltárták a büntetés-végrehajtás területén előforduló jogszabálysértéseket, és azok megszüntetése, valamint megelőzése érdekében határozottan felléptek. 2016-ban a bv. felügyeleti ügyészek 9 esetben (2015: 12, 2014: 15) éltek rendelkezéssel, míg felhívás kibocsátására 92 esetben (2015: 131, 2014: 180) került sor.

A bv. felügyeleti ügyészek által lefolytatott vizsgálatok tárgyát többek között az alábbiak képezték:

- a reintegrációs őrizet végrehajtása,
- a fogvatartottakkal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök jogszerűsége,
- a fogvatartottakkal szemben lefolytatott fegyelmi eljárások törvényessége,
- a fogvatartottak befogadása és szabadítása,
- a házi őrizet végrehajtása,
- a fogvatartottak vallásgyakorlásának biztosítása,
- az elkülönítésre vonatkozó jogszabályi előírások betartása,
- a jóvátételi munka végrehajtása,
- a fiatalok fogvatartottakkal kapcsolatos speciális szabályok érvényesülése,
- a közérdekű munka végrehajtása,
- a pártfogó felügyelet végrehajtása,
- az elkobzás végrehajtása.

Az elmúlt évben az illegális migrációval összefüggésben hazánkban fogva tartott személyek száma jelentősen csökkent, amelynek eredményeképpen az ezzel kapcsolatos bv. felügyeleti ügyészi feladatok mennyisége is normalizálódott. A feladatellátás volumene ezen a téren csupán Csongrád és Bács-Kiskun megye területén bizonyult számottevőnek.

A szakterület ügyészeinek hosszú idő óta kiemelt feladatát képezi a fogvatartottakkal való bánásmód törvényességének folyamatos ellenőrzése. A 2016-ban elvégzett országos vizsgálat szerint a korábbi évekhez hasonlóan hazánkban a fogvatartottakkal való bánásmód – bár nem volt mentes az eseti jelleggel előforduló hibáktól, hiányosságoktól – általában megfelelt a nemzetközi jogi normákban és ajánlásokban megfogalmazott elvárásoknak, valamint a hatályos jogszabályokban előírtaknak. Az ügyészi szervek az esetenként feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében a szükséges, törvényes intézkedéseket minden alkalommal megtették.

A fogvatartottak elhelyezési körülményei vonatkozásában a legnagyobb problémát továbbra is a büntetés-végrehajtási intézetek (bv. intézetek) zsúfoltsága jelentette, mely állapot több esetben is a bánásmód sérelméhez vezetett, de az egyéb nem megfelelő körülmények is

– így pl. a kártevőfertőzöttség vagy a fürdőhelyiségek leromlott állapota – többször eredményeztek megalázó bánásmódot. A bv. felügyeleti ügyészek a túlszűfolttság, illetve a nem megfelelő fogvatartási körülmények miatt minden esetben felhívással éltek az érintett bv. intézetek parancsnokainál.

Az elmúlt évben az illetékes főügyészségek a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben, a Budapesti Rendőr-főkapitányság Központi Fogdáján (Központi Fogda) és az Országos Rendőr-főkapitányság Fogdáján komplex törvényességi vizsgálatot folytattak le a fogva tartott személyek elhelyezése, jogaik érvényre juttatása és a velük szemben érvényesülő bánásmód tárgyában.

A bv. intézetben elvégzett vizsgálat megállapítása szerint egyes fogvatartottak elhelyezésekor a jogszabályban előírt mozgástér nem volt biztosított, továbbá hiányosságként került rögzítésre az is, hogy az intézetben az erre a célra kialakított zárak esetében a nyitott ajtós rezsim ténylegesen nem valósult meg. A bv. intézetben tapasztalt jogszabálysértő elhelyezési körülmények miatt ügyészi intézkedések kerültek benyújtásra.

A Központi Fogdán elvégzett vizsgálat megállapította, hogy egyes zárak, fürdőhelyiségek és sétaudvarok leromlott állapota indokolja felújításukat, a fogvatartottak egészségügyi adatai kezelésének gyakorlata pedig módosításra szorul. A főügyészség az említetteken túlmenően felhívta a vizsgált szerv figyelmét arra is, hogy a zárakban biztosítani kell a fogvatartottak számára előírt mozgástérrel.

Az illetékes főügyészség utóvizsgálat keretében ellenőrizte az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben lévő fogvatartottak és gyógykezelt betegek elhelyezésének, valamint anyagi és egyéb ellátásának törvényességét. A vizsgálat az ellenőrzött tárgykörökben számos hiányosságra mutatott rá, ugyanis több helyiségben nem volt biztosított az előírt mozgástér, a fogvatartottak elkülönítésére vonatkozó rendelkezések érvényre juttatását esetenként mellőzték, illetőleg az intézetben elhelyezettek anyagi és egyéb ellátása sem valósult meg maradéktalanul. A tapasztalt hiányosságok megszüntetése érdekében a főügyészség a szükséges intézkedéseket megtette.

2016-ban a Legfőbb Ügyészség helyszíni ellenőrzés keretében folytatta le a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházában (Kórház) a fogvatartottak elhelyezése, továbbá anyagi és egészségügyi ellátása, valamint az ott elhelyezettekkel kapcsolatos bánásmód törvényességének vizsgálatát. A vizsgálat megállapította, hogy a Kórház épületei teljes körű felújításra szorulnak, ezen túlmenően a szűrőpróbaszerűen kiválasztott kórtermekben tapasztalható volt a fogvatartottak zsúfolt elhelyezése is. Ezzel összefüggésben megállapítást nyert, hogy az illetékes főügyészség már korábban felhívást bocsátott ki az előírt mozgástér biztosítása érdekében, a jelzett ügyészi intézkedés nyomán pedig a Kórház főigazgató főorvosa a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságához fordult a zsúfolt

elhelyezés megszüntetéséhez szükséges intézkedések kidolgozása céljából. Az ügyészi felhívás eredményeként a Kórház vezetése az ott tartózkodó fogvatartottak elhelyezését érintő egyéb hiányosságok megszüntetésére is gondot fordított, emellett intézkedési tervet dolgozott ki az épületek renoválásának ütemezésére és végrehajtására. Ennek alapján a Kórház működésében a leginkább nehézséget okozó, rendkívül elavult vízvezeték-rendszer teljes cseréje is megkezdődött. A fogvatartottak anyagi és egészségügyi ellátásával, továbbá a velük való bánásmóddal összefüggésben az ügyészi vizsgálat hiányosságot nem állapított meg.

A bűnügyi nyilvántartásokat - 2016. december 31-ig - kezelő Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala Bűnügyi Nyilvántartó Hatósága (BNYH) működése felett ellátott ügyészi törvényességi felügyeleti tevékenységet a Legfőbb Ügyészség 2016-ban is az előző évben kiegészült vizsgálati módszertan alapján végezte. Ez lehetővé tette a tipikusnak minősülő adatrögzítési hibák, illetve hiányosságok feltárását elsősorban a köztársasági elnök által hozott kegyelmi határozatok, a bírósági mentesítésről rendelkező, valamint a büntetés vagy intézkedés végrehajthatóságának elévülését megállapító bírósági döntések vonatkozásában. A megállapított hiányosságok és hibák megszüntetése érdekében a szükséges intézkedések minden esetben megtörténtek.

A főügyészségek 2016-ban is jelentős számban észleltek hibás vagy helytelen adatot a bűnügyi nyilvántartásokban. Jelentéseik, valamint az ahhoz csatolt dokumentumok alapján a Legfőbb Ügyészség kezdeményezte a BNYH-nál a nyilvántartási adatok javítását, ezzel is hozzájárulva a bűnügyi nyilvántartások törvényességének és közhitelességének biztosításához.

A bv. felügyeleti szakterület a 2010. év vége óta felügyeli a kitoloncolások végrehajtásának törvényességét, amely feladat ellátását az Európai Bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri. E feladatkörön belül kiemelt jelentőségű a légi úton történő kitoloncolások törvényességi felügyelete, amelynek keretében a szakterületi ügyészek tavaly 13 alkalommal (2015: 14, 2014: 10) ellenőrizték a kényszerintézkedések végrehajtását a származási országba történő visszaszállításig.

4. Az ügyészség részvétele a jogalkotásban

A legfőbb ügyész véleményt nyilváníthat egyes jogszabályok tervezeteiről. A tárgyévben a véleményezésre megküldött jogszabálytervezetek száma meghaladta a 220-at. A legfőbb ügyész, illetve átruházott jogkörben az ügyészség vezetői a 2016. évben a megküldött tervezetek közel negyedére tettek észrevételt.

A büntetőjogi szakágban a legjelentősebb jogszabály-előkészítési munka a büntetőeljárásról szóló törvény újrakodifikálása volt. A közérdekvédelmi szakterületen pedig a tervezetek többsége a központi

hivatalok és a költségvetési szervek formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1312/2016. (VI. 13.) Korm. határozat szerinti szervezet átalakításokra vonatkozott.

Az ügyészség a jogszabálytervezetek észrevételezésén túl is aktívan közreműködik a jogalkotásban.

Az igazságügyi kormányzat és a jogalkalmazói hivatásrendek közös érdeke, hogy az igazságszolgáltatás egészét érintően olyan jogszabályok szülessenek, amelyek jól használhatóak, hatékonyak és megfelelnek a legmagasabb szakmai elvárásoknak is. Ezt a jogalkalmazóknak a jogszabály-előkészítésbe való bevonása segítheti.

Az ügyészség kedvező szakmai megítélését jelzi, hogy az igazságügyi tárca kiemelten vette igénybe az ügyészeket a kodifikációban való részvételre. A 2016. évben a szervezet 8 kiváló szakmai felkészültségű ügyésze az Igazságügyi Minisztériumba történő beosztása révén vett részt a jogalkotásban, 7 ügyész a büntetőjogi, míg 1 ügyész a közjogi szakágból. A 2016. év feladatait meghatározó új büntetőeljárás törvény szövegének az előkészítésére az igazságügyi miniszter 1 ügyészt a munkálatok stratégiai irányításáért felelős miniszteri biztosnak, 1 ügyészt pedig főosztályvezetőnek nevezett ki, és irányításuk alatt további 5 ügyész dolgozott.

A kodifikációs munka segítésére a miniszteri biztos ötfős – a hivatásrendek és a jogtudomány képviselőiből álló – szakértői testületet hívott életre, amelynek szintén volt ügyész tagja. A kodifikációnak irányt szabó legfontosabb fórum az intézményi vezetők értekezlete volt, ahol az ügyészséget Dr. Polt Péter képviselte. Ezen túl az ügyészség képviselői szakértői egyeztetéseken mondták el véleményüket, illetve tették meg javaslataikat. Az ügyészi javaslatok jelentős részét a kodifikáció során figyelembe vették, és beépítették a készülő törvénybe.

Mindebből következően elmondható, hogy az ügyészség az új büntetőeljárás törvény kodifikációs folyamatának meghatározó résztvevője volt.

A büntetőeljárás törvény újrakodifikálása kapcsán szükséges a kapcsolódó ágazati – az ügyészségről, a nemzetbiztonsági szolgálatokról, a rendőrségről, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló – törvények módosítása is. Az ezzel kapcsolatos előkészítő munkába a Legfőbb Ügyészség magas szinten ugyancsak bekapcsolódott, és koncepcionális javaslatokat tett. A vonatkozó jogszabályok előkészítése – a Legfőbb Ügyészség aktív részvételével – jelenleg is folyamatban van.

A 2016. évben fejeződtek be a Polgári Perjogi Kodifikációs Főbizottságban az 1267/2013. (V. 18.) Korm. határozattal elrendelt, a polgári

perjog átfogó korszerűsítésére irányuló munkálatok, amelyekbe a legfőbb ügyész képviselője is aktívan bekapcsolódott.

Az Országgyűlés 2016 decemberében többéves jogalkotási folyamat lezárásaként elfogadta az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényt, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló törvényt. A törvények előkészítését végző, gyakorlati és elméleti szakemberekből álló kodifikációs bizottságok munkájában a Legfőbb Ügyészség képviselői is részt vettek, és számos – elsősorban az ügyészség feladat- és hatáskörét érintő – javaslatot fogalmaztak meg. Észrevételeik túlnyomó többsége a kodifikáció során elfogadást nyert.

A Legfőbb Ügyészség részt vett az Emberi Erőforrások Minisztériuma által létrehozott, a speciális gyermekotthonok, speciális lakásotthonok és a gyermekotthonok speciális csoportjai működését érintő jogszabály-módosításokat előkészítő munkacsoport, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában megalakult, a gyermeki jogok érvényesülését elősegítő JOG-OK munkacsoport, a Nemzeti Kiberbiztonsági Koordinációs Tanács Gyermekvédelmi Munkacsoport, valamint a Gyermekünk Biztonságáért Kiemelt Ügyek Munkacsoport 2016. évi tevékenységében.

5. A legfőbb ügyész tevékenysége

5.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység

Az Alaptörvény 7. cikkének (1) bekezdése alapján az országgyűlési képviselő kérdést intézhet a legfőbb ügyészhez a feladatköréhez tartozó bármely ügyben.

Az országgyűlési képviselők 2016-ban 77 írásbeli választ igénylő kérdést, 13 azonnali kérdést és 3 szóbeli választ igénylő kérdést intéztek a legfőbb ügyészhez. A kérdéseket a 3. melléklet tartalmazza.

Az ügyészség 2015. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámoló megvitatására 2016. november, december havában került sor. 2016. november 15-én az Igazságügyi bizottság, december 7-én az Országgyűlés plenáris ülése megvitatta, majd december 13-án elfogadta a legfőbb ügyész beszámolóját.

5.2. A legfőbb ügyészt megillető egyes jogosítványok gyakorlása

A legfőbb ügyész a büntetőügyekben hozott jogerős határozatok ellen a törvényesség érdekében jogorvoslatot nyújthat be a Kúriához.

A törvényesség érdekében a legfőbb ügyész által bejelenthető jogorvoslat iránti kérelmek, illetve az alsóbb fokú ügyészségektől származó kezdeményezések száma 2016-ban 112 (2015: 111, 2014: 77) volt.

Jogorvoslati indítvány benyújtására 2016-ban 16 esetben (2015: 26, 2014: 9) került sor. A Kúria a tárgyévben 24 jogorvoslati indítványt bírált el, és azoknak minden esetben helyt adott.

2016-ban is többször került sor erre a rendkívüli jogorvoslatra a másodfokú bíróság törvénysértő hatályon kívül helyező és új elsőfokú eljárást elrendelő határozatával kapcsolatban. Indítványaink eredményeként a Kúria deklaratív jellegű határozatban állapította meg a törvénysértést. Ezek hatására – mint azt a korábban közölt adatok is igazolják – csökkent a törvénysértő, az eljárásokat indokolatlanul meghosszabbító hatályon kívül helyezések száma. Emellett tipikusan a bűnisméltés hibás megállapítása vagy a külföldi ítélet érvényének törvénysértő elismerése esetén került sor a törvényesség érdekében jogorvoslat bejelentésére.

A legfőbb ügyész a büntetés-végrehajtási bírói eljárásban hozott jogerős határozatok ellen is jogosult a törvényesség érdekében jogorvoslatot benyújtani a Kúriához. 2016-ban erre 1 esetben, feltételes szabadság kizártságát törvénysértően megállapító bírósági határozattal kapcsolatban került sor. A Kúria a jogorvoslati indítványnak helyt adott.

Az 1956. évi forradalom és szabadságharc utáni leszámolással összefüggő elítélések semmisségének megállapításáról szóló, a 2016. évi LVI. törvény által módosított 2000. évi CXXX. törvény 2. §-a (2) bekezdésének a) pontja felhatalmazta a legfőbb ügyészt, hogy hivatalból indítványt tegyen a törvénnyel érintettek számára a semmisségi igazolás kiadása iránt. A módosító törvény hatályba lépését követően 21 személy esetében került erre sor. A Kúria minden esetben az indítványnak megfelelően igazolta az eljárás semmisségét. A további esetek feltárása érdekében a levéltáraktól beszerzett anyagok feldolgozása jelenleg is folyamatban van.

Törvényi felhatalmazás alapján a legfőbb ügyész jogegységi eljárást kezdeményezhet a Kúria előtt, illetve a Kúria előtti jogegységi eljárásban gyakorolja törvényben meghatározott jogkörét.

2016-ban a büntető szakágban 3 jogegységi eljárásra került sor, ebből 2 esetben a Kúria az indítványunknak, illetve a nyilatkozatunknak megfelelően döntött.

Közérdekvédelmi szakterületen a legfőbb ügyész 3 jogegységi eljárásban nyilatkozott, és fejtette ki írásban véleményét. A Kúria a nyilatkozatban foglaltaknak megfelelő döntést hozott.

A legfőbb ügyész indítványozza az országgyűlési képviselőknek az Alaptörvény 4. cikkében biztosított mentelmi joga felfüggesztésére irányuló – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben és a Házsabályban szabályozottak szerinti – eljárást. A legfőbb ügyész a mentelmi jog felfüggesztését büntetőügyben a vádirat benyújtásáig terjeszti elő a

házelnökhöz. Szabálysértési ügyben pedig akkor indítványozza a mentelmi jog felfüggesztését, ha arról az országgyűlési képviselő önként nem mond le.

A 2016. évben a legfőbb ügyész 2 országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló indítványt tett, ezek egyike eredményes volt, a másik esetben az országgyűlési képviselő a döntés meghozatala előtt lemondott mandátumáról. Az országgyűlési képviselőkkel azonos, illetve ahhoz hasonló mentelmi joguk miatt a legfőbb ügyész 1 ügyész mentelmi jogát felfüggesztette, és további 2 személy (1 bíró, 1 európai parlamenti képviselő) mentelmi jogának felfüggesztését indítványozta. Az indítványok eredményesek voltak.

Szabálysértési mentelmi ügyben a 2016. évben nem érkezett megkeresés. 5 esetben az országgyűlési képviselők lemondtak az eljárást akadályozó mentelmi jogokról, ezért ügyükben a legfőbb ügyész a szabálysértési hatóság felelősségre vonásról rendelkező jogerős határozatáról adott tájékoztatást a házelnököknek.

A legfőbb ügyész törvényben biztosított joga, hogy normatív utasításban szabályozza a vezetése, irányítása, felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, továbbá tevékenységét, valamint körlevelet adjon ki az ügyészség működésének, szakmai tevékenységének, a szakágak együttműködésének segítésére. A 2016. évben 17 legfőbb ügyészi utasítás és 1 legfőbb ügyészi körlevél kiadására került sor.

5.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége

A legfőbb ügyész kétoldalú nemzetközi találkozóinak prioritásai 2016-ban is az európai uniós tagállamokkal és a keleti partnerekkel való kapcsolatépítés, illetve kapcsolattartás voltak.

A hagyományosan szoros magyar-osztrák ügyészségi kapcsolatok folytatásaként, egyben Werner Pleischl osztrák legfőbb ügyész 2015-ös magyarországi látogatásának viszonzásaként, Dr. Polt Péter 2016. június 14. és 16. között hivatalos látogatást tett Bécsben. A program részeként a magyar legfőbb ügyész ellátogatott többek között a Korrupciós és Gazdasági Bűncselekmények Elleni Központi Főügyészségre.

2016. június 20. és 21. között háromfős delegáció élén hazánkba látogatott a szlovén legfőbb ügyész. Zvonko Fiser magyar partnerén kívül a határ menti együttműködés erősítése jegyében találkozott a Zala és a Vas megyei főügyészekkel is.

2016. szeptember 8-án bemutatkozó látogatást tett Dr. Polt Péternél Peter Frank új német szövetségi legfőbb ügyész. A találkozó során a felek áttekintették az illegális migráció és a terrorizmus, valamint a kölcsönös jogsegélyügyek aktuális kérdéseit.

A magyar külpolitika céljaival összhangban a magyar ügyészi szervezet igazságügyi téren segíti Szerbia európai uniós csatlakozását. E törekvés jegyében látta vendégül Magyarországon Dr. Polt Péter a szerb legfőbb ügyészt 2016. május 23. és 25. között. Zagorka Dolovacot fogadták még Szegeden a Bács-Kiskun és a Csongrád megyei főügyészek is.

Dr. Polt Péter – partnere, Cao Jianming meghívására – 2016. október 25. és november 2. között Kínába látogatott. A magyar legfőbb ügyész által vezetett delegációt fogadta még a Legfelsőbb Népi Bíróság elnöke, a pekingi, a xi'ani, valamint a shanghai főügyész is. Dr. Polt Péter a Shanghai Tudományos Akadémia Európai Büntetőjogi Kutató Központjának tiszteletbeli elnöke. E minőségében – kínai tartózkodása alatt – az Akadémián előadást tartott az európai ügyészséggel (EPPO) kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdésekről.

A beszámolási időszakban a legfőbb ügyész számos magas rangú, nem ügyész szakmai partnerrel is tárgyalásokat folytatott. 2016. december 5-én látta vendégül Vera Jourovát, az Európai Unió Bizottsága igazságügyért, fogyasztóvédelemért és esélyegyenlőségért felelős biztosát. A találkozón a felek áttekintették az Európai Tanács előtt lévő, az EPPO felállításáról szóló rendlettervezet aktuális kérdéseit. Mindketten fontosnak tartották az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó, a Lisszaboni szerződésben megfogalmazott cél megvalósítását. A megbeszélésen a jelenlegi tervezet alternatív megoldásairól is szó volt, így különösen a magyar legfőbb ügyész által már 2014-ben javasolt hálózati együttműködésen alapuló európai ügyészség modelljéről.

Dr. Polt Péter a tárgyévben fogadta továbbá az ENSZ emberi jogi jogvédők helyzetével foglalkozó jelentéstevőjét, az izraeli igazságügyi minisztert, valamint a Magyarországra akkreditált kínai, izraeli és egyiptomi nagykövetekeket.

A legfőbb ügyész 2016-ban is aktívan vett részt az európai és a regionális ügyészi együttműködés egyes formáiban.

Az Európai Unió tagállamainak legfelsőbb bíróságai mellett működő legfőbb ügyészek Hálózatának 2016-ban a holland legfőbb ügyész volt az elnöke. A Hálózat 9. ülésére május 11. és 13. között került sor Hágában. Az ülésen, melynek fő témája a kiberbűnözés elleni küzdelem volt, Dr. Polt Péter is részt vett.

Az Európai Unió Tanácsa soros elnökségét 2016-ban ellátó Hollandia és Szlovákia június 2. és 3. között közösen rendezte meg Hágában a tagállamok legfőbb ügyészeinek Konzultatív Fórumát. A Fórumon Dr. Polt Péter két témában is hozzászólt. Az Európai Igazságügyi Kiberbűnözés Elleni Hálózat felállítását támogatva ismertette a magyar ügyészség által e téren már megtett lépéseket, és jelezte, hogy hazai hatóságaink már most készen állnak az ilyen formájú együttműködésre. Az embercsempészéssel és az

illegális migrációval kapcsolatos kérdések kapcsán beszélt a magyar erőfeszítések eredményeiről, valamint a harmadik országokkal való együttműködés formáiról és tapasztalatairól.

A Visegrádi Csoport országainak legfőbb ügyészei 2016-ban a szlovák elnökség alatt Kassán találkoztak február 17. és 19. között. A résztvevők által aláírt Kassai Nyilatkozat többek között az EPPO felállításával kapcsolatban tartalmazza a V4-ek közös véleményét. A Nyilatkozat kimondja, hogy az EPPO rendelet megalkotása további kölcsönös párbeszédet kíván, különös tekintettel a döntéshozatali eljárás, a hatáskörök és a finanszírozás kérdéseire, mert a rendlettervezet jelenlegi formájában nem biztosítja az EPPO hatékony működését.

Dr. Polt Péter a beszámolási időszakban is részt vett az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága tanácsadó testületként működő Európai Ügyészek Konzultatív Tanácsa (CCPE) munkájában, úgy is, mint a testület véleményeinek kidolgozásáért felelős munkacsoport állandó tagja. A CCPE 2016-ban elfogadott, „Az ügyészek munkájának minősége és hatékonysága, beleértve a szervezett bűnözés és a terrorizmus jelentette aktuális kihívásokat” címet viselő véleménye többek között a következőket mondja ki: az egyre jelentősebb társadalmi kihívásoknak és az egyre hatékonyabb közszolgáltatások iránti igényeknek való megfelelés alapvető feltétele az ügyészi szervezetek működéséhez szükséges jogi, szervezeti és technikai környezet, valamint az anyagi és emberi erőforrások rendelkezésre állása.

6. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége

6.1. Nemzetközi kapcsolatok

Az ügyészség szakértői szintű nemzetközi tevékenysége – a korábbi évekhez hasonlóan – 2016-ban is két fő célt szolgált: egyfelől elősegíteni a konkrét ügyekben folyó munkát a külföldi társhatóságokkal való szakmai egyeztetés, illetve a határ menti kapcsolatok erősítése formájában; másfelől minél szélesebb körű lehetőséget nyújtani az ügyészségi alkalmazottak külföldön vagy külföldiekkel közösen történő, idegen nyelven való képzésére, tapasztalatcseréjére. A nemzetközi továbbképzési lehetőségeket döntő többségükben pályázati úton nyerték el a résztvevők.

A beszámolási időszakban három határ menti főügyészi találkozóra került sor. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség és a Kassai Főügyészség közötti újbóli kapcsolatfelvétel eredményeként május 11-én, valamint szeptember 29. és 30. között is találkoztak Miskolcon a magyar és a szlovák kollégák. Az utóbbi rendezvényt Dr. Polt Péter nyitotta meg, aki beszédében hangsúlyozta a nyomozó- és az igazságszolgáltatási hatóságok közötti közvetlen nemzetközi együttműködés fontosságát a hatékony bűnüldözésben. A hagyományos magyar-román határ menti ügyészségi találkozó sorozat 2016-ban Nyíregyházán folytatódott, amelyen a házigazda

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség mellett magyar részről jelen voltak a Hajdú-Bihar és a Békés Megyei Főügyészségek vezetői is.

Konkrét büntetőügyben 2016-ban 17 alkalommal összesen 29 kolléga vett részt külföldi társhatóságok tagjaival való szakmai egyeztetésen, többségükben külföldön. A konkrét büntetőügyekben való hatékony európai uniós együttműködés fontos színterei továbbra is az Eurojust által szervezett és finanszírozott – a későbbiekben részletezett – koordinációs értekezletek voltak.

2016-ban, a korábbi évekhez hasonlóan, külföldi képzési programjaink szervezője és finanszírozója jelentős részben az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) volt, amelynek a Legfőbb Ügyészség 2004 óta tagja. Az immár hagyományos egyhetes külföldi ügyészi csereprogramok mellett az ügyészség a beszámolási időszakban is részt vett az EJTN fogalmazóknak szóló AIAKOS csereprogramjában. Az ugyancsak fogalmazók részére meghirdetett THEMIS verseny elődöntőjén Rigában háromfős csapat képviselte a magyar ügyészséget.

Az EJTN mellett kiemelt nemzetközi képzési partnereink voltak a 2016. évben is: a budapesti Nemzetközi Rendészeti Akadémia, a Belügyminisztérium Nemzetközi Oktatási Központja keretében működő Nemzetközi Pénzügyi Nyomozói Akadémia, az Európai Rendőrákadémia, a Közép-Európai Rendőrákadémia, az Európai Jogi Akadémia és az Eurojust.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2016-ban is meghívottként vettünk részt egyes európai uniós, Európa tanácsi és EBESZ finanszírozású projekteken.

Az ügyészség szakértői szintű nemzetközi tevékenységének eredményességét mutatják a következő számok: 2016-ban 170 nemzetközi rendezvényen összesen 271 ügyészségi alkalmazott vett részt, amely 10, illetve 40%-os növekedés a 2015. évhez képest. Egyaránt nőtt a résztvevőként, a felkért előadóként vagy szakértőként, a kijelölt kontaktpontként, illetve a konkrét ügyben nemzetközi partnerekkel tárgyaló ügyészként nemzetközi kiküldetést teljesítők száma.

Az ügyészség hatáskörébe tartoznak az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokkal összefüggő ügyek.

Az OLAF-fal történő együttműködés specialitását az adja, hogy az OLAF az Európai Bizottság ellenőrző szerve – a közvéleményben kialakult képpel ellentétben nem nyomozó hatóság –, amely belső (szervezetben belüli) és külső vizsgálatokat folytat le az Európai Unió költségvetéséből származó pénzeszközök szabályszerű felhasználásának ellenőrzése érdekében. Ebből következően az OLAF vizsgálatainak nem célja, hogy bűncselekmények elkövetőit felelősségre vonja, vagy büntetőeljárásban felhasználható bizonyítékokat szerezzen be. Amennyiben az OLAF a vizsgálata során

bűncselekmény gyanúját észleli, annak kivizsgálása érdekében ajánlással fordulhat az érintett tagállam igazságügyi hatóságaihoz.

A 2016. évben az OLAF összesen tíz ajánlást küldött meg a Legfőbb Ügyészségnek, melyekben büntetőeljárás lefolytatására tettek javaslatot. Hat esetben az ügyészség költségvetési csalás bűntettének gyanúja miatt nyomozást rendelt el, négy esetben az ajánlás és a vizsgálati eredményeket tartalmazó zárójelentés már folyamatban lévő nyomozásban került értékelésre.

Az OLAF ajánlásai alapján indult ügyek közül a 2016. évben 1 esetben vádemelésre és 3 nyomozás megszüntetésre került sor, valamint 1 ügyben született jogerős ítélet.

6.2. Jogsegély ügyek

Az államhatárokon átnyúló szervezett bűnözés és egyéb kedvezőtlen globális jelenségek elleni küzdelem miatt az igazságügyi hatóságok, így az ügyészségek nemzetközi együttműködése az utóbbi években változatlanul intenzív volt.

Az ügyészi szervekhez 2016-ban 2793 kérelem (2015: 2434, 2014: 2310) érkezett a különböző igazságügyi hatóságoktól, míg a más államokba irányuló jogsegélyek száma 2520 volt (2015: 1853, 2014: 1660).

Az Európai Unió tagállamaival folytatott együttműködés a legjellemzőbb a jogsegély ügyek intézése körében, amelynek alapja az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-én kelt egyezmény és az egyezmény 2001. október 16-án kelt kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2005. évi CXVI. törvény.

Az Európai Unió tagállamaival folytatott együttműködés szorosságára kiemelkedően jó példát nyújtott 2016-ban az Egyesült Királyság igazságügyi hatóságaival az ún. Alstom ügyben történt egyeztetés. A Magyarországon 2011 óta folytatott nyomozásnak lendületet adott, hogy 2016 augusztusában a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Főügyészség képviselőiből álló ügyészi delegáció vizsgálhatta meg Londonban a Serious Fraud Office által beszerzett bizonyítékokat, és ezeket az angol hatóságok jogsegély keretében a Legfőbb Ügyészség rendelkezésére bocsátották. Az átadott bizonyítékok alapján Magyarországon már gyanúsított kihallgatásokra került sor.

Eredményes nemzetközi bűnügyi együttműködésre szolgáltat ugyancsak példát a Németországi Szövetségi Köztársaság egyik központi igazságügyi hatósága által a Legfőbb Ügyészséghez intézett jogsegélyi megkeresés, amely egy német területen eljárás alá vont személlyel kapcsolatos információk kiszolgáltatására irányult. A német eljárás gyanúsítottja 2014 végén, mint fegyveres harcos csatlakozott az Iszlám Állam (ISIS) terrorista szervezethez, és a gyanú szerint megbízás alapján a

migránsok ún. balkáni útvonalának feltérképezését végezte annak megállapítása érdekében, hogy milyen lehetőség van ISIS tagoknak a térségen keresztül Európába történő beszivárogtatására. A kért információkat az eljárás során kivülségének messzemenő szem előtt tartásával beszereztük, és a német fél rendelkezésére bocsátottuk.

Az Európai Unió Tanácsának a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések rendezéséről és megelőzéséről szóló 2009/948/IB kerethatározata alapján 9 ügyben került sor az itthon, illetve egy másik európai uniós tagállamban párhuzamosan folytatott eljárásban – a konzultációs eljárás eredményeként – a joghatósági összeütközés feloldására.

Az uniós jogsegélyegyezményen kívül a Strasbourgban, 1959. április 20-án kelt, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló európai egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló 1994. évi XIX. törvény is meghatározó jelentőségű a jogsegélyforgalomban, továbbá egyes esetekben a kétoldalú jogsegélyszerződések, valamint egyéb többoldalú, nemzetközi (Európa Tanács, ENSZ) egyezmények képezik az eljárási jogsegélyek alapját.

A Legfőbb Ügyészség 2016-ban 53 ügyben (2015: 73, 2014: 67) döntött nem európai uniós tagállamba irányuló eljárási jogsegély továbbításáról, míg 598 kérelmet (2015: 492, 2014: 608) fogadott külföldi – köztük európai uniós tagállami – igazságügyi hatóságoktól. 8 ügyben (2015: 1, 2014: 2) tettünk feljelentést külföldi államnál.

Több olyan államtól érkezett eljárási jogsegély teljesítését is engedélyezte a legfőbb ügyész a külgazdasági és külügyminiszterrel egyetértésben, mely állammal nemzetközi szerződés és viszonyosság sem áll fenn [1996. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdés].

Eljárási jogsegélyforgalom jellemzően vagyon elleni bűncselekmények, adó-, illetve költségvetési csalás büntette, embercsempészés és emberkereskedelem büntette miatt indított büntetőeljárásokban fordult elő.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az Európai Unió tagállamaival folytatott közvetlen igazságügyi együttműködés bevált, egyre zavartalanabb gyakorlattá szélesedett, és a más államokkal fennálló jogsegélykapcsolatok is kiegyensúlyozottak.

Magyar állampolgár külföldön elkövetett bűncselekménye ügyében 191 esetben (2015: 240, 2014: 171) vettük át az eljárást a külföldi igazságügyi hatóságtól, míg 27 ügyben (2015: 21, 2014: 30) adtuk át az eljárást külföldi állampolgár Magyarországon elkövetett bűncselekménye ügyében.

A 2016. évben Magyarországon 7047 külföldi állampolgár (2015: 5154) követett el bűncselekményt. E személyek közül a legtöbben román (1114), afganisztáni (787), ukrán (641), pakisztáni (531), szerb (393), koszovói (289),

iráni (286), szlovák (238), szíriai (225) állampolgársággal rendelkeztek. A bíróság 640 külföldi állampolgár (2015: 676) előzetes letartóztatását rendelte el. A letartóztatott személyek közül gyakori volt a román (151), a szerb (101), a bolgár (28), az ukrán (28), valamint az afganisztáni (25) állampolgárságú terhelt.

Magyarországon 5393 külföldi állampolgár (2015: 6046, 2014: 6420) sérelmére elkövetett bűncselekményt regisztráltak, ezek zöme vagyon elleni bűncselekmény volt.

Magyar állampolgár, a magyar jog alapján létrejött jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb jogalany sérelmére, nem magyar állampolgár által, külföldön elkövetett bűncselekmény tárgyában tett feljelentés alapján 1304 esetben döntött a legfőbb ügyész a büntetőeljárás megindításának kérdésében. Ebből 31 esetben elrendelte a hazai büntetőeljárás megindítását [Btk. 3. § (2) bekezdés b) pont és (3) bekezdés]. A hazai büntetőeljárás megindításának hiányában a bűncselekmények elbírálására joghatósággal rendelkező európai uniós tagállamba az ügyészség továbbította a sértett feljelentését.

A szabálysértési jogsegély iránti ügyek száma a 2016. évben 3026 volt (2015: 2089, 2014: 3491).

Az ún. „Prümi határozatok”-ból származó kötelezettségvállalások és az ún. „Információs irányelv” követelményeinek megvalósítása egyre szélesebb körben teszi lehetővé európai uniós tagállamok hatóságai számára az automatizált adatcserét. Ennek alapján a tagállamok nyilvántartó hatóságaitól online beszerezhetők a meghatározott közlekedési szabályszegést elkövető járművek üzembentartóinak adatai. Jogi személy üzembentartók esetében a képviselőt ellátó természetes személy adataihoz továbbra is az eljárási jogsegély hagyományos útján lehet hozzájutni.

A 2016. évben 87 szabálysértési ügyben (2015: 86, 2014: 110) történt külföldi jogsegély iránti előterjesztés, melyek leginkább a román, a szlovák, az osztrák és a német hatóságok felé irányultak.

6.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége

Az Eurojust az Európai Unió Tanácsa 2002/187/IB határozatával létrehozott és az Eurojust megerősítéséről szóló 2009/426/IB határozatával (Eurojust Határozat) módosított, az Európai Unió tagállamai közötti büntető igazságügyi együttműködés Hágában működő szerve. Feladata, hogy előmozdítsa a határokon átívelő súlyos bűncselekmények – különösen a szervezett bűnözés – elleni küzdelmet, a tagállamokban a büntetőeljárások összehangolását, az igazságügyi együttműködésre irányuló megkeresések teljesítését, illetve a kölcsönös elismerés elvén alapuló határozatok végrehajtását. Az Eurojust Határozat nemzeti jogba történő átültetésének főbb szabályait az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi

együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény, valamint az Eurojusttal és az Európai Igazságügyi Hálózattal kapcsolatos ügyészi tevékenységről szóló 2/2014. (I. 31.) LÜ utasítás rögzíti.

Magyarország 2004 óta tagja az Eurojustnak. Az Ütv. felhatalmazása alapján a részvétellel és képviselettel kapcsolatos feladatokat az ügyészség teljesíti. Magyarországot nemzeti tagként 2012. július 1-jétől négyéves, illetve 2016-ban meghosszabbított megbízáttal a legfőbb ügyész által kinevezett főosztályvezető-helyettes ügyész képviseli a szervezet székhelyén. A nemzeti tag helyettese és asszisztense is ügyész, akik hazai munkavégzési helyen teljesítik a hágai nemzeti szekcióhoz és a hazai nemzeti koordinációs rendszerhez kapcsolódó feladataikat. A magyar nemzeti tag tevékenységét Hágában nemzeti szakértőként féléves váltásban kiküldött ügyész támogatja.

Az Európai Unió tagállamainak igazságügyi hatóságai, valamint az USA, Norvégia és Svájc összekötő ügyészei 2016-ban összesen 2306 konkrét büntetőeljárással, illetve a büntető jogalkalmazással kapcsolatos általános ügyet terjesztettek az Eurojust elé, amely további 4%-os növekedés az előző évben már 23%-kal nőtt érkezéshez képest. A kettőnél több tagállamot érintő ügyek száma azonban 410-ről 386-ra, az összes ügy 17%-ára csökkent. Összességében az ügyek 63%-a volt az Európai Unióban kiemeltként kezelt bűncselekményekkel (pl. 654 csalás, 254 kábítószerrel visszaélés) kapcsolatos ügy. A korábbi években megnőtt, illegális bevándorlással kapcsolatos ügyek száma 65 volt, de a számítástechnikai bűnözéssel is 60 ügy foglalkozott. Ezek mellett nőtt a terrorizmussal, a pénzmosással és az emberkereskedelemmel foglalkozó ügyek száma is. Az Európai Ügyészség tervezett hatáskörét képező, az „Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelvjavaslat” hatálya alá tartozó, szintén kiemeltként kezelendő bűncselekmények 41 Eurojust ügyben fordultak elő.

A magyar nemzeti szekció 2016-ban az előző évhez képest 22-vel több, összesen 211 új, az Eurojust Kollégiuma által regisztrált két- vagy többoldalú koordinációt igénylő ügygel foglalkozott. A magyar kezdeményezésű ügyek száma az eddigi évek során ütemesen nőtt, ezúttal 6-tal több, összesen 102 konkrét bűnügyben történt ilyen kezdeményezés. Ezek többsége az ügyészségektől, az ügyek ötöde (21 ügy) a Fővárosi Főügyészségtől érkezett. Meg kell említeni, hogy az Igazságügyi Minisztérium is 19, zömében európai elfogatóparanccsal kapcsolatos ügy miatt kérte az Eurojust segítségét, míg a korábban ezt a lehetőséget ki nem használó bíróságoktól is érkezett 3, az igazságügyi együttműködés támogatására vonatkozó kezdeményezés.

Összességében mintegy 10%-kal növekedett a hágai magyar nemzeti szekció ügyterhe, és Magyarország első alkalommal szerepelt az évi száz ügynél többet kezdeményező tagállamok csoportjában, amivel az Európai Unió igazságügyi együttműködésének kifejezetten aktív tagjaként jelenleg a 11. helyen áll, míg ugyancsak a 11. a legtöbbször megkeresett tagállamok közül.

Az előbbieken említett hazai ügyek egy része az Eurojust Határozatban előírt és a legfőbb ügyész hivatkozott utasításában kötelezővé tett, a jelentős ügyekre kidolgozott elektronikus formanyomtatványon (Art13 jelentés) került továbbításra, elősegítve ezzel a szükséges adatok helyes és automatikus – más tagállamok és az Europol adataival összevethető módon történő – rögzítését. Az értesítési kötelezettség alapján az Eurojusthoz megküldött tagállami jelentések száma egy év alatt 219-ről 178-ra csökkent, de majdnem negyedük (39) a magyar ügyészekről érkezett. Ezek közül egyébként 25 képezte új, hazai kezdeményezésű Eurojust ügy tárgyát is.

Az Eurojust 289 ügyben – néha több ügyet összevonva – 250 általa finanszírozott koordinációs értekezletet szervezett, melyből a hazai ügyészek 10 ilyen rendezvényen vettek részt. A magyar ügyészek kezdeményezésére ezek közül 2 koordinációs értekezlet tartására került sor. Az Eurojust támogatását igénybe véve ezeken az értekezleteken 5 ügyészi szervezettől, 8 magyar ügyész vett részt, és mellettük többnyire a hazai nyomozó hatóságok képviselői is jelen voltak. A Hágában szolgálatot teljesítő magyar ügyészégi alkalmazottak hivatalból vezették a megbeszéléseket, vagy voltak azokon jelen.

Az egyik legfontosabb eredmény, hogy a hazai ügyészek részvételével 2016-ban 3 új közös nyomozócsoport alakítására kötött megállapodást az erre kizárólagos törvényi felhatalmazással rendelkező legfőbb ügyész. Ezekből 2 magyar kezdeményezésre történt. A közös nyomozócsoportok gyermekpornográfiában, számítástechnikai bűncselekményekben, emberkereskedelemben és az illegális bevándorlással kapcsolatos embercsempészségben nyomoztak. Az év során további 6, magyar részvétellel korábban létrejött közös nyomozócsoport is folyamatosan működött, igényelve az Eurojust támogatását.

Az ügyészek a közös nyomozócsoportban meghatározó szerepet játszanak, mert az – elsősorban a határon átnyúló bűnszervezetek elleni küzdelem során a bizonyítékok kölcsönös elismerése miatt – hatékony és a bűnügyi jogsegély formáságaitól mentes igazságügyi együttműködési eszköz. Az Eurojust egyik alapvető feladata, hogy kezdeményezi, illetve koordinálja a közös nyomozócsoportok alakítására vonatkozó megállapodásokat, szakértelmével szükség esetén segíti harmadik államok bevonását, finanszírozza az együttműködést és egyes bűnügyi költségeket. Emellett a tagállamok igénybe vehetik az Europol nyújtotta helyszíni operatív támogatást is. Az Eurojust ezekre rendszeresen, pályázatok útján biztosít fedezetet. 2016-ban az Eurojust összesen 148 európai uniós közös nyomozócsoport létrehozásában és működtetésében vett részt, a korábbi 68 helyett 90 részére biztosított pénzügyi támogatást is.

Az Eurojust szervezeti felépítése szerint a 28 tagállam nemzeti tagjából álló Kollégium dönt az egyedi és általános ügyek megnyitásáról, lezárásáról, illetve igazgatótanácsként irányítja az uniós ügynökséget. 2016-ban a

Kollégium heti plenáris ülésein a magyar nemzeti tag részvétele folyamatosan biztosított volt.

Az Eurojust a Kollégium útján különböző szintű intézményi kapcsolatokat tart fenn egyes harmadik államokkal, ahol igazságügyi kapcsolattartók is közreműködnek a kölcsönös jogsegélyforgalom megkönnyítése érdekében. 2016-ban 300 Eurojust ügyben került sor harmadik állam bevonására.

Az Eurojust feladatai ellátása során közvetlenül együttműködik más európai uniós ügynökségekkel, továbbá a Tanács és a Bizottság felkérésére szakmai vélemény biztosításával részt vesz az európai uniós jogalkotás egyes előkészítő fázisaiban, pl. az Eurojustról, az Europolról és az Európai Ügyészségről szóló rendelettervezetek tárgyalásain. A nemzeti tag a hamisításokkal kapcsolatos ügyekben képviseli az Eurojustot az Európai Unió Szellemi Alkotások Hivatala és az Europol előtt, illetve részt vesz az Eurojust egyes, pl. az embercsempészéssel vagy a pénzügyi és gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó kollégiumi állandó munkacsoportjai tevékenységében.

A hágai magyar nemzeti szekció az EJTN keretében, pályázat alapján rövid- és középtávú képzési lehetőséget is biztosít ügyészek és bírák – évente 2 fő – számára. Az Eurojust a beszámolási időszakban 12 olyan szakmai konferenciának adott otthont, amelyeken hazai ügyészek (15), illetve más hazai szakértők (IM, bíróság) részvételét kellett előkészíteni és támogatni.

Az Eurojust Határozat szerint a különböző európai uniós igazságügyi szakmai hálózatok képviselőiből – az Eurojust hatáskörébe tartozó ügyek azonosítását és a koordináció előmozdítását végző – Eurojust nemzeti koordinációs rendszerek működnek a tagállamokban. Ezek közül az Európai Igazságügyi Hálózat (EJN) az Eurojust privilegizált partnere, ezért annak magyar ügyészségi, bírósági és igazságügyi minisztériumi kapcsolattartói is részesei ennek a hazai koordinációs rendszernek, amelyet a magyar nemzeti tag helyettese irányít. Az EJN kapcsolattartói az igazságügyi együttműködést megkönnyítő információk szolgáltatására vonatkozó megkeresések teljesítésében az Eurojusttal szorosan együttműködnek. A hazai EJN kontaktszemélyek 2016-ban is több száz megkeresést kaptak az igazságügyi hatóságoktól. Az ügyészségi kapcsolattartó – aki egyúttal a magyar nemzeti tag asszisztense – az előző évhez képest közel ötödével több, 164 ilyen megkeresést intézett. Ezek negyede a nemzeti tag által áttett megkeresés volt.

7. Az ügyészség személyügyi helyzete

7.1. A személyügyi helyzet

Az ügyészségi alkalmazottak jogállásának szabályozásában a 2016. év során változást eredményezett az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi LXIV. törvény, amely szerint július 1-jétől ügyésszé kinevezhető – az egyéb törvényi feltételek megléte esetén – az állami tisztviselőkről szóló törvény hatálya alá tartozó szervnél közigazgatási, illetve jogi szakvizsgához kötött munkakörben legalább egy évig ténylegesen dolgozott állami tisztviselő. A kormánytisztviselők meghatározott körének állami tisztviselővé válása az Üjt. más szabályainak a módosítását is igényelte.

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVI. törvény szerint az ügyészi illetményalap 2016. október 1-jén a 2012. január 1-jétől megállapított 391.600 forint összegről 411.180 forintra emelkedett.

A személyügyi területet érintően az elmúlt évben 3 legfőbb ügyészi utasítás kiadására került sor, melyek közül 2 a hatályos rendelkezéseket módosította, míg 1 a kegyeleti gondoskodás rendjét szabályozta. Az irányító intézkedések változásai a lakásszerzés munkáltatói támogatását, valamint a betöltetlen állás vagy távollét miatti helyettesítési megbízás szabályait érintették.

Az ügyészi szervezet létszáma a 2016. évben a következőként alakult:

2016. január 1-jén az ügyészi szervezet legfőbb ügyész által megállapított (engedélyezett) álláshelyeinek száma 4786 volt, amely az év végéig 4764-re csökkent. A csökkenés oka – többek között –, hogy az ügyészi utánpótlás biztosítása már meglévő álláshelyek átalakítását tette szükségessé. Ennek során 42 ügyészségi fogalmazói álláshelyből 21 alügyészi álláshelyet képeztünk.

2016. január 1-jén az engedélyezett ügyészi álláshelyek száma 2045 volt, amely 2016. december 31-ig 2044-re csökkent. Az ügyészi utánpótlás biztosítása érdekében az engedélyezett és a szervezeti egységeknek ténylegesen felosztott ügyészi álláshelyekből 32 betöltetlen álláshelyet ideiglenesen alügyészi álláshelyként használunk fel, melyből 2016. december 31-ig 30-at töltöttünk be. Az alügyészek későbbi ügyészi kinevezésével az álláshelyeket ismét ügyésziként tartjuk nyilván.

A szervezeti egységek között felosztott ügyészi álláshelyek száma a 2016. január 1-jei állapothoz képest év végéig 2006-ról 2005-re csökkent. A központi tartalékban lévő, fel nem osztott, ügyészi álláshelyek száma a 2016. év végén 39 volt. (Az ügyészi álláshelyek alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználására figyelemmel 2016. december 31-ig a

szervezeti egységekhez ténylegesen felosztott ügyészi álláshelyek száma 1973 lett.) A betöltött ügyészi létszám 1881-ről 1882-re nőtt.

A betöltetlen ügyészi álláshelyek száma a 2016. év eleji 125-höz képest év végére 123-ra csökkent, ami 7,9%-os létszámhiányt mutat. (Ha figyelembe vesszük az ügyészi álláshelyek előbbiekben említett alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználását, akkor 2016. december 31-én a betöltetlen ügyészi álláshelyek száma 91, így számítva az ügyészi létszámhiány 6,4% volt.)

2016. december 31-én 3 ügyész rendelkezési állományban volt.

A 48 ügyészi kinevezéssel szemben 39 ügyész ügyészségi szolgálati viszonya szűnt meg. (A kinevezések száma az előző évben 33, a megszűnéseké 32 volt.)

2016. január 1. és december 31. között nyugdíjjogosultság címén felmentéssel 19, egyéb okból felmentéssel 4, munkaügyi jogvita folytán 1, elhalálozás miatt 1, lemondás miatt 2 ügyésznek szűnt meg a szolgálati viszonya. Közös megegyezéssel 11, hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel 1 ügyész hagyta el a szervezetet.

2016-ban az engedélyezett alügyészi álláshelyek száma – a 42 fogalmazói álláshely 21 alügyészi álláshellyé történő átalakítása folytán – 213-ról 234-re emelkedett. (Ha figyelembe vesszük az ügyészi álláshelyek alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználását, akkor 2016. december 31-ére az engedélyezett alügyészi álláshelyek száma 266-ra változott.) 2016. december 31-én 244 betöltött alügyészi álláshely volt. Az alügyészek körében 2016-ban 83 kinevezésre 3 szolgálati viszony megszűnés jutott. (2015-ben a 113 kinevezés mellett 6 megszűnés volt.)

2016-ban az engedélyezett fogalmazói álláshelyek száma – a 42 fogalmazói álláshely 21 alügyészi álláshellyé történő átalakítása folytán – 230-ról 188-ra változott. A betöltött fogalmazói álláshelyek száma 2016. december 31-én 142 volt. 2016-ban 31 fogalmazó kinevezése mellett 7-nek szűnt meg a szolgálati viszonya. (2015-ben 1 kinevezésre 8 megszűnés jutott.)

2016-ban összesen 52 ügyészi, 21 vezető állású ügyészi és 6 magasabb vezető állású ügyészi (összesen 79), továbbá 45 alügyészi és 33 fogalmazói álláshelyre írtunk ki pályázatot.

A tárgyévben a fegyelmi eljárások száma 21 volt, ami az ügyészi szervezet létszámához viszonyítva nem tekinthető jelentősnek. (2015-ben ugyanennyi fegyelmi eljárás indult.) A kiszabott büntetések közül még mindig az enyhébb súlyúak dominálnak.

7.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése

A Magyar Ügyészképző Központ (MÜK) folytatta a 2006-ban megkezdett tevékenységét, amelynek keretében a fogalmazók számára egy öt- és egy háromnapos, az alügyészeknek két négynapos tanfolyamon folyt a képzés.

A fogalmazók és alügyészek továbbképzéséhez hozzájárultak mindazok a rendezvények, pályázatok, amelyeken lehetőségük nyílt a részvételre (XXVII. Szakmai Tudományos Konferencia, Kozma Sándor Tudományos Pályázat, tanfolyamok, konferenciák stb.).

Az ügyészek részére 20 központi tanfolyamot szerveztünk, közülük a kriminalisztikai tanfolyam háromszor egyhetes egységben folyt. A szolgálati felettesek 60 oktatási nap alatt zajló, színes választékú továbbképzésekre jelölhettek résztvevőket, több mint 1000 főt.

A magasabb vezető állású ügyészek számára tartott funkcionális, kommunikációs és vezetői tréning mellett megszerveztük a büntető, illetve közjogi szakágat irányító főügyész helyettesek tanácskozását.

Egyhetes, illetve kettő-négynapos központi tanfolyamokat szerveztünk többek közt az informatikai területet irányító ügyészeknek, a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterületi ügyészeknek, a gyermek- és fiatalkorúak bűnügyeivel foglalkozó ügyészeknek, a gazdasági és korrupciós bűncselekményeket nyomozó ügyészeknek, a büntetőbírói szakterületi csoportvezető ügyészeknek, a nyomozó ügyészeknek, a közlekedési ügyészeknek, valamint a járási vezető ügyészeknek. Retorikai és sajtószóvivői tréningen is szerezhettek gyakorlati tapasztalatokat a résztvevők (ld. részletesebben a következő fejezetben).

A nem ügyészi állományon belül informatikusoknak, statisztikusoknak, pénzügyi vezetőknek és pénzügyi feladatokat ellátó ügyészségi alkalmazottaknak is szerveztünk tanfolyamokat.

Az ügyészségi továbbképzések ellátási igényeinek nyilvántartása 2016. július 1-től – a 7/2016. (VI. 17.) LÜ utasítás alapján – elektronikusan, a Képzés Ellátási Rendszerben történik.

A szervezet anyagi lehetőségeihez mérten, továbbra is támogattuk a posztgraduális tanulmányokat és a szakmai idegen nyelvi képzést.

A hazai és nemzetközi szervezetek (Európai Unió Tanácsa, EJTN, Egyesült Államok Nagykövetsége, a szerb és a lengyel igazságügyi képző intézmények, Országos Bírói Hivatal, Belügyminisztérium) továbbképzési témájú megkereséseire 11 esetben került sor adatközlésre.

8. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége

Az ügyészség sajtókommunikációs tevékenysége alapvetően megváltozott 2013-tól kezdődően. Egyrészt minőségi változásként teret nyert a proaktív kommunikáció, másrészt a megjelenések mennyiségében is jelentős és folyamatos növekedés tapasztalható.

A tárgyévben a 2012. évhez képest három és félszeresére nőtt az ügyészség sajtóaktivitása, amely a 2014-es évvel összehasonlítva 43%-os bővülést eredményezett. 2016-ban 6346 sajtónyilatkozatot, illetve közleményt (2015: 5371, 2014: 4446) adtunk ki, ami a megelőző évhez képest is jelentős, 18%-os növekedést mutat.

A 2016. évben is a budapesti szervezeti egységek voltak a – zömmel ugyancsak a fővárosban koncentrálódó – médiumok érdeklődésének középpontjában. Ebben minden bizonnyal szerepet játszott az a tény, hogy a legtöbb gazdasági, közéleti hírt ebben az időszakban is a fővárosban publikálták. Ugyanakkor valamennyi főügyészségen jelentős kommunikációs tevékenység folyt, szinte napi gyakorisággal adtak interjút, bocsátottak ki sajtóközleményt, így kívülállók számára is láthatóvá tették az ott folyó munkát.

A sajtómunka növekedésében szerepet játszott, hogy 2016 óta szinte valamennyi főügyészségen helyettes szóvivő is támogatja az ügyészségi kommunikációt.

A tárgyidőszakban is stabil, jól működő munkakapcsolatot ápoltak az ügyészségi szóvivők a társszervek kommunikátoraival, és hangsúlyt fektettek a helyi sajtóval való kapcsolattartásra is.

A sajtómunka elősegítésére egyéni tréningeket és átfogó képzéseket tartottunk, amelyek – a mennyiségi növekedés mellett – az írásbeli kommunikáció és a televíziós, rádiós interjúk minőségében is jelentős javulást eredményeztek.

Az ügyészség sajtókommunikációjában a minőségi szempontok között kiemelt helyet foglal el a közérthetőség. A szóvivők képzésén rendszeresen foglalkoztunk azzal, hogy miként lehet összetett jogi kérdésekről, bonyolult ügyekről is közérthetően nyilatkozni.

A sajtó számára az ügyészség hivatalos honlapján – a törvényi kereteknek megfelelően – a 2016. évben is rendszeresen publikáltunk kép- és videóanyagot.

9. Az ügyészségi informatika

Az informatika napjainkra szerteágazóan beépült a jogi munkafolyamatokba, egyre több jogszabály tartalmaz olyan rendelkezéseket, melyek már nem csak lehetőségként, hanem kötelezően írják elő az elektronikus kapcsolattartást. A hatékony igazságszolgáltatáshoz nélkülözhetetlen a folyamatos, egyben gyors és megbízható információcsere. Ezért 2016-ban is folytattuk a külső kapcsolatok, a társszervekkel, valamint a távközlési szolgáltatásokat nyújtó cégekkel való együttműködés területeinek szélesítését.

Az ügyészségi szervezeti stratégia kiemelten kezeli az ügyészségnek a jogszabályok által előírt, számítástechnikán alapuló adatáramlásba történő teljes körű bekapcsolását, az adminisztrációs munkateher csökkentését, az ügyészség munkáját támogató nyilvántartások minél szélesebb körű elérhetőségének biztosítását.

Az ügyészség országos, minden telephelyet érintő távadatátviteli hálózatot (Praetor Net) működtet. Az ehhez szükséges integrált adat- és központi internet szolgáltatásokat a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. biztosítja, az adatvédelmi és biztonsági szempontból lényeges hálózati eszközök tulajdon- és üzemeltetési jogával az ügyészség rendelkezik. A hálózatot 2016-ban is fejlesztettük, így a bővülő szolgáltatásokhoz a szükséges mennyiségű és minőségű adathálózati kapcsolat, valamint internetelérés rendelkezésre áll.

A Praetor Net szolgáltatásai kiterjednek az internet elérésére, a gyors információátadást biztosító elektronikus levelezésre, ügyészségi munkát támogató – ügyészségi, illetőleg külső fejlesztésű – adatbázisok, nyilvántartások lekérdezésére.

Jelenleg az ügyészségi alkalmazottak 98%-a éri el saját munkaállomásán keresztül, jogosultságainak megfelelően az e-hálózatot, amely folyamatosan biztosítja az alkalmazások, adatok online elérését. Az informatikai jogosultságok naprakészsége érdekében módosításra került az ügyészségi informatikáról szóló 17/2013. (VIII. 9.) LÜ utasítás.

Rendkívül hatékonyá teszi az ügyészségi munkavégzést, hogy egyes informatikai szolgáltatások – megfelelő biztonsági intézkedések mellett – az ügyészségen kívül is elérhetők. Ennek érdekében folyamatosan szerzünk be munkaállomásként olyan eszközöket, melyek az irodai munkavégzést a meglévő monitorok és egyéb perifériák használatával, míg az irodán kívüli tevékenységet mobilitásukkal támogatják. 2016-ban valamennyi ügyész hordozható számítógéppel rendelkezett, így a tárgyalóteremben, illetőleg más külső helyszínen folytatott eljárás cselekmény során is kezelhettek elektronikus iratokat.

Minden ügyészségi szervezeti egységnél lehetőség van a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, továbbá az Országos Rendőr-főkapitányság nyilvántartási rendszereiből történő lekérdezésre, valamint a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) elérésére.

2016-ban az ügyészek több mint fele rendelkezett biztonságos aláíró eszközzel, amelyre telepített tanúsítványok biztosítják a minősített elektronikus aláírás létrehozásán túl a cég-, valamint az ingatlan-nyilvántartáshoz, illetőleg a Magyar Telekom Zrt. Hatósági Adatszolgáltató Rendszeréhez való elektronikus hozzáférést is. A jogszabályi előírásokat követve kiadásra került a szervezeti tanúsítványok és az időbélyegző szolgáltatás alkalmazásáról szóló 9/2016. (VI. 24.) LÜ utasítás.

Említést igényel, hogy az ügyészség elektronikus úton tájékoztatja a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központot a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott adatokról.

2016-ban az ügyészség folytatta az együttműködést a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat eSzolgálati Jegy Rendszer informatikai projektjével. Az ügyészség a beszámolási időszakban is kiemelt résztvevője volt a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár elektronikus levéltár projektjének, a büntetőjogi szakág ügyészségi ügyviteli adatait feldolgozó rendszerből újabb adatsomagot adtunk át.

A Legfőbb Ügyészség és az Országos Bírósági Hivatal által az ügyészség és a bíróság informatikai fejlesztéseinek összehangolása érdekében létrehozott közös informatikai munkacsoport tevékenységének eredményeként a két szervezet között 2016-ban is folyamatos volt a vádiratok elektronikus megküldése és fogadása, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény előírásai, valamint a polgári perrendtartás 2016-ban hatályba lépett szabályai szerinti elektronikus kapcsolattartás. Az együttműködés a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának folyamatos ügyészségi elérését is biztosította.

A számítógépes bűnözéssel foglalkozó ügyészi hálózat feladatköréhez köthetően 2016-ban több olyan rendezvényt szerveztünk, amelyeken a nyomozó hatóságok és a bíróságok mellett külföldi és nemzetközi szervezetek képviselői is részt vettek.

Nemzetközi együttműködésünk kapcsán kiemelendő az Eurojust Határozat végrehajtásával kapcsolatos informatikai részvétel. Az ügyészség által kialakított rendszer a tárgyévben is biztosította a nemzeti kapcsolatot az Eurojust belső ügyviteli rendszeréhez.

2016-ban az informatikai beruházásokra, fejlesztésekre rendelkezésre álló összeg felhasználásánál a hálózati fejlesztések elsődleges célja a gazdaságosabb üzemeltetést és megfelelő biztonságot nyújtó központosított struktúra biztosítása volt, olyan környezet üzemeltetésével, amellyel a helyi kiszolgáló meghibásodása esetén a működés központilag helyreállítható vagy kiváltható, így jelentősen csökkenthető a szolgáltatások kieső időtartama.

A jogszabályi és szervezeti változásokat követve a beszámolási időszakban is korszerűsítettük a saját fejlesztésű ügyviteli, nyilvántartó és statisztikai rendszereinket. Az új rendszereket a már említett az ügyészségi Képzés Ellátási Rendszerről szóló 7/2016. (VI. 17.) LÜ utasítás, valamint az ügyészségi informatikai konfigurációkezelő alkalmazásról szóló 8/2016. (VI. 24.) LÜ utasítás vezette be, amelyekhez kapcsolódó részletes szabályok főosztályvezetői körlevelekben jelentek meg. Az egyik legösszetettebb feladatként folyamatosan végezzük a meglévő ügyészségi ügyviteli rendszerek integrációját az Elektronikus Közigazgatás Operatív Programban (EKOP) megvalósított „Ügyészségi eljárások elektronizálása” projekt eredményeként létrehozott – az ügyészségre érkező, itt készített, illetve innen továbbított elektronikus iratok hiteles, jogszabályoknak megfelelő kezelésére alkalmas – irat- és dokumentumkezelő rendszerrel (eIR). Az ügyészségen használt formanyomtatványokra vonatkozó új szabályokat az egyes formanyomtatványok bevezetésének és módosításának rendjéről szóló 1/2016. (I. 7.) LÜ utasítás, valamint főosztályvezetői körlevél tartalmazza.

Az ügyészség a büntetőeljárással érintett terheltek adatait tartalmazó – az ügyészségi ügyviteli adatokat feldolgozva létrehozott – adatbázis analízisét, az összefüggések felderítését végző rendszert működtet. Ennek kiemelkedő fontosságát mutatja, hogy felhasználásával az ügyészség évente közel százezer személyről szolgáltat adatot a törvényi felhatalmazással rendelkező katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok megkeresése nyomán. Az ügyészség elektronikus lekérdezési lehetőséget is biztosít a rendszerhez, így a jogosultak mind gyorsabban érhetik el az adatokat.

2016-ban valamennyi ügyészségi statisztikai adatgyűjtés teljeskörűen elektronikusan történt.

Saját fejlesztésű ügyviteli alkalmazásaink naprakész információt képesek adni az ügyészség büntetőjogi, közjogi tevékenységéről, illetve a rögzített adatok alapját képezik azoknak a központilag ellenőrzött és jóváhagyott információs rendszereknek, melyek részei a Kormány országos statisztikai adatgyűjtési programjának (OSAP).

Az ügyészség közvetlenül rögzíti az adatokat az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (ENyÜBS) informatikai rendszerében. Az ügyészség az egyik adatgazdája ennek a honi bűnözés jelenségeit és a bűnüldözést legátfogóbban bemutató hivatalos statisztikának, valamint részt vesz az irányítást, ellenőrzést ellátó Bűnügyi

Statisztikai Munkacsoportban, aminek ügyészségi alkalmazott vezetői az előkészítő munkacsoportját.

Az ügyészség papíralapú, illetve elektronikus kiadványaiban megjelentette a bűnözés, a vádképviselő, illetve az ügyészségi tevékenység tematikus adatait. A közvélemény mellett tájékoztatást adtunk az Országgyűlés elnökének, alelnökeinek és bizottságainak, az Alkotmánybíróságnak, az Országos Bírószági Hivatal elnökének, a parlamenti pártok frakcióvezetőinek, minisztériumoknak, valamint az országgyűlési biztosoknak.

Az ügyészség folyamatosan szolgáltatott statisztikai adatot szervezeten kívülről érkező eseti megkeresésekre. Ezek zöme minisztériumok, társszervek részére történt adatközlés volt. Jelentős volt a tudományos kutatásokhoz, a nemzetközi szervezetek, illetve a sajtó, média részére adott adatok aránya is. 2016-ban is kiemelkedő számban készültek adatközlések, elemzések a Be. és az elektronikus kapcsolattartás kodifikációjához, valamint a korrupciós bűncselekmények kapcsán.

A beszámolási időszakban az ügyészség több nemzetközi vonatkozású tárcaközi bizottságot – a részvétel mellett – statisztikai adatok szolgáltatásával is támogatott. Ilyen volt például az emberkereskedelemmel szembeni fellépéssel, a Moneyval országvizsgálattal, valamint az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalának (UNODC) Bűncselekmények statisztikai célú nemzetközi osztályozása (International classification of crimes for statistical purposes – ICCS) projektjével összefüggő feladatok ellátása.

Az ügyészség 2016-ban is teljesítette a közérdekű adatok elektronikus szolgáltatásának törvényes kötelezettségét.

Honlapunkon (www.ugyeszseg.hu) az információs szabadság témakörében előírtakon túl rendre közzétesszük a közbeszerzéssel kapcsolatos hirdetményeket, valamint további – a tapasztalatok szerint leginkább közérdeklődésre számot tartó – tájékoztatásokat, statisztikai adatokat.

10. Az ügyészség működésének gazdasági feltételei

Az ügyészi szervezet szakmai feladatainak ellátására az elmúlt évben fejezeti szinten 39.881,9 millió forint eredeti kiadási és bevételi előirányzat állt rendelkezésre, amely a 2015. évi eredeti előirányzattal egyező volt.

A költségvetési kiadási előirányzatok 2016. évi feladattervét a VIII. Ügyészség fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló 4/2016. (II. 15.) LÜ utasítás rögzítette.

A tárgyév folyamán a különböző jogcímeneken végrehajtott előirányzat-módosítások következtében a módosított kiadási előirányzat 5.106,4 millió forinttal 44.988,3 millió forintra emelkedett.

A Kormány hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítások eredményeként

- a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2016. évi kompenzációjának fedezetéhez 128,8 millió forint,
 - az ügyészségi fogalmazókat és alügyészeket megillető, a 2015. évben bevezetett munkaköri pótlék fedezetéhez 258,4 millió forint,
 - az ügyészi illetményalap 2016. október 1-jei emelésének fedezetéhez 332,7 millió forint és
 - a Magyar Honvédség hivatásos állományába tartozó ügyészségi alkalmazottak részére a 2015. évben bevezetett honvédelmi szolgálati díj fedezetéhez 3,7 millió forint
- összegű támogatás került biztosításra a központi költségvetés céltartaléka terhére.

A fejezetet irányító szerv, valamint a költségvetési szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítások a következők voltak:

- a 2015. évi előirányzat-maradvány igénybevétele 4.241,8 millió forint,
- többletbevétel teljesítéséhez kapcsolódó előirányzat-módosítás 182,7 millió forint,
- fejezetek közötti előirányzat átadás-átvétel (rendőrség, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Védelmi Szolgálat, Belügyminisztérium) alapján a támogatási előirányzat csökkenése 41,7 millió forint.

A fejezetnél a kiegyensúlyozott likviditási feltételeket egész évben sikerült biztosítani. Jelentős hangsúlyt kapott a gazdálkodásban a napi működés zavartalan feltételeinek megteremtése, az informatikai eszközellátottság szinten tartása, illetve javítása, a birtokba vett új épületek területi növekedésével, modern infrastruktúrájával együtt járó megemelkedő üzemeltetési költségek megfelelő biztosítása.

A 2016. évben rendelkezésre álló forrás szerkezete az előző évekhez képest alig változott. A kiadások forrását mintegy 89,1%-ban a tárgyévi támogatás, kisebb mértékben, 10,2%-ban, az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele és mindössze 0,7%-ban a saját bevétel biztosította.

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló támogatási előirányzatot a Magyar Államkincstár 100%-ban finanszírozta.

A felhasznált előirányzathoz 81,5%-ot a személyi jellegű kiadások és a kapcsolódó járulékok tették ki, a fejlesztésekre 5,0% jutott, 13,5% pedig az üzemeltetési kiadások fedezetét biztosította.

Személyi juttatásra 26.378,1 millió forintot használtunk fel, amely fedezetet nyújtott az ügyészségi alkalmazottakat alanyi jogon megillető, az Üjt.-ben előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

Törvény szerinti illetményekre teljesített kiadás 20.958,6 millió forint volt, amely tartalmazta az Üjt. alapján kifizetendő illetmények és kötelező előresorolások összegét.

A személyi juttatásokon belül a törvény szerinti illetményeken kívül további 5.273,1 millió forint kifizetése teljesült, többek között pénzbeli elismerés, készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra, jubileumi jutalom, béren kívüli juttatások és különféle költségtérítések jogcímen.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 146,4 millió forint volt, amely különösen a tanúk díjazását és a reprezentációs kiadásokat tartalmazta.

Az ügyészségi alkalmazottak lakáshoz jutását a 2016. évben 74,5 millió forint kamatmentes munkáltatói kölcsön folyósításával támogattuk. Összesen 45 fő részesült átlagosan 1.656 ezer forint támogatásban.

A dologi kiadásokra 3.812,1 millió forintot fordítottunk, amely 92,7 millió forinttal több, mint az előző évi felhasználás. Az üzemeltetési költségek az áremelkedések, valamint a létszámnövekedések miatti fejlesztésekkel bővülő új vagy felújított épületek területnövekedése miatt az előző évekhez hasonlóan emelkedtek.

A dologi kiadások 3,3%-át a szakmai anyagok beszerzésére, 11,5%-át az ügyészségi országos számítógépes hálózat üzemeltetésére, 8,6%-át szakértői és védői díjakra, fordítási és tolmácsolási kiadásokra fordítottuk.

A 2016. évben a fejezetnél felhalmozási kiadásokra 2.936,5 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre, amely az év közbeni előirányzat-változások – döntően az előző évi maradvány – hatására 4.739,3 millió forintra módosult.

Az intézményi beruházásra fordítható eredeti előirányzat 2.836,5 millió forint volt, mely az év közbeni előirányzat-módosítások hatására 4.629,7 millió forintra emelkedett. A módosítás forrása elsősorban az előző évi előirányzat-maradvány volt.

Felújításra 30,0 millió forint eredeti előirányzattal rendelkezett a fejezet, amely az évközi módosításokkal 2,7 millió forintra módosult.

Egyéb intézményi felhalmozási kiadásra 70,0 millió forint állt rendelkezésre, amelyből a támogatással finanszírozott előirányzat 10,0 millió

forint volt. Az előirányzat a kamatmentes munkáltatói kölcsöntörlesztések többletbevételével 106,8 millió forintra emelkedett.

A felhalmozási előirányzatoknál 2.607,5 millió forint előirányzat-maradvány keletkezett.

A fejezetnél a befektetett eszközök nettó értéke a beszámolási időszak végén 18.582,8 millió forint volt, amely 1.220,0 millió forinttal magasabb az előző évi időszak záró értékénél.

A vagyonváltozáson belül legnagyobb mértékben az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok nettó értéke nőtt 689,1 millió forinttal. Az immateriális javak mérleg szerinti értéke jelentősen, 128,7 millió forinttal csökkent. A beszerzés értéke elmaradt az elszámolt értékcsökkenés mértékétől. A gépek, berendezések, felszerelések, járművek mérleg szerinti értéke jelentősen, 90,4 millió forinttal növekedett. A folyamatban lévő, befejezetlen beruházásaink állománya jelentősen, 569,2 millió forinttal nőtt.

A 2016. évben a fejezetnél jelentősebb beruházások, felújítások tárgyévi pénzforgalmi finanszírozása a következők szerint alakult:

	Teljesített kiadás millió forintban
Számítástechnikai beszerzések	315,7
Budapest, Markó u. 27. III. em. klimatizálása	137,4
Szolnoki Járási és Nyomozó Ügyészség új épület építése	442,4
Szeged, Gyertyámos u. 13. rekonstrukciója	482,1
Budapest, Maros u. 6/A rekonstrukciós munkái	53,9
Mosonmagyaróvári Járási Ügyészség rekonstrukciója	187,2
Jászberényi Járási Ügyészség építése	51,8
Nagykátai Járási Ügyészség rekonstrukciója	96,9

Járműállományunk a 2016. évben korszerűsödött: 21 új személygépkocsi beszerzésére került sor 123,1 millió forint értékben.

Az ügyészi szervezet a korábbi években bevezetett takarékosági intézkedések érvényesítésével gazdálkodott a 2016. évben is, a főügyészségek pénzügyi teljesítésének folyamatos figyelemmel kísérése mellett. A fejezet a szakmai feladatellátás alapvető személyi és tárgyi feltételeinek biztosításán túl kiemelt figyelmet fordított a folyamatos működés és likviditás feltételeinek megteremtésére is.

11. Az ügyészek tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet

11.1. Az ügyészek tudományos tevékenysége

Az ügyészek megbecsült résztvevői a jogi tudományos közéletnek, rendszeresen jelennek meg cikkeik, tanulmányaik, továbbá szerzői szakkönyveknek, egyetemi tankönyveknek és más felsőfokú oktatási kiadványoknak. Az ügyészség felső vezetésében mindenki rendelkezik tudományos fokozattal. 36 ügyészségi alkalmazott – közülük 20 ügyész – tudományos fokozatot, 2 pedig akadémiai doktori címet szerzett. 63 ügyész, alügyész és fogalmazó különböző doktori iskolák hallgatója. Az egyetemek állam- és jogtudományi karain, más felsőfokú oktatási intézményekben és posztgraduális szakokon közel 70 ügyész oktat. 2016-ban 116 alkalommal 72 ügyészt kértek fel a társszervek, illetve más szervezetek előadás tartására.

11.2. Az Országos Kriminológiai Intézet

Az Országos Kriminológiai Intézet (OKRI) az ügyészség tudományos és kutató intézményeként átfogóan foglalkozik a bűnözés okainak, a megelőzés lehetőségeinek, valamint a bűnözés és bűnüldözés aktuális elméleti és gyakorlati kérdéseinek kutatásával. Az intézet munkáját Tudományos Tanács segíti és ellenőrzi, amelynek a tagjai a Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemek jogi karai és a bűnüldözésben érintett főhatóságok magas rangú képviselői.

Az intézet kutatóinak 64%-a (14 fő) rendelkezik tudományos fokozattal: 2 főnek akadémiai doktori, 12 kutatónak kandidátusi, illetve egyetemi PhD fokozata van, 4 kutató pedig habilitált egyetemi oktató is.

A kutatások eredményei – különösen a Legfőbb Ügyészség által kezdeményezett kutatások körében – az ügyészség kodifikációs és jogértelmezési tevékenységében hasznosulnak. Mindemellett a bűnügyi tudományok elméleti teljesítményét is gazdagítják, különösen a kriminálprevenció és a kriminálpolitika területén. Említésre érdemes az egyetemi, főiskolai oktatómunkában, valamint a posztgraduális képzésekben történő felhasználásuk is.

A tárgyévben az intézet kutatói összesen 123 publikációt jelentettek meg, ebből 15-öt idegen nyelven (utóbbiak közül 11-et külföldön). A publikációk között 7 monográfia és 36 könyvfejezet szerepel, 36 tanulmány tudományos szaklapban, 9 értekezés a beszámolási időszakban kiadott intézeti kiadványokban, míg 16 tudományos cikk különböző konferenciakötetekben jelent meg.

Az intézet kutatói 2016-ban különböző konferenciákon és szakmai fórumokon összesen 107 előadást tartottak, amelyekből 29 hangzott el idegen nyelven 20 külföldi konferencián.

A tárgyévben az intézetben összesen 38 kutatási program zajlott, ezek közül 29 kutatás fejeződött be. A teljesség igénye nélkül a következő főbb kutatásokra került sor:

I. A Legfőbb Ügyészség által kezdeményezett kutatások:

- A kábítószerpiac új kihívásai, figyelemmel az új pszichoaktív anyagok elterjedésére II. (utánkövetéses kutatás).
- Az emberölések jogalkalmazási problémái és kriminológiai jellemzői.
- A kábítószer szerepe a bűnelkövetésben (statisztikai adatok elemzése).

II. Fellebbviteli főügyészségek, főügyészségek által kezdeményezett kutatások:

- Az oktatás szerepe és feladata a bűnmegelőzésben.
- A magánindítvány büntetőjogi és büntetőeljárás szerepe; a magánindítvány hiányának következményei.
- Bizonyítás és bizonyítottság a büntetőeljárásban.
- A migrációval kapcsolatos bűnözés egyes aspektusai és jogi vonatkozásai a nemzetközi szakirodalom és a 2015. évi migrációs válság tükrében.
- A specifikus védelmi szükségletekkel rendelkező áldozatok: gyermek- és időskorúak áldozattá válásának tendenciája: statisztika és valóság.

III. A kiemelt kutatási főirányok keretében végzett fontosabb kutatások:

- Az ISRD-3 nemzetközi látenciakutatás.
- A szakvélemény megalapozottságának szervezeti-igazgatási és jogi pillérei.
- Kábítószerfutárok Magyarországon.
- A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték longitudinális vizsgálata.
- Az erőszakos szexuális bűnözés aktuális hazai jellemzői.
- A kifosztás bűncselekményének empirikus vizsgálata.
- A cyber-bűnözés egyes hazai és nemzetközi megjelenési formái, szabályozási kísérletek.
- A bűncselekménytan alapjai a magyar büntetőjogban II. A bűncselekmények dogmatikai szempontú csoportosítása.
- Állatvédelem a büntetőjogban.
- Önbevallásos kérdezőtechnika alkalmazása a kriminológiai kutatásokban.

Az OKRI nemzetközi kapcsolatai több szinten és különféle formában valósulnak meg. Az egyik legrégebbi és legjobban működő kapcsolat a freiburgi Max-Planck Intézethez fűződik, amellyel immár évtizedek óta

folyamatos a tapasztalat- és információcsere, a közös konferenciák szervezése, és az MPI számos esetben fogadott OKRI kutatót ösztöndíjasként.

A kutatók jelentős része tagja vagy tisztségviselője egy, illetve több tudományos, a tudományos munkával összefüggő nemzetközi szakmai szervezetnek (pl. International Society of Criminology, Scientific Commission, European Crime Prevention Network).

A Legfőbb Ügyészség elsőként a 2016. év elején online jelentette meg szakmai-tudományos folyóiratát, az Ügyészségi Szemlét (www.ugyeszsegiszemle.hu). A tanulmányok közlésénél alapvető szempont, hogy a témaválasztás érintse az ügyész tevékenységét, illetve az ügyészség szervezetét. A folyóirat kiadásával járó feladatokat az OKRI látja el.

Tisztelt Országgyűlés!

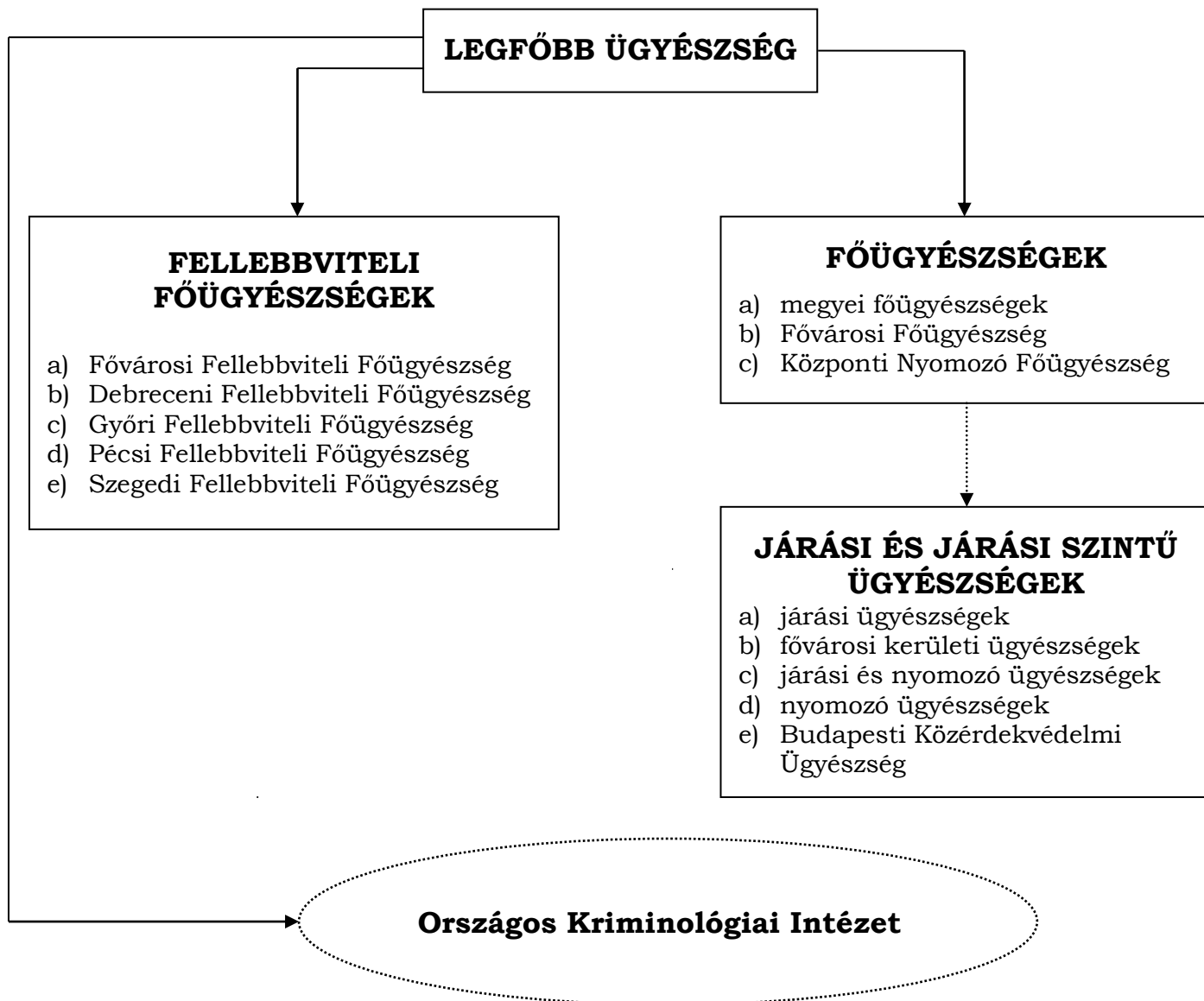
Az előzőekben részletesen bemutatott adatok alapján meggyőződésem szerint az ügyészség 2016-ban is megfelelt az Alaptörvényből és a jogszabályokból eredő követelményeknek, valamint teljesítette állandó és új feladatait.

Kérem, hogy beszámolómat szíveskedjenek elfogadni.

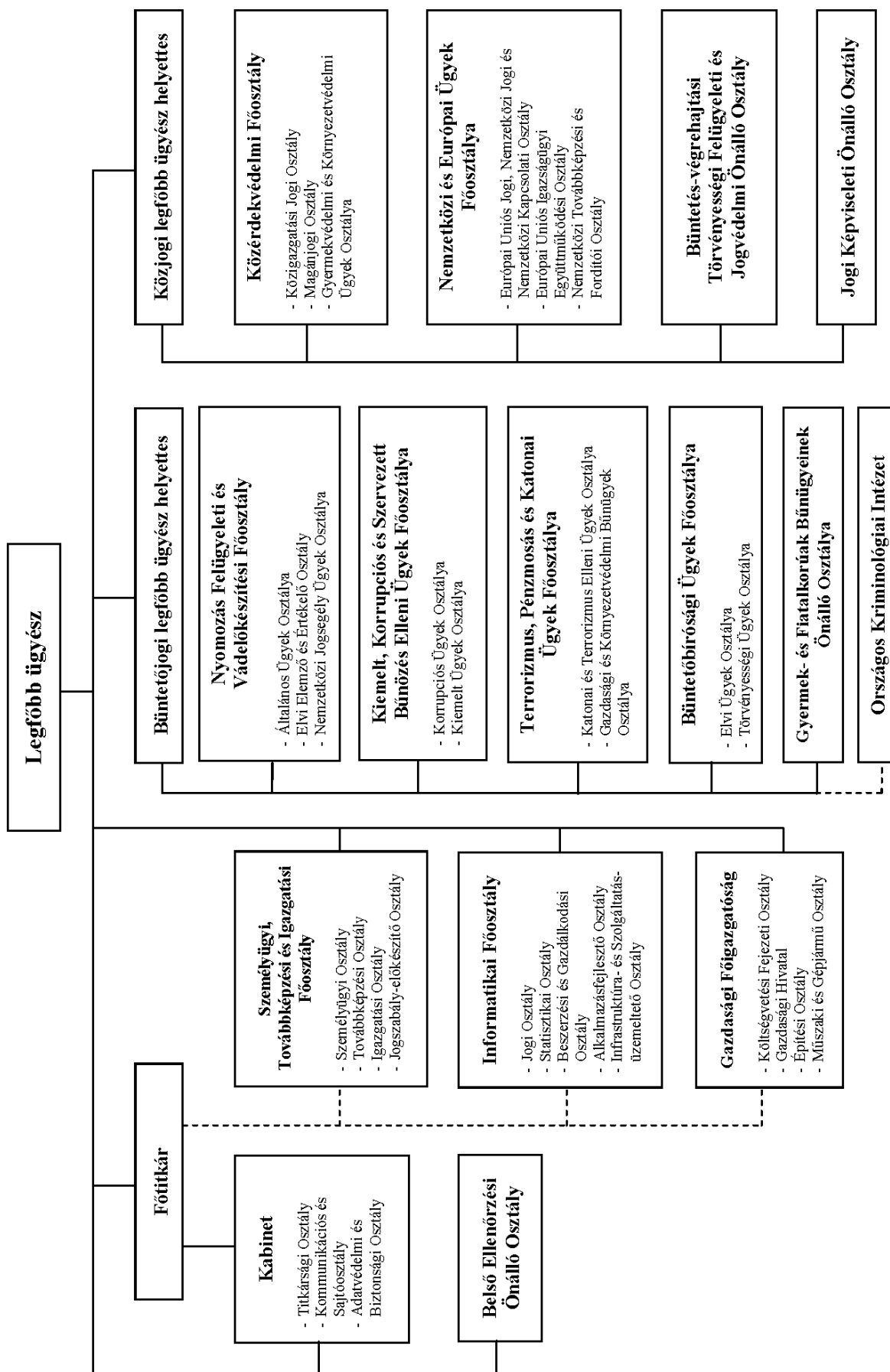
Budapest, 2017. szeptember 27.

(Dr. Polt Péter)

Az ügyészségi szervezetrendszer

A Legfőbb Ügyészség szervezete

3. melléklet

A legfőbb ügyészhez intézett kérdések*Írásbeli választ igénylő kérdések:*

- „Még mindig nyomoznak trafikügyben?“, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) K/8363,
- „Az Ügyészség felülbíráhatja a Bíróságot MOB ügyben?“, Lukács Zoltán (MSZP) K/8364,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona? V.“, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/8472,
- „Mit tesz a Legfőbb Ügyészség, hogy ne maradjon büntetlen a súlyosan kegyeletsértő módon elkövetett esztergomi csalás és koporsólopás bűncselekménye?“, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/8552,
- „Mit tett az ügyészség a merénylet terv gyanúsítottjaival szemben?“, Fodor Gábor (független) K/8671,
- „Milyen tendenciák jellemzők a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés bűncselekmény elkövetése tekintetében?“, Demeter Márta (MSZP) K/8703,
- „Milyen tendenciák jellemzők a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekmény elkövetése tekintetében?“, Demeter Márta (MSZP) K/8704,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona? VI.“, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/8907,
- „Hol tart a pénzhamisító Fideszes ügye?“, Varju László (független) K/9242,
- „Mi lesz a következménye a Terézvárosban történt választási csalásnak?“, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) K/9310,
- „Van-e előrelépés a 2014-es országgyűlési választási csalások kivizsgálása ügyében, várható-e vádemelés?“, Szelényi Zsuzsanna (független) K/9683,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban?“, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/9732,
- „Kik az áldozatai a Terézvárosi választási csalásnak?“, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/9790,
- „Ki az a Szabó Tibor?“, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/9828,
- „Tétlenség, tehetetlenség, vagy nemtörődömség?“, Varju László (független) K/9829,
- „Mi lett az útlevel gyűjtemény és vásárlóinak sorsa?“, Dr. Vadai Ágnes (független) K/10125,
- „Komolyan vették-e a nyomozást a terézvárosi választási csalás ügyében?“, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10129,
- „A "Családban" marad“, Varju László (független) K/10148,
- „Miért húzódik a karcagi Kun-Mediátor ügyben a nyomozás?“, Dr. Lukács László György (Jobbik) K/10176,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 2?“, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10189,

- „Lesznek-e még tömeges tanúmeghallgatások a terézvárosi választási csalás nyomozása keretében?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10271,
- „Lesz-e következménye a fővárosi főügyész botrányos nyilatkozatának?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP), Dr. Bárándy Gergely (MSZP), Dr. Molnár Zsolt (MSZP), Dr. Szakács László (MSZP) K/10298,
- „Indított-e vizsgálatot Heim Péter Századvég-vezér ellen a kitiltási botrány kapcsán?”, Varju László (független) K/10351,
- „Hogyan zárult a merénylet tervvel kapcsolatos nyomozás?”, Fodor Gábor (független) K/10359,
- „Mi akadályozza a 2010-es kínai világkiállítás magyar pavilonjával kapcsolatos nyomozás befejezését?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/10367,
- „Kihallgatta-e az ügyészség Tarsoly Csaba személyi titkárát a Quaestor-nyomozás során?”, Szabó Szabolcs (független) K/10371,
- „Felelős-e a politikai szervezet vezetője, ha csalnak?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10378,
- „100 ember, de mekkora nemzetbiztonsági kockázat? - Képviselő is kaphatott útlevelet Welsz Tamástól?”, Dr. Vadai Ágnes (független) K/10431,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 3?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10488,
- „Hol tartanak az ügyészségi nyomozások a "nem korrupciós" ügyekben?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/10568,
- „Közszereplők verték át a terézvárosi választókat?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10583,
- „Hogyan halad a Quaestor-nyomozás?”, Szabó Timea (független) K/10601,
- „Az utca embere jobban tudja?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10617,
- „Egy volt a sok közül vagy minta a terézvárosi választási csalás?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10706,
- „Az egész fővárosban csaltak?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10781,
- „Hol tart a pénzhamisító Fideszes ügye II?”, Varju László (független) K/10850,
- „Miként hajtják végre a határzár tiltott átlépése miatt büntetőeljárásban kiszabott kiutasításokat?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) K/10935,
- „Mely 14 ügyben tett javaslatot az OLAF büntetőeljárás lefolytatására?”, Varju László (független) K/10985,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 4?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/10991,
- „Miért nem vizsgálja az ügyészség a Vizoviczki-ügy politikusi szálait?”, Szabó Timea (független) K/11098,
- „Kellő figyelmet fordít-e az ügyészség arra, hogy a nagyobb halak se tudjanak kibújni a büntetőeljárás alól?”, Dr. Szél Bernadett (LMP) K/11100,
- „Miért nem vizsgálta, hogy érintett-e a Századvég a kitiltási botrányhoz vezető korrupciós ügyben?”, Varju László (független) K/11127,
- „Befejeződött-e a Helyi Termék Gazdaságfejlesztő Klaszter Kft. vizsgálata, és ha igen, milyen eredménnyel?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/11169,
- „2018-ban is csalhatnak?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/11210,

- „Miért nem indít Portik Tamás vallomása miatt hivatalból vizsgálatot az ügyészség?”, Szabó Timea (független) K/11214,
- „Hány esetben történt bíróság elé állítás a határzár tiltott átlépése miatt?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) K/11218,
- „6000 tonna és mennyi a bér? (Republic után szabadon)”, Dr. Vadai Ágnes (független) K/11622,
- „Vizsgálták-e a Vizoviczki László politikusokhoz fűződő kapcsolatait?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP), Dr. Molnár Zsolt (MSZP) K/11653,
- „Megkapták-e a nyomozóhatóságok Vizoviczki László Kubatov Gábornak írt levelét, amelyet ez utóbbi állítása szerint 24 órán belül továbbított a hatóságok részére?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/11663,
- „2018-ban is csalhatnak 2?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/11686,
- „2018-ban is csalhatnak 3?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/11729,
- „Újabb kérdések a Vizoviczki-levéllel kapcsolatosan, avagy valóban nem érdeklik az ügyészséget a hiányzó részek?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/11730,
- „Hány Voldemort lehet még a Fideszben?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/11770,
- „A fideszes Voldemort-ügy furcsaságairól”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/11772,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 5?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/11838,
- „Indult-e és ha igen, hol tart a nyomozás annak a magyarországi gyermekotthonnak az ügyében, amelyben a hírek szerint rendszeresen zaklattak fiataikorúakat?”, Szabó Timea (független) K/12007,
- „Megfelelő védelmet biztosít a távoltartás intézménye a sértetteknek?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) K/12010,
- „Egy lezárt nagyveztergári nyomozásról”, Gögös Zoltán (MSZP) K/12168,
- „Hol tartanak - a sajtóhírek szerint - a Magyar Postát, illetve az FHB-csoportot érintő nyomozások?”, Dr. Szakács László (MSZP) K/12209,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 7?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/12264,
- „Mivel tudja magyarázni, hogy az ügyészség csupán másfél év alatt közel 50 milliárd forint értékben utasított el olyan feljelentéseket, amelyeket az erre hivatott Kormányzati Ellenőrzési Hivatal tett meg?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/12288,
- „Hová került a TIG Nonprofit Kft. vagyona?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/12309,
- „Milyen szakaszban van a büntetőeljárás az állampolgársági visszaélések ügyében?”, Dr. Legény Zsolt (MSZP) K/12462,
- „Helyes döntés volt a nagyveztergári földvásárlással kapcsolatos nyomozás leállítása?”, Gögös Zoltán (MSZP) K/12464,
- „Mikorra számíthatnak a válaszra?”, Heringes Anita (MSZP) K/12544,

- „Milyen eredménnyel járt a nyomozás a 2012-es szélessávú internetes fejlesztési pályázattal összefüggésben”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) K/12573,
- „Lett-e bármilyen következménye az országgyűlés által semmissé nyilvánított 2006-os büntetőeljárásokban közreműködő ügyészek által elkövetett jogsértéseknek?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/12657,
- „Hányszor csaltak Terézvárosban 8?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) K/12792,
- „Magyarországon már valóban legális a kerékpárlopás?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/12829,
- „Van-e ítélet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) vezető beosztású tisztségviselői ügyében”, Gögös Zoltán (MSZP) K/13011,
- „Meddig húzódik a karcagi Kun-Mediátor ügyben a nyomozás?”, Dr. Lukács László György (Jobbik) K/13022,
- „Lezárult-e, és milyen eredménnyel az 1269/2013 kormány határozatának végrehajtása során a TIG. Kft tevékenységét érintő nyomozás?”, Gögös Zoltán (MSZP) K/13205,
- „Van-e felelőse annak, hogy jelentős kár érte hazánkat?”, Lukács Zoltán (MSZP) K/13339,
- „Mennyiért és milyen körülmények között hozták haza Bróker Marcsit az adóparadicsomból?”, Dr. Lukács László György (Jobbik) K/13342,
- „Folyik nyomozás Simonka György ellen?”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) K/13462,
- „Folyik nyomozás szociális szövetkezetek ellen?”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) K/13463,
- „Mi a véleménye, legfőbb ügyész úr?”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) K/13475;

azonnali kérdések:

- „A hivatalból üldözendő bűncselekményekről, avagy az ügyészségen mindenki külföldön vagy szabadságon volt a múlt héten?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) A/9390,
- „Miért fordított hátat az ügyészség a fagyállós borosgazdának, illetőleg név szerint melyik vezető ügyész felelőssége, hogy az ügyészség visszavonta az enyhítésért bejelentett fellebbezést, és hamut hintve a fejére sajnálkozik, hogy nem súlyosbítást kért?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) A/10159,
- „Miért csinál csörgősipkás bohócot az ügyészség a teljes igazságszolgáltatásból?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP), Dr. Szakács László (MSZP) A/10166,
- „Miért fordított hátat az ügyészség a fagyállós borosgazdának, illetőleg név szerint melyik vezető ügyész felelőssége, hogy az ügyészség visszavonta az enyhítésért bejelentett fellebbezését, és hamut hintve a fejére sajnálkozik, hogy nem súlyosbítást kért?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) A/10384,

- „Mi volt az étlapon a Matolcsy Györggyel történt titkos találkozóján?! Talán az MNB alapítványok, vagy a Quaestor ügy "elrendezése"?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) A/10388,
- „Mikor lesz az első tárgyalás a Questor-ügyben?”, Dr. Szakács László (MSZP) A/10698,
- „Nem kéne már rég nyomozni!”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/10789,
- „Nem kéne már rég nyomozni!”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/10894,
- „Az ügyészség asszisztál a korrupciós bűncselekmények eltitkolásához? Az ügyészséget nem érdekli a valódi elkövetők személye?”, Szilágyi György (Jobbik) A/11107,
- „Választási csalások Terézvárosban és Budapesten is?”, Kunhalmi Ágnes (MSZP) A/12054,
- „Önnek ez a siker, Főügyész úr?”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) A/12549,
- „Segítsen Legfőbb ügyész úr!”, Dr. Hadházy Ákos (LMP) A/12795,
- „Mi értelme?”, Sallai R. Benedek (LMP) A/12984;

szóbeli választ igénylő kérdések:

- „Hol tart, és mikorra várható a néhai Magyar Birósági Végrehajtói Kamara és a törvénysértően működő végrehajtók elszámoltatása?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/9187,
- „Miért húzódnak olyan sokáig a politikailag kényes ügyek?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/9869,
- „Szándékosan halad lassan a karcagi Bróker Marcsi ügy?”, Dr. Lukács László György (Jobbik) K/10257.

Függelék

**Statisztikai táblák és ábrák
a legfőbb ügyésznek
az ügyészség 2016. évi tevékenységéről
szóló országgyűlési beszámolójához**

Tartalomjegyzék

I. Ügyiratforgalmi adatok

1. számú tábla	Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2007–2016. években	78
1. számú ábra	Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2007–2016. években	78
2. számú tábla	A főügyészségek ügyiratforgalma a 2016. évben	79

II. A büntetőjogi szakág táblázatai

2. számú ábra	A regisztrált bűncselekmények száma a 2007–2016. években	80
3. számú tábla	Egyes regisztrált bűncselekmények száma a 2007–2016. években	81
4. számú tábla	A regisztrált elkövetők, ezen belül a fiatalkorú és gyermekkorú elkövetők adatai a 2007–2016. években	82
5. számú tábla	A büntetett (nem visszaeső, visszaeső, különös, többszörös visszaeső és erőszakos többszörös visszaeső) előéletű elkövetők száma a 2007–2016. években	82
6. számú tábla	A külföldi állampolgárságú elkövetők száma a 2007–2016. években	83
7. számú tábla	Az ügyészi szervezet büntetőjogi szakági tevékenységének egyes mutatói a 2007–2016. években	83
3. számú ábra	A fokozott ügyészi felügyeleti tevékenység a 2015–2016. években	84
4. számú ábra	Az ügyészségi nyomozások adatai a 2015–2016. években	84
8. számú tábla	A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok száma a 2007–2016. években	85
9. számú tábla	Az ügyészségi határozatok elleni panaszok száma a 2007–2016. években	85
10. számú tábla	Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések a 2007–2016. években	86

III. Közérdekvédelmi szakterület táblái

11. számú tábla	Az elővezetésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2016. évben	87
12. számú tábla	A közérdekvédelmi szakterületi első fokú eljárásban végzett tevékenység a 2016. évben	88
13. számú tábla	A törvényességi ellenőrzési ügyekkel kapcsolatos kiemelt ügyészi intézkedések, valamint az elbírált intézkedések száma és eredményessége a 2016. évben	89
14. számú tábla	A szabálysértésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2016. évben	90

IV. Személyügyi és költségvetési adatok

15. számú tábla	Az ügyészek, az alügyészek és az ügyészségi fogalmazók száma és nemek szerinti megoszlása a 2007–2016. években	91
5. számú ábra	Az ügyészek, alügyészek és ügyészségi fogalmazók száma a 2007–2016. években	91
16. számú tábla	Az ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2016. évben	92
17. számú tábla	Az egyes költségvetési előirányzatok és teljesülésük a 2012–2016. években	92
6. számú ábra	Az ügyészség sajtókommunikációja a 2013–2016. években	93

A statisztikai adatok forrásai

1. Ügyészségi ügyforgalmi statisztika (Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 1522. nyilvántartási szám):
1., 2., 7., 8., 9., 11., 12., 13., 14. számú tábla, 1., 3., 4. számú ábra
2. Vádképviseleti Informatikai Rendszer (Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 1523. nyilvántartási szám):
7., 10. számú tábla
3. Egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program 2341. nyilvántartási szám):
3., 4., 5., 6. számú tábla, 2. számú ábra
4. Személyügyi nyilvántartás:
15. és 16. számú tábla, 5. számú ábra
5. Az ügyészség éves költségvetése és zárszámadása:
17. számú tábla

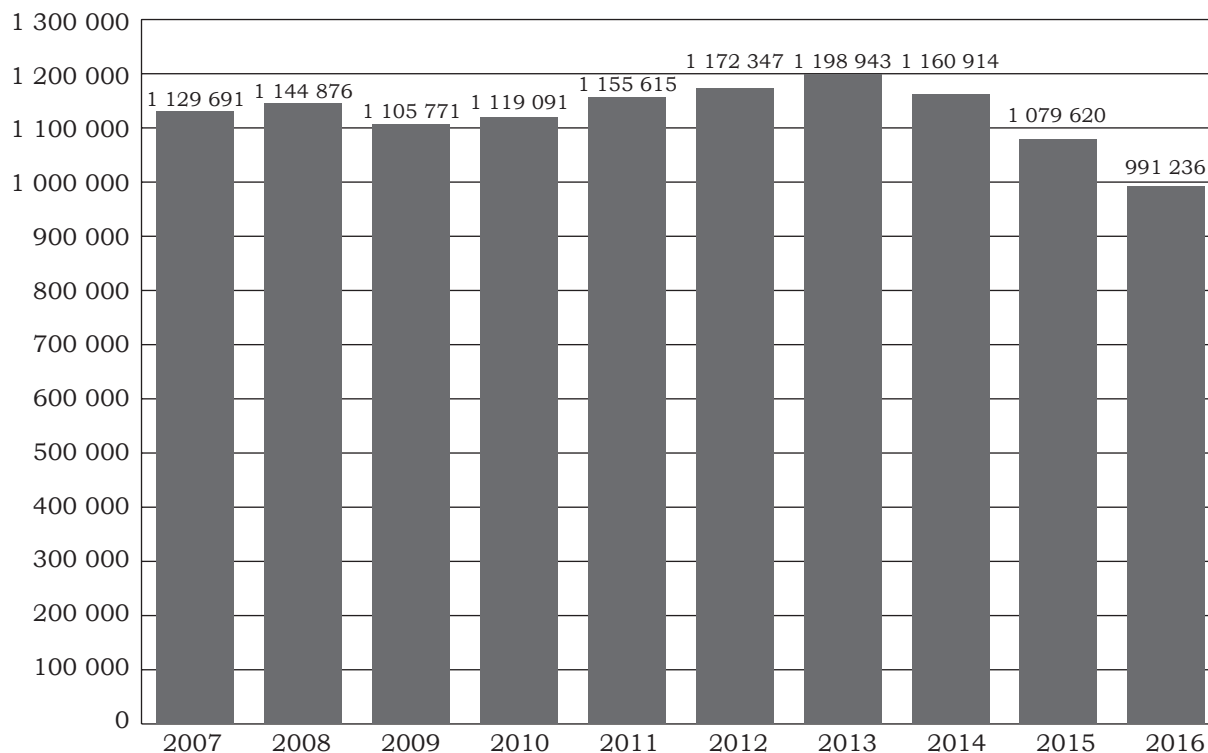
1. számú tábla
Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2007–2016. években

Év	Ügyirat- forgalom összesen	ebből			
		Büntetőjogi szakág ¹		Közjogi szakág ²	
		szám	%	szám	%
2007.	1 129 691	948 427	84,0	181 264	16,0
2008.	1 144 876	978 251	85,4	166 625	14,6
2009.	1 105 771	948 006	85,7	157 765	14,3
2010.	1 119 091	952 877	85,1	166 214	14,9
2011.	1 155 615	987 846	85,5	167 769	14,5
2012.	1 172 347	980 426	83,6	191 921	16,4
2013.	1 198 943	901 635	75,2	297 308	24,8
2014.	1 160 914	818 050	70,5	342 864	29,5
2015.	1 079 620	760 272	70,4	319 348	29,6
2016.	991 236	715 662	72,2	275 574	27,8

¹ A szakterületi változások miatt a 2013. évtől kezdődően az adatok nem tartalmazzák a büntetés-végrehajtási fel-
 ügyeleti szakterület adatait.

² A szakterületi változások miatt a 2013. évtől kezdődően az adatok tartalmazzák a büntetés-végrehajtási fel-
 ügyeleti szakterület adatait.

1. számú ábra
Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2007–2016. években

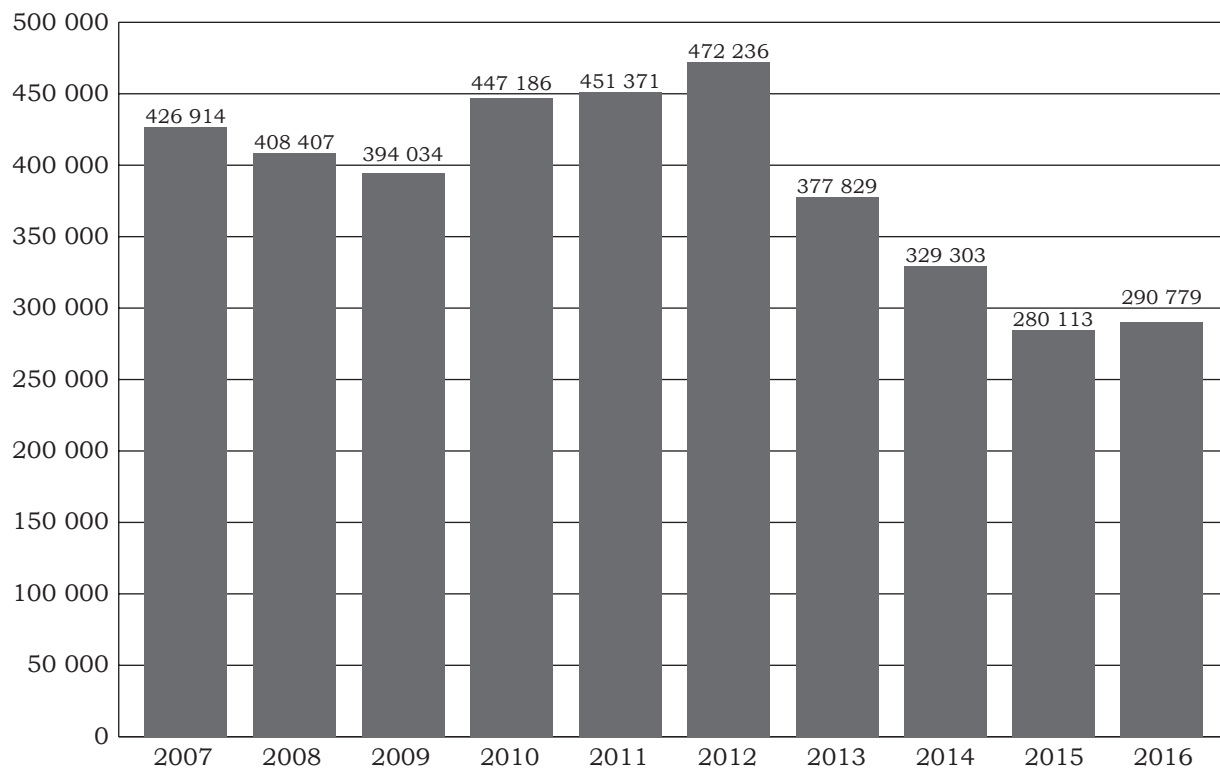

2. számú tábla
A főügyészségek³ ügyiratforgalma a 2016. évben

Terület	Ügyiratforgalom összesen		ebből			
			Büntetőjogi szakág		Közjogi szakág	
	szám	%	szám	%	szám	%
Főváros	199 584	20,5	149 132	74,7	50 452	25,3
Baranya megye	28 921	3,0	21 149	73,1	7 772	26,9
Bács-Kiskun megye	53 116	5,5	39 204	73,8	13 912	26,2
Békés megye	31 081	3,2	20 982	67,5	10 099	32,5
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	75 214	7,7	50 584	67,3	24 630	32,7
Csongrád megye	53 823	5,5	43 193	80,3	10 630	19,7
Fejér megye	38 946	4,0	26 412	67,8	12 534	32,2
Győr-Moson-Sopron megye	30 707	3,2	21 825	71,1	8 882	28,9
Hajdú-Bihar megye	43 019	4,4	28 408	66,0	14 611	34,0
Heves megye	33 600	3,5	22 304	66,4	11 296	33,6
Jász-Nagykun-Szolnok megye	47 096	4,8	33 658	71,5	13 438	28,5
Komárom-Esztergom megye	28 015	2,9	21 630	77,2	6 385	22,8
Nógrád megye	20 728	2,1	14 348	69,2	6 380	30,8
Pest megye	93 112	9,6	71 204	76,5	21 908	23,5
Somogy megye	30 449	3,1	21 952	72,1	8 497	27,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	61 457	6,3	41 721	67,9	19 736	32,1
Tolna megye	19 758	2,0	15 092	76,4	4 666	23,6
Vas megye	21 489	2,2	14 367	66,9	7 122	33,1
Veszprém megye	29 740	3,1	21 843	73,4	7 897	26,6
Zala megye	24 066	2,5	17 773	73,9	6 293	26,1
Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség	3 051	0,3	2 926	95,9	125	4,1
Debreceni Fellebbviteli Főügyészség	1 210	0,1	1 094	90,4	116	9,6
Győri Fellebbviteli Főügyészség	1 635	0,2	1 489	91,1	146	8,9
Pécsi Fellebbviteli Főügyészség	560	0,1	477	85,2	83	14,8
Szegedi Fellebbviteli Főügyészség	1 255	0,1	1 199	95,5	56	4,5
Összesen	971 632	100,0	703 966	72,5	267 666	27,5

³ Nem tartalmazza a Központi Nyomozó Főügyészség adatait.

2. számú ábra
A regisztrált bűncselekmények száma a 2007–2016. években

3. számú tábla
Egyes regisztrált bűncselekmények száma a 2012–2016. években

	2012	2013	2014	2015	2016
Összesen	472 236	377 829	329 303	280 113	290 779
Az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények ⁴	15 404	14 523	14 683	13 684	12 714
emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés	243	264	257	205	226
testi sértés	13 992	13 398	13 475	12 609	11 609
Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények ⁵	5 236	5 556	6 565	6 715	6 587
kábítószerrel visszaélés ⁶	5 214	5 445	6 159	6 059	6 032
A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények ⁷	1 875	6 457	1 389	1 692	1 700
szexuális erőszak ⁸	506	502	391	416	404
A közlekedési bűncselekmények	13 084	14 804	17 639	17 695	19 830
járművezetés ittas vagy bódult állapotban	7 090	9 030	12 730	12 998	14 981
A korrupciós bűncselekmények ⁹	828	1 105	3 268	761	984
vesztegetés, vesztegetés elfogadása ¹⁰	518	394	1 684	351	78
hivatali vesztegetés, hivatali vesztegetés elfogadása ¹¹	192	591	141	333	835
A köznyugalom elleni bűncselekmények ¹²	13 207	13 348	13 890	12 923	11 739
garázdaság	12 871	13 092	13 628	12 689	11 509
A vagyon elleni erőszakos bűncselekmények ¹³	6 646	5 562	4 965	4 258	3 661
rablás	3 036	2 298	1 953	1 443	1 141
kifosztás	1 948	2 013	1 931	1 926	1 770
A vagyon elleni bűncselekmények ¹⁴	246 474	224 453	193 615	159 736	152 006
lopás	184 896	167 656	141 469	111 446	92 149
sikkasztás	4 782	4 332	4 634	2 769	2 657
csalás	36 911	37 345	33 370	31 976	43 383

⁴ A 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) XV. fejezetéhez, valamint az 1978. évi IV. törvény XII. fejezet I. címéhez tartozó bűncselekmények összegző adata.

⁵ A Btk. XVII. fejezetéhez tartozó, valamint az 1978. évi IV. törvény 265., 279., 282–283/B. és a 285. §-aiba ütköző bűncselekmények összegző adata.

⁶ A Btk. 176–182. §-aiba, valamint az 1978. évi IV. törvény 282–282/C. §-aiba ütköző bűncselekmények összegző adata.

⁷ A Btk. XIX. fejezetéhez, valamint az 1978. évi IV. törvény XIV. fejezet II. címéhez tartozó bűncselekmények összegző adata.

⁸ A számítás a Btk. 197. §-ához igazodik, amely – megkötésekkel – megfeleltethető az 1978. évi IV. törvény 197–198. §-ában foglaltaknak (erőszakos közönség, szemérem elleni erőszak).

⁹ A Btk. XXVII. fejezetéhez, valamint az 1978. évi IV. törvény XV. fejezet VII–VIII. címéhez tartozó bűncselekmények összegző adata.

¹⁰ A Btk. 290–291. §-aihoz tartozó, valamint az 1978. évi IV. törvény 251–252., 254. §-aiba, a 258/B. § (3)–(4) bekezdéseibe és a 258/C. §-ába ütköző bűncselekmények összegző adata.

¹¹ A Btk. 293–294. §-aiba, valamint az 1978. évi IV. törvény 250., 253. §-aiba, a 258/B. § (1)–(2) bekezdéseibe és a 258/D. §-ába ütköző bűncselekmények összegző adata.

¹² A Btk. XXXII. fejezetéhez tartozó, valamint az 1978. évi IV. törvény 153. és 268–271/A. §-aiba ütköző bűncselekmények összegző adata.

¹³ A Btk. XXXV. fejezetéhez tartozó, valamint az 1978. évi IV. törvény 273. és 321–323. §-aiba ütköző bűncselekmények összegző adata.

¹⁴ A Btk. XXXVI. fejezetéhez tartozó, valamint az 1978. évi IV. törvény 300/C. § (3)–(4) bekezdéseibe, a 313/C. § (1)–(6) bekezdéseibe, továbbá a 316–320., a 324–327. és a 330/A. §-aiba ütköző bűncselekmények összegző adata.

4. számú tábla

A regisztrált elkövetők, ezen belül a fiatalkorú és gyermekkorú elkövetők adatai a 2007–2016. években

Év	Regisztrált elkövetők		100 000 lakosra jut	Fiatalkorú elkövetők			100 000 fiatalkorú lakosra jut	Gyermekekori elkövetők száma	
	szám	2007. = 100%		szám	arány %	2007. = 100%		szám	2007. = 100%
2007.	121 561	100,0	1 207,6	11 057	9,1	100,0	2 235,8	3 387	100,0
2008.	122 695	100,9	1 221,4	11 606	9,5	105,0	2 380,8	3 433	101,4
2009.	120 083	98,8	1 197,1	10 178	8,5	92,1	2 130,6	2 573	76,0
2010.	129 945	106,9	1 297,6	11 497	8,8	104,0	2 491,7	2 607	77,0
2011.	120 529	99,2	1 207,0	11 378	9,4	102,9	2 554,0	2 714	80,1
2012.	108 306	89,1	1 087,7	10 418	9,6	94,2	2 427,7	2 604	76,9
2013.	109 876	90,4	1 108,9	10 473	9,5	94,7	2 466,5	2 196	64,8
2014.	108 389	89,2	1 097,3	8 797	8,1	79,6	2 182,2	1 483	43,8
2015.	101 494	83,5	1 029,8	7 872	7,8	71,2	2 006,5	1 375	40,6
2016.	100 933	83,0	1 026,7	7 672	7,6	69,4	1 974,1	1 660	49,0

5. számú tábla

A büntetett (nem visszaeső, visszaeső, különös, többszörös visszaeső és erőszakos többszörös visszaeső) előéletű elkövetők száma a 2007–2016. években

Év	Büntetett előéletű összesen	2007. = 100%
2007.	39 387	100,0
2008.	35 617	90,4
2009.	42 650	108,3
2010.	34 686	88,1
2011.	32 235	81,8
2012.	28 561	72,5
2013.	28 697	72,9
2014.	23 698	60,2
2015.	23 509	59,7
2016.	23 058	58,5

6. számú tábla

A külföldi állampolgárságú elkövetők száma a 2007–2016. években

Év	Külföldi elkövetők száma	2007. = 100%
2007.	4 583	100,0
2008.	4 419	96,4
2009.	4 604	100,5
2010.	4 778	104,3
2011.	5 447	118,9
2012.	5 230	114,1
2013.	4 063	88,7
2014.	4 430	96,7
2015.	5 154	112,5
2016.	7 097	154,9

7. számú tábla

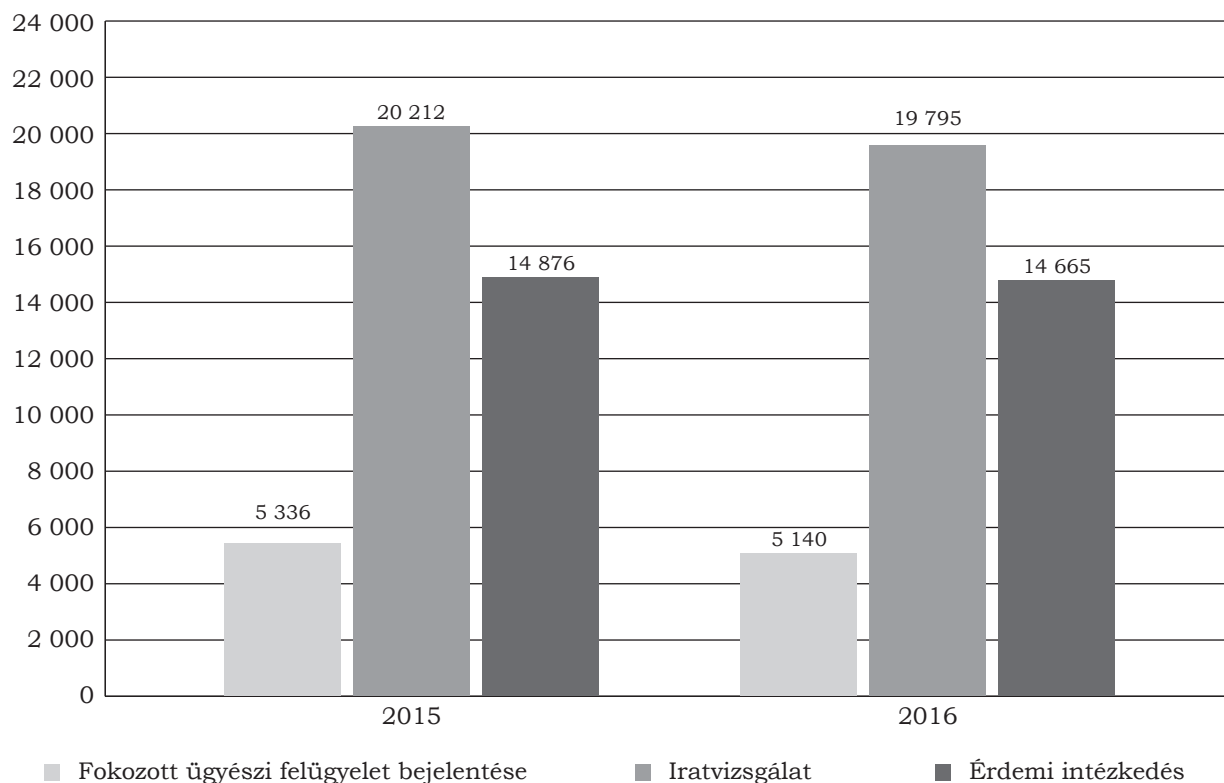
Az ügyészi szervezet büntetőjogi szakági tevékenységének egyes mutatói a 2007–2016. években

Év	Fokozott ügyészi felügyelet ¹⁵	A 30 napon belül elintézett vádemelési javaslatok száma ¹⁶	Vádemelések száma (személyek)	Bíróság elé állítások (személyek)	Váderedménység
2007.	26 390	97 265	98 127	7 011	96,7
2008.	27 666	97 924	96 629	6 432	96,5
2009.	31 113	100 303	95 468	6 336	96,9
2010.	31 239	101 490	101 920	7 256	96,9
2011.	25 648	98 644	90 994	8 245	96,8
2012.	29 160	91 095	82 680	8 706	95,9
2013.	30 278	97 362	79 186	11 548	96,4
2014.	28 915	96 879	88 550	14 527	96,6
2015.	28 146	91 819	79 971	10 762	97,3
2016.	27 484	90 571	80 274	14 698	97,5

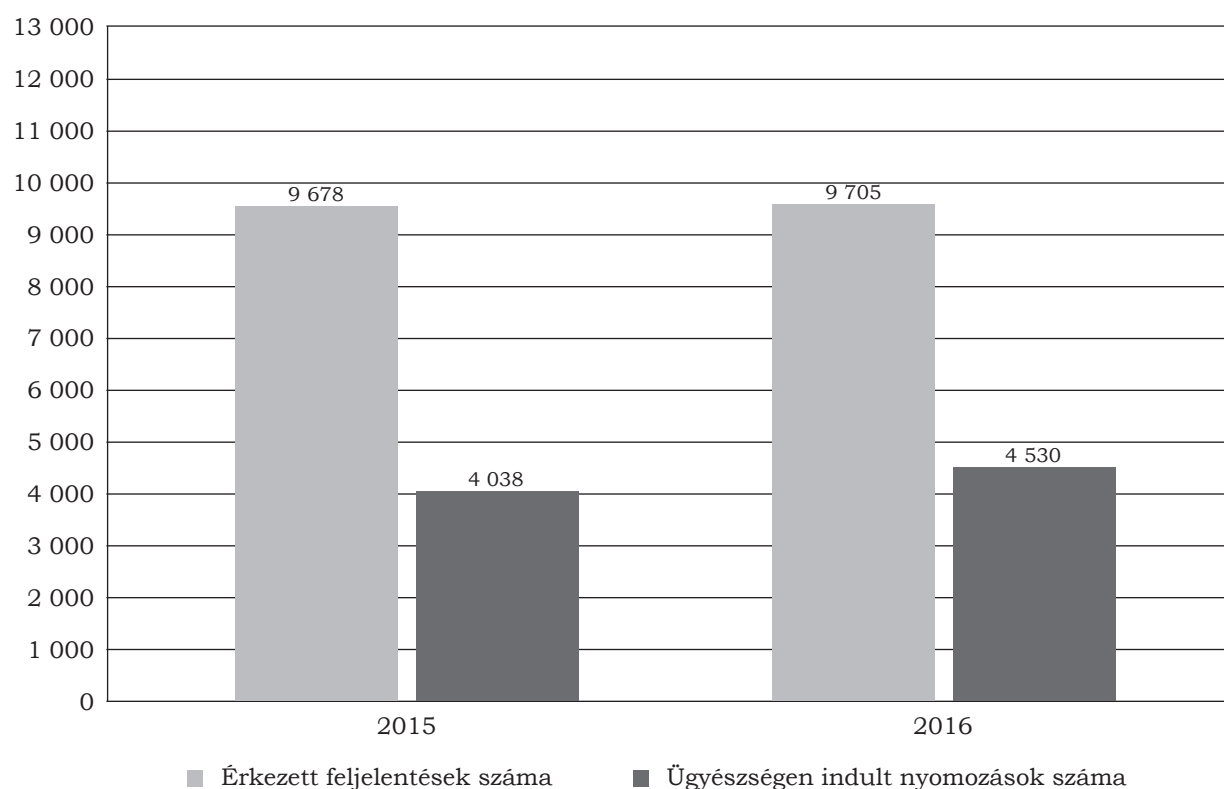
¹⁵ A bejelentések és tevékenységek együttes számát tartalmazza.

¹⁶ A vádemelési javaslatok és ügyészségi nyomozás befejezések együttes számát tartalmazza.

3. számú ábra

A fokozott ügyészi felügyeleti tevékenység a 2015–2016. években

4. számú ábra

Az ügyészségi nyomozások adatai a 2015–2016. években

8. számú tábla
**A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok száma
a 2007–2016. években**

Év	A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok									
	összes elintézésre váró panasz		feljelentést elutasító	nyomozást		gyanúsítás ¹⁷	bűnügyi őrizet	házkutatás	lefoglalással kapcsolatos	egyéb
	szám	2007. = 100%		felfüggesztő	megszüntető					
2007.	25 519	100,0	2 285	91	4 155	14 084	1 601	612	1 050	1 641
2008.	34 981	137,1	2 371	49	4 387	22 385	1 868	787	1 069	2 065
2009.	38 408	150,5	2 704	313	4 893	24 433	1 868	848	1 228	2 121
2010.	46 542	182,4	3 440	1 204	6 457	28 141	2 000	1 027	1 504	2 769
2011.	47 317	185,4	3 753	1 115	6 864	28 097	1 998	1 032	1 565	2 893
2012.	47 352	185,6	3 801	1 163	7 280	28 237	1 663	1 109	1 489	2 610
2013.	45 806	179,5	3 981	1 245	7 113	26 633	1 607	1 109	1 529	2 589
2014.	42 578	166,8	3 766	1 042	6 903	24 629	1 374	1 047	1 441	2 376
2015.	41 465	162,5	3 451	977	6 525	23 906	1 464	963	1 565	2 614
2016.	38 278	150,0	3 561	783	6 044	21 733	1 379	1 013	1 433	2 332

¹⁷ A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a értelmében 2003. július 1-jétől 2007. május 31-éig a gyanúsítás elleni panasz: ellenvetés.

9. számú tábla
**Az ügyészégi határozatok elleni panaszok száma
a 2007–2016. években**

Év	Összes elintézésre váró panasz		Első fokon elbírált panasz	Másodfokon elbírált panasz
	szám	2007. = 100%		
2007.	8 832	100,0	1 116	7 716
2008.	8 979	101,7	532	8 447
2009.	9 694	109,8	559	9 135
2010.	10 348	117,2	576	9 772
2011.	9 624	109,0	560	9 064
2012.	7 896	89,4	498	7 398
2013.	8 869	100,4	483	8 386
2014.	8 258	93,5	487	7 771
2015.	7 662	86,8	510	7 152
2016.	6 969	78,9	466	6 503

10. számú tábla
**Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések
a 2007–2016. években**

Év	Vádlottak, akiknek ügyében fellebbezés volt		A fellebbezés					
			ügyészi		kölcsönös		nem ügyészi	
	szám	2007. = 100%	vádlott	%	vádlott	%	vádlott	%
2007.	14 967	100,0	3 829	25,6	1 713	11,4	9 425	63,0
2008.	16 225	108,4	4 581	28,2	1 928	11,9	9 716	59,9
2009.	15 042	100,5	4 051	26,9	1 793	11,9	9 198	61,1
2010.	14 799	98,9	3 809	25,7	2 002	13,5	8 988	60,7
2011.	16 323	109,1	4 201	25,7	2 398	14,7	9 724	59,6
2012.	15 534	103,8	3 829	24,6	2 333	15,0	9 372	60,3
2013.	15 439	103,2	3 562	23,1	2 709	17,5	9 168	59,4
2014.	17 308	115,6	4 187	24,2	3 611	20,9	9 510	54,9
2015.	17 262	115,3	4 127	23,9	3 939	22,8	9 196	53,3
2016.	17 356	116,0	4 025	23,2	4 042	23,3	9 289	53,5

11. számú tábla
Az elővezetésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2016. évben

Terület	Elővezetés			
	közigazgatási ügyben		szabálysértési ügyben	
	jóváhagyás	megtagadás	tudomásul vétel	hatályon kívül helyezés
Főváros	21	10	3 011	623
Baranya megye	11	0	2 078	86
Bács-Kiskun megye	42	0	2 640	405
Békés megye	13	1	4 846	269
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	73	4	9 917	253
Csongrád megye	11	1	2 588	134
Fejér megye	17	9	2 601	314
Győr-Moson-Sopron megye	7	2	1 680	186
Hajdú-Bihar megye	10	2	3 532	1 045
Heves megye	49	0	3 858	351
Jász-Nagykun-Szolnok megye	57	3	5 038	238
Komárom-Esztergom megye	4	4	1 715	88
Nógrád megye	6	5	558	487
Pest megye	23	8	5 753	341
Somogy megye	5	4	2 462	188
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	24	3	8 576	392
Tolna megye	36	2	977	165
Vas megye	2	1	869	80
Veszprém megye	17	1	1 717	152
Zala megye	14	0	1 159	61
Összesen:	442	60	65 575	5858

12. számú tábla

**A közérdekvédelmi szakterületi elsőfokú eljárásban végzett tevékenység
a 2016. évben**

Terület	Kiemelt intézkedések összesen	ebből					
		per- elhárító kezdemé- nyezés, felhívás	kereset	nemperes eljárás kezdemé- nyezése	szabs. eljárással kapcs. kezdemé- nyezés	perbe- lépés, fellépés	fel- lebbezés
Főváros	2 472	502	1 266	412	235	4	53
Baranya megye	471	50	278	91	8	40	4
Bács-Kiskun megye	698	98	357	78	87	46	32
Békés megye	360	54	102	19	146	34	4
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1 476	304	399	35	124	567	36
Csongrád megye	415	68	140	51	100	45	11
Fejér megye	370	100	114	22	100	25	6
Győr-Moson-Sopron megye	583	215	179	75	25	54	34
Hajdú-Bihar megye	741	264	267	58	55	74	23
Heves megye	725	231	392	15	65	18	4
Jász-Nagykun-Szolnok megye	517	69	116	222	36	67	7
Komárom-Esztergom megye	470	124	164	67	32	47	35
Nógrád megye	393	153	141	26	27	37	7
Pest megye	896	396	247	91	58	58	46
Somogy megye	569	185	235	39	55	46	9
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	293	80	26	0	77	38	72
Tolna megye	312	39	141	9	98	6	10
Vas megye	714	421	133	62	29	32	37
Veszprém megye	616	139	328	66	17	31	35
Zala megye	965	181	119	556	36	14	58
Összesen:	14 056	3 673	5 144	1 994	1 410	1 283	523

13. számú tábla

A törvényességi ellenőrzési ügyekkel kapcsolatos kiemelt ügyészi intézkedések, valamint az elbírált intézkedések száma és eredményessége a 2016. évben

Terület	Kiemelt intézkedések száma összesen	ebből			A tárgyidőszakban az elbírált intézkedések számából			
		felhívás	jelzés	egyéb intézkedés	felhívás		jelzés	
		száma			összesen	ebből eredmény	összesen	ebből eredmény
Főváros	5 115	499	183	4 433	555	509	191	188
Baranya megye	2 388	50	96	2 242	45	45	104	103
Bács-Kiskun megye	3 729	98	286	3 345	101	100	294	293
Békés megye	5 566	54	134	5 378	51	47	142	140
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	10 938	304	95	10 539	323	317	120	111
Csongrád megye	3 348	68	338	2 942	83	80	340	340
Fejér megye	3 346	100	54	3 192	96	90	49	47
Győr-Moson-Sopron megye	2 312	215	81	2 016	207	207	82	82
Hajdú-Bihar megye	5 278	255	247	4 776	228	222	242	242
Heves megye	4 715	231	69	4 415	200	196	68	68
Jász-Nagykun-Szolnok megye	5 763	69	224	5 470	94	94	216	215
Komárom-Esztergom megye	2 431	119	284	2 028	162	161	311	310
Nógrád megye	1 446	152	156	1 138	160	143	158	158
Pest megye	7 648	390	922	6 336	255	245	912	907
Somogy megye	3 142	170	163	2 809	161	117	162	162
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	9 345	80	122	9 143	90	90	121	121
Tolna megye	1 411	38	70	1 303	38	38	71	70
Vas megye	1 976	419	420	1 137	374	366	419	415
Veszprém megye	2 233	139	133	1 961	105	98	122	122
Zala megye	1 521	179	26	1 316	167	161	29	29
Összesen:	83 651	3 629	4 103	75 919	3 495	3 326	4 153	4 123

14. számú tábla

A szabálysértésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2016. évben

Terület	Szabálysértési						
	hatóság megszűntető határozata			panasz			
	érkezett ügy	tudomásulvétel	felvilágosítás, iratok, adatok kérése	érkezett ügy	elutasítás	határozat hatályon kívül helyezése	egyéb érdemi
Főváros	29 627	29 423	693	461	267	180	59
Baranya megye	2 531	2 519	61	70	46	12	1
Bács-Kiskun megye	3 709	3 577	342	68	39	22	18
Békés megye	2 128	2 028	305	20	13	8	2
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	4 782	4 713	145	68	52	11	4
Csongrád megye	3 224	3 011	416	52	31	18	13
Fejér megye	2 430	2 135	277	55	38	15	0
Győr-Moson-Sopron megye	2 863	2 802	153	39	25	13	2
Hajdú-Bihar megye	4 521	4 423	364	70	45	13	1
Heves megye	3 550	3 465	260	52	30	19	4
Jász-Nagykun-Szolnok megye	3 767	3 683	333	47	29	8	4
Komárom-Esztergom megye	1 899	1 756	217	50	30	15	6
Nógrád megye	1 591	1 517	175	20	15	5	0
Pest megye	5 919	5 532	552	168	107	28	24
Somogy megye	2 186	2 101	62	39	35	4	2
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	5 540	5 377	160	44	35	8	8
Tolna megye	1 424	1 283	216	25	21	2	2
Vas megye	1 505	1 311	418	21	14	5	4
Veszprém megye	2 218	2 192	137	65	48	10	3
Zala megye	1 981	1 925	181	31	20	11	3
Összesen:	87 395	84 773	5 467	1 465	940	407	160

15. számú tábla

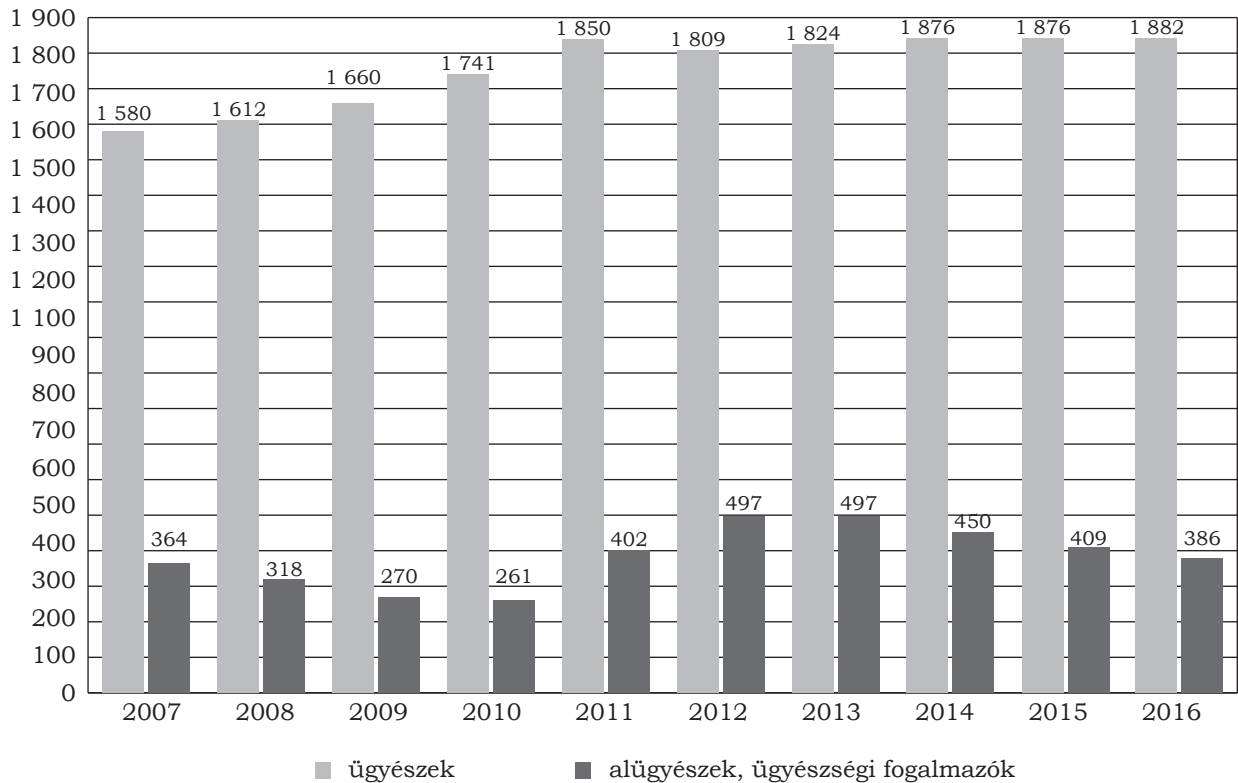
Az ügyészek, az alügyészek és az ügyészségi fogalmazók száma és nemek szerinti megoszlása a 2007–2016. években

Év	Főállású ügyészek ¹⁸						Alügyészek, ügyészségi fogalmazók					
	szám	2007. = 100%	férfi		nő		szám	2007. = 100%	férfi		nő	
			szám	%	szám	%			szám	%	szám	%
2007.	1 580	100,0	636	40,1	952	59,9	364	100,0	130	35,7	234	64,3
2008.	1 612	102,0	646	40,1	966	59,9	318	87,4	109	34,3	209	65,7
2009.	1 660	105,1	660	39,8	1 000	60,2	270	74,2	86	31,9	184	68,1
2010.	1 741	110,2	685	39,3	1 056	60,7	261	71,7	86	33,0	175	67,0
2011.	1 850	117,1	759	41,0	1 091	59,0	402	110,4	118	29,4	284	70,6
2012.	1 809	114,5	741	41,0	1 068	59,0	497	136,5	143	28,8	354	71,2
2013.	1 824	115,4	739	40,5	1 085	59,5	497	136,5	145	29,2	352	70,8
2014.	1 876	118,7	751	40,0	1 125	60,0	450	123,6	139	30,9	311	69,1
2015.	1 876	118,7	750	40,0	1 126	60,0	409	112,4	123	30,1	286	69,9
2016.	1 882	119,1	756	40,2	1 126	59,8	386	106,0	109	28,2	277	71,8

¹⁸ A statisztikában főállás elnevezés alatt az engedélyezett létszám terhére foglalkoztatott ügyészségi alkalmazott értendő.

5. számú ábra

Az ügyészek, alügyészek és az ügyészségi fogalmazók számának alakulása a 2007–2016. években

16. számú tábla
Az ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2016. évben¹⁹

Szolgálati hely	Ügyészek száma	30 év és az alatt		31-40 év között		41-50 év között		51-54 év között		55-59 év között		60 év és felette	
		szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Ügyészségek összesen	1882	37	2,0	616	32,7	751	39,9	185	9,8	169	9,0	124	6,6
Legfőbb Ügyészség	106	0	0,0	19	17,9	39	36,8	15	14,2	17	16,0	16	15,1
Más ügyészségek	1767	37	2,1	591	33,4	709	40,1	170	9,6	152	8,6	108	6,1
Igazságügyi Minisztérium	9	0	0,0	6	66,7	3	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹⁹ A december 31-i állapot.

17. számú tábla
Az egyes költségvetési előirányzatok és teljesülésük a 2012–2016. években

Megnevezés	2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		Index	
	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	2016/2015 előirányzat	2016/2015 teljesítés
	millió forint											%
Személyi juttatás	24 413	24 001	24 656	24 656	25 011	25 354	25 723	25 715	26 074	26 378	101	103
Munkaadót terhelő járulék	6 405	6 381	6 470	6 581	6 884	7 075	7 074	7 187	7 169	7 347	101	102
Dologi kiadás	4 095	4 002	4 180	4 148	3 739	3 647	3 349	3 719	3 369	3 812	101	103
Egyéb működési és felhalmozási célú kiadások	120	1 678	133	2 365	634	943	149	844	107	1 829	72	217
Felújítások	30	60	30	254	30	3	30	31	30	3	100	10
Beruházások	835	1 478	1 334	1 673	1 225	1 080	2 837	1 486	2 837	2 054	100	138
Fejezeti tartalék	972	–	–	–	733	–	720	–	296	–	41	–
Összesen	36 870	37 600	36 803	39 677	38 256	38 102	39 882	38 982	39 882	41 423	100	106

6. számú ábra

Az ügyészség sajtókommunikációja a 2013–2016. években